

**EĞİTİM VE OKUL YÖNETİMİNDE ÖRGÜTSEL BELİRSİZLİKLE
İLGİLİ TEMEL KONULARI ELE ALAN BİLİMSEL YAYINLARIN
ANALİZİ
1990-2016**

**ANALYSIS OF SCIENTIFIC PUBLICATIONS ADDRESSING KEY
ISSUES RELATED TO
ORGANIZATIONAL UNCERTAINTY IN EDUCATION AND SCHOOL
MANAGEMENT
1990-2016**

Müzeyyen Petek DİNÇMAN

Hacettepe Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi
Bilim Dalı İçin Öngördüğü

Doktora Tezi

olarak hazırlanmıştır.

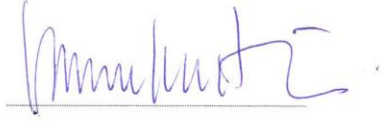
2016

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼'ne,

M¼zeyyen Petek Dinçman'ın hazırladığı "Eğitim ve Okul Y¼netiminde rg¼tsel Belirsizlikle İlgili Temel Konuları Ele Alan Bilimsel Yayınların Analizi (1990-2016)" başlıklı bu çalışma j¼rimiz tarafından **Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Y¼netimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı'nda Doktora Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Prof. Dr. ř. şule ERÇETİN

¼ye (Danışman)

Yrd. Doç. Dr. Didem KOşAR

¼ye

Prof. Dr. Temel ÇALIK

¼ye

Doç. Dr. Sabri ÇELİK

¼ye

Doç. Dr. şaduman KAPUSUZOğLU

ONAY

Bu tez Hacettepe Üniversitesi Lisans¼st¼ Eğitim-ğretim ve Sınav Y¼netmeliđi'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki j¼ri ¼yeleri tarafından 07 / 11 / 2016 tarihinde uygun g¼r¼lm¼ř ve Enstit¼ Y¼netim Kurulunca / / tarihinde kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Ali Ekber şAHİN
Eğitim Bilimleri Enstit¼s¼ M¼d¼r¼

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kağıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Tezimin/Raporumun tamamı dünya çapında erişime açılabilir ve bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir.

(Bu seçenikle teziniz arama motorlarında indekslenebilecek, daha sonra tezinizin erişim statüsünün değiştirilmesini talep etmeniz ve kütüphane bu talebinizi yerine getirirse bile, teziniz arama motorlarının önbelleklerinde kalmaya devam edebilecektir)

Tezimin/Raporumun 29.12.2018 tarihine kadar erişime açılmasını ve fotokopi alınmasını (İç Kapak, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) istemiyorum.

(Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir, kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir).

Tezimin/Raporumun tarihine kadar erişime açılmasını istemiyorum ancak kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisinin alınmasını onaylıyorum.

Serbest Seçenek/Yazarın Seçimi:
.....
.....

26 / 12 / 2016

(İmza)

Öğrencinin Adı SOYADI

m h e s

ETİK BEYANNAMESİ

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada,

- tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- ve bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

Müzeyyen Petek DİNÇMAN

TEŞEKKÜR

Çok uzun yıllardır hayalini bile kurmaktan çekindiğim, Doktora Eğitimimi tamamlayabileceğim bir günün olabileceğine inancımı kaybettiğim çok uzun yılların ardından büyük emek ve fedakârlıklarla bu güne gelebildim. Bir başarı, bir ilerleme olarak atfedilen bu süreç hiçbir kimsenin tek başına yapabileceği bir süreç değil. Bana ilerlediğim bu yolda göstermiş oldukları desteklerden dolayı teşekkür etmek istediğim o kadar çok kişi var ki...

Öncelikle tez danışmanım, Yrd. Doç. Dr. Didem Koşar'a sonsuz teşekkürleri borç bilirim. Eğer kendisi Danışmanım olmayı kabul etmeseydi ve bu süreç içinde yol göstermeseydi tezimi tamamlamam imkânsız olurdu.

Minnettarlığın en büyüğünü aileme borçlu olduğum bilinciyle öncelikle her zaman ve her koşulda yanımda yer alan, sevmenin ve sevilmenin bütün güzelliklerini hissettiren eşim, Nabi Cüneyt Dinçman'a gösterdiği destek, sevgi, hoşgörü ve en önemlisi sabır ve yarattığı devam etme direncinden dolayı minnettarlığımı ifade etmek isterim. Doktora 'ya başlamamda beni teşvik eden, yapabileceğime inanmamı sağlayan, bırakmak istediğimde elimden tutup devam etmemde direten anne ve babama sahip olduğum her şeyi verdikleri ve bunları koruma, yüceltme ve sevme duygularını bana öğrettikleri için, annem ve babam oldukları için her gün binlerce kez teşekkür ederim. Sevgili ablama, sadece abla değil, her gün dost, anne, arkadaş ve hatta bağıрма duvarı olduğu ve her yaşananda hiç olmamış gibi devam etme yüce gönüllüğünden dolayı teşekkür ederim. Canım kayınvalidem ve kayınpederime, beni ilk günden her gününe evlatları gibi görüp, sürecin yorgunluğunda eksik bıraktığım her şeyde hiçbir eksik yokmuş gibi sevgiyle davrandıkları için sonsuz teşekkürü borç bilirim. Hayatımın en önemlisi Baranım ve Efe' me anne yaparsın dedikleri ve hiç şikâyet etmedikleri için binlerce kez teşekkür ediyorum. Sizleri çok seviyorum.

Sevgili hocam, ailemin en önemli parçalarından biri olan, yüce gönüllü insan Prof. Dr. Şule Erçetin'e duyduğum sevgi minnettarlık kelimelerle ifade edilemez. Kendisi Doktora 'ya başladığım günden, bitirdiğim güne kadar koruyucu meleğim olmuştur.

Eğer bugünü görebildiysem kendisi sayesinde. Bana kan bağı olmadan aile olunabildiğini gösterdiği için, tüm yüreğimle binlerce kez teşekkürü borç bilirim.

Müzeyyen Petek DİNÇMAN

EĞİTİM VE OKUL YÖNETİMİNDE ÖRGÜTSEL BELİRSİZLİKLE İLGİLİ TEMEL KONULARI ELE ALAN BİLİMSEL YAYINLARIN ANALİZİ (1990-2016)

Müzeyyen Petek DİNÇMAN

ÖZ

Son yıllarda yaşanan ekonomik, politik, sosyal ve teknolojik değişimler bireyleri olduğu kadar çağa ayak uydurmaları ve varlıklarını sürdürebilmeleri açısından örgütleri de etkilemektedir. İhtiyaçları belirleyerek planlanan bir değişim ise örgütsel başarıyı getirmektedir. Örgütsel belirsizliğin saptanması da bu açıdan oldukça önem kazanmaktadır. Örgütsel belirsizlik tüm yönetim süreçlerini ve fonksiyonlarını etkilerken belirsizlik algısı ise sadece örgütsel yönetim ve fonksiyonları değil, aynı zamanda bireysel performansı da kötü yönde etkileyebilir. Dolayısıyla örgütsel belirsizlikle ilgili var olan yayınların ortaya konması ve önerilerin geliştirilmesi konuya bulunacak çözümleri gidişatına yön verecektir.

Bu araştırmanın genel amacı, eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili temel konular olan kaos, karmaşıklık, değişim, kurumsal kültür, liderlik ve risk kavramlarını ele alan bilimsel yayınların analizinin yapılmasıdır. Bilimsel yayınlar tür, başlık, içerik, yöntem, bulgular ve yorumlar, sonuçlar ve önerileri bağlamında incelenerek analiz edilmiştir.

Araştırmanın alt amaçları ise; 1990 ve sonrası dönemde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınların başlıkları, türleri, içerikleri, yöntemi, bulguları ve yorumları, sonuçları ve önerilerinin araştırılmasıdır. Ayrıca, eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlar 1990-2000 ile 2001 ve sonrası dönemde içerikleri, yöntemi, bulguları ve yorumları, sonuçları ve önerilerinin farklılık gösterip göstermediğinin araştırılmasıdır.

Araştırmada, çoklu yöntem stratejisi benimsenmiş ve doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Veriler doküman analizi ile elde edilmiştir. Dokümanların yorumlanmasında ise içerik analizi kullanılmıştır. Çalışmada 1990 yılı ulusal ve uluslar arası bağlamda toplumsal, siyasal olayların hızlı ve yoğun yaşandığı bir dönem olması itibariyle kritik bir dönüm noktasıdır. Bu dönemde yapılan çalışmaların ve yansımalarının tartışılması önemli olduğundan 1990 yılı başlangıç

tarihi olarak seçilmiştir. 1990-2000 ile 2001 ve sonrası olarak iki boyutta incelenmiştir.

Araştırma evrenini 1990-2016'ya kadar Türkiye'de yapılan ve Türk bilim insanlarının yurtdışında yaptığı eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili temel konular olan kaos, karmaşıklık, değişim, kurumsal kültür, liderlik ve risk kavramlarını ele alan bilimsel yayınlar; makale: derleme, özgün, teknik not, vaka takdimi, araştırma notu, kitap kritiği, yorum, editöre mektup, özet, bilirkişi raporu; tezler: yüksek lisans, doktora; kitap: tez hariç araştırma, bireysel, ders, editörlü kitap, ansiklopedi maddesi, kitap tercümesi, kitap bölümü; bildiri: özet, tam metin, sözlü bildiri, poster, davetli konuşmacı oluşturmuştur. Araştırmada tam sayım çalışması yapılmıştır, evren eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili toplam 121 bilimsel yayından oluşmaktadır. Araştırma evrenini oluşturan bilimsel yayınlar YÖK veritabanı, google akademik, akademik dergilerin arşivleri kullanılarak toplanmıştır.

Araştırma evrenini oluşturan bilimsel yayınlar toplandıktan sonra alt amaçlar kategoriler olarak planlanmıştır. Yayınlar gözden geçirildikten sonra başlıklar, türler, içerikler, yöntem, bulgular ve yorumlar, sonuçlar ve önerileri olarak 6 kategoride incelenmiştir. 1990-2000 ile 2001 ve sonrası olmak üzere iki dönemde ayrı ayrı analiz edilen yayınların dönemsel farklılıkları içerikler, yöntem, bulgular ve yorumlar, sonuçlar ve önerileri olarak 4 kategoride incelenmiştir. Kodlama bu kategoriler doğrultusunda yapılmıştır.

Çalışmanın iç geçerliği için; veriler bulgular ve tartışma bölümünde sunulmuş, bilgiler ortaya konulduktan sonra 1990-2000 ve 2000 ve sonrası dönemde yaşanan dönemsel değişim ve gelişmeler paralelinde Türk Milli Eğitim Sisteminde yasal mevzuatında olan değişiklikler ve bu değişikliklerin bilimsel yayınlara yansımaları ve ilgili literatür ışığında yorumlanmıştır.

Çalışmanın dış geçerliği için; çalışmanın yöntem bölümünde, araştırma deseni, evren/örneklem, verilerin toplanması verilerin işlenmesi ve çözümlenmesi, verilerin analizi aşamaları hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Bilgisayar ortamına aktarılan veri kayıtları, çözümlenmeleri ve analizleri saklanmaktadır, veri Çizelgeleri ise ekler kısmında verilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre; 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlardan makalelerin derleme makale, özgün makale ve araştırma notuna ilişkin türlerinde çalışmaların olduğu ancak teknik not, vaka takdimi, kitap kritiği, yorum, editöre mektup, özet, bilirkişi raporu türlerine ilişkin bilimsel çalışma olmadığı bulunmuştur. Makale türünde yapılan çalışmalara genel olarak bakıldığında çalışmaların 1999 yılı ve sonrasında yapıldığı, 2013 ve 2014 yıllarında yoğunlaştığı söylenebilir. Yapılan makale türündeki bilimsel çalışmaların başlıklarına bakıldığında ise liderlik ve yönetimle ilgili çalışma başlıklarının yoğunlukta olduğu görülmektedir.

Tezlerin içeriklerinde belirsizliğin yanı sıra çalışılan ana kavramların kaos, karmaşıklık, liderlik, yönetim olduğu görülmektedir. Yüksek lisans tezi türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak belirsizlik ve liderlik çalışıldığı, doktora tezi türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak eğitim örgütlerinde belirsizlik çalışıldığı söylenebilir.

Kitapların 2000 ve sonrasında yapıldığı, 2012 yılında sonra yoğunlaştığı, 2003, 2004, 2005, 2006, 2008, 2010 ve 2011 yıllarında çalışma olmadığı görülmektedir. Çalışmada bireysel kitap, kitap tercümesi, editörlü kitap, kitap bölümü türlerinden çalışmaların yapıldığı araştırma kitabı (tez hariç), ders kitabı, ansiklopedi maddesi türlerinden çalışmanın olmadığı görülmüştür.

Bildirilerin 2005 ve sonrasında sunulduğu, 2005 yılında sunulan bir bildiriden sonra konuya ilişkin 2014 yılında kadar çalışma olmadığı, çalışmaların 2014 yılında yoğunlaştığı söylenebilir. Özet bildiri, tam metin bildiri türlerinde çalışmaların bulunduğu poster, sözlü bildiri, davetli konuşmacı türlerinde çalışmaların bulunmadığı görülmektedir. Örgütsel belirsizliği her boyutuyla ve eğitim sisteminde olan değişikliklere yönelik olan tartışmalarla birlikte inceleyen çalışmaların alandaki eksikliğini gözler önüne seren çalışmanın sonuçlarına göre bu alandaki bilimsel çalışmaların yapılması önerilebilir.

Anahtar sözcükler: Belirsizlik, örgütsel belirsizlik, değişim, kaos, karmaşıklık, risk, liderlik

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Didem KOŞAR, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Bilim Dalı

ANALYSIS OF SCINETIFIC PUBLICATIONS ADDRESSING KEY ISSUES RELATED TO ORGANIZATIONAL UNCERTAINTY IN EDUCATION AND SCHOOL MANAGEMENT (1990-2016)

Müzeyyen Petek DİNÇMAN

ABSTRACT

The economical, political, social and technological changes which have taken place in the recent years have had an impact on organizations, as much as on individuals, with regard trying to keep up and stay up to date with the developments of the age, as well as their sustainability. Any change, the planning of which is based on needs analysis, will bring organizational success and in this respect, the identification of organizational uncertainty has increasing importance. While organizational uncertainty affects all administrative processes and functions, the perception of uncertainty can have a negative impact on not only the organizational management and functions, but also on individual performance. For this reason, compiling the literature about uncertainty and developing suggestions will inform the solutions on the matter.

The general aim of this study is to provide an analysis of scientific publications which address the main concepts of organizational uncertainty: chaos, complexity, change, corporate culture, leadership, and risk. The scientific publications were studied and analyzed within the context of type, heading, content, method, findings and interpretations, results and suggestions.

The subgoal of this study is to research the headings, types, content, method, findings and interpretations, results and suggestions of the scientific publications, which concern organizational uncertainty in education and school administration in 1990 and later. The scientific publications on organizational uncertainty in education and school management also reflect the research into whether the content, methods, findings and interpretations, results and suggestions in 1990-2000 and 2001 and later differ in any way.

The research is designed with multiple method strategy and uses document analysis method. The data were gathered through document analysis. In the

interpretation of the data, content analysis was used. In the study, year 1990 is regarded a critical cornerstone since it was a period of fast-paced and intensive period of social and political events in the national and international platforms. Year 1990 was chosen as the starting date since the discussion of the studies and reflections during this period is of significance. It was studied in two phases: 1990-2000 and 2001 and later.

The research population is comprised of scientific publications which address chaos, complexity, change, corporate culture, leadership and risk, the main aspects of organizational uncertainty in education in Turkey as well as education overseas received by Turkish scientists and school management between 1990-2016; essays, compiled essays, original essays, technical notes, case presentation, research note, book critique, interpretations, letter to the editor, abstract, expert report; dissertations, master's, doctorate; book- research book (except dissertation) individual book, coursebook, encyclopedia entry, book translation, edited book, book excerpt; abstract – abstract summary, full-text abstract, poster, verbal abstract, invited speaker. The research population comprised of a total of 121 scientific publications regarding organizational uncertainty in education and school management. The scientific publications which make up the research population were compiled by using YÖK (Board of Higher Education) database, Google academics, and the archives of academic magazines.

After the scientific publications that make up the research population were compiled, subgoals were planned as categories. After the publications were reviewed, they were analyzed under 6 categories of headings, types, contents, methods, findings and interpretations, results and suggestions. The periodical differences of the publications which were separately analyzed under two periods, 1990-2000 and 2001 and later were analyzed under 4 categories: contents, method, findings and interpretations, results and suggestions. The coding was made based on these categories.

For the internal validity of the study, the data were presented in the findings and discussion section and after the data was introduced, they were interpreted in the light of the changes in the legal statute of the Turkish National Education system in parallel to the periodic changes and developments between 1990-2000 and 2000

and later, the reflection of these changes on scientific publications and relevant literature.

For the external validity of the study, detailed information was provided about the research design, population/sampling, data collection, data processing and data analysis. The data records, decoding and analysis transferred to computer are stored, and the data tables are provided in the appendices section.

According to the results of the research, it was found that in the scientific publications about organizational uncertainty in education and school management in 1990 and later, there are studies in the types of essays, compiled essays, original essays and research notes, however no scientific studies in the types of technical note, case presentation, book critique, interpretation, letter to the editor, abstract, and expert report. When looking at the studies produced in the type of essays in general, it can be said that these studies were conducted in 1999 and later, and concentrated in 2013 and 2014. Looking at the headings of the scientific research in the type of essays, they are seen to be concentrating on leadership and management.

In addition to the vagueness in the content of the dissertations, it is seen that the main concepts studied are chaos, complexity, leadership and management. It can be said that the content of the master's dissertations are heavily based on uncertainty and leadership, while the content of doctoral dissertations, to a large extent, reflect a study of uncertainty in educational organizations.

It is seen that the books were produced in 2000 and later, increasing after 2012, and that there were no studies in years 2003, 2004, 2005, 2006, 2008, 2010 and 2011. In this context, it was seen that there were studies in the forms of individual books, book translations, edited books, book excerpts and that there weren't any studies in the form of research book (except dissertation), course book, or encyclopedia entry.

It can be stated that the abstracts were presented in 2005 and later, that after an abstract presented in 2005 there were no studies about the matter until 2014, and that the studies increased in number in 2014. It is seen that there are abstract summaries, full-text abstracts and that there were no posters, verbal abstracts or invited speakers. Based on the results of the study, which reveal the scarcity of

studies in the field which address organizational uncertainty with all its dimensions and with the discussions about the changes in the educational system, one can suggest that there be more scientific studies in this field.

Keywords: Uncertainty, organizational uncertainty, change, chaos, complexity, risk, leadership

Advisor: Asst. Prof. Didem KOŞAR, Faculty of Education Department of Educational Sciences Education Management

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ONAY BİLDİRİMİ.....	ii
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	iii
ETİK BEYANNAMESİ	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZ	vi
ABSTRACT	ix
İÇİNDEKİLER.....	xiii
ÇİZELGELER DİZİNİ.....	xvi
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xvii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi	3
1.3. Problem Cümlesi.....	4
1.3.1. Alt Problemler.....	4
1.4. Sayıtlar	5
1.5. Sınırlılıklar	5
1.6. Tanımlar	5
1.7. Araştırmanın Kurumsal Temeli.....	6
1.7.1. Örgütsel Belirsizlik Kavramı	6
1.7.2. Örgütsel Belirsizliğin Eğitim Örgütlerine Yansımaları.....	11
1.7.3. Örgütsel Belirsizlikle İlgili Temel Kavramlar	12
1.7.3.1. Örgütsel Belirsizlik Kaos.....	12
1.7.3.2. Örgütsel Belirsizlik ve Karmaşıklık	14
1.7.3.3. Örgütsel Belirsizlik ve Kurumsal Kültür.....	15
1.7.3.4. Örgütsel Belirsizlik ve Değişim	16
1.7.3.5. Örgütsel Belirsizlik ve Liderlik.....	19
1.7.3.6. Örgütsel Belirsizlik ve Risk	21
1.7.3.7. 1990'dan Günümüze Milli Eğitim Bakanlığı Bünyesinde Gerçekleşen Önemli Gelişmeler.....	22
2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	27
3. YÖNTEM	29
3.1. Araştırmanın Modeli	29
3.2. Araştırma Evreni	29
3.2.1. Araştırma Evreninin Özellikleri.....	29
3.3. Veri Toplama Araçları	33
3.4. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi	33
3.5. Araştırmanın İç ve Dış Geçerliliği.....	34
3.5.1. Araştırmanın İç Geçerliliği	34

3.5.2. Araştırmanın Dış Geçerliği.....	34
4. BULGULAR VE TARTIŞMA	35
4.1. 1990 ve Sonrası Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Başlıklarına İlişkin Bulgular	35
4.2. 1990 ve Sonrası Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Türlerine İlişkin Bulgular.....	42
4.3. 1990 ve Sonrası Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların İçeriklerine İlişkin Bulgular.....	45
4.4. 1990 ve Sonrası Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Yöntemine İlişkin Bulgular.....	50
4.5. 1990 ve Sonrası Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Bulgu ve Yorumlarına İlişkin Bulgular	57
4.6. 1990 ve Sonrası Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Sonuç ve Önerilerine İlişkin Bulgular	63
4.7. 1990-1999 ile 2000 ve Sonrası Dönemde Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların İçeriklerine İlişkin Farklılıklarla İlgili Bulgular.....	68
4.8. 1990-1999 ile 2000 ve Sonrası Dönemde Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Yöntemine İlişkin Farklılıklarla İlgili Bulgular.....	73
4.9. 1990-1999 ile 2000 ve Sonrası Dönemde Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Bulguları ve Yorumlarına İlişkin Farklılıklarla İlgili Bulgular.....	79
4.10. 1990-1999 ile 2000 ve Sonrası Dönemde Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Sonuçları ve Önerilerine İlişkin Farklılıklarla İlgili Bulgular	85
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	91
5.1. Sonuçlar	91
5.2. Öneriler	98
5.2.1. Araştırmaya Dönük Öneriler	98
5.2.2. Uygulamaya Dönük Öneriler.....	99
KAYNAKÇA.....	100
EKLER DİZİNİ	110
EK 1. ETİK KURUL ONAY BİLDİRİMİ	111
EK 2. VERİLER	112
EK 3. ORJİNALLİK RAPORU	121
EK 4. ÇİZELGE 4.30. KİTAP TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN BULGU VE YORUMLARI	123
EK 5. ÇİZELGE 4.31. BİLDİRİ TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN BULGU VE YORUMLARI	124

EK 6. ÇİZELGE 4.32. KİTAP TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN SONUÇ VE ÖNERİLERİ.....	125
EK 7. ÇİZELGE 4.33. BİLDİRİ TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN SONUÇ VE ÖNERİLERİ	126
EK 8. ÇİZELGE 4.34. KİTAP TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN BULGU VE YORUMLARI	127
EK 9. ÇİZELGE 4.35. BİLDİRİ TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN BULGU VE YORUMLARI	128
EK 10. ÇİZELGE 4.36. KİTAP TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN SONUÇ VE ÖNERİLERİ.....	129
EK 11. ÇİZELGE 4.37. BİLDİRİ TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN SONUÇ VE ÖNERİLERİ.....	130
ÖZGEÇMİŞ	131

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 1.1: Örgütsel Çöküşe Verilen Tepkiler.....	7
Çizelge 1.2: Kaos Yönetme Model	14
Çizelge 1.3: Klasik ve Kuantum Fiziğine Dayalı Olarak Liderlik Varsayımları.....	21
Çizelge 1.4: MEB’ında 1990 Sonrası Yayınlanan İlgili Mevzuat	23
Çizelge 3.1: Araştırma Evreninin Bilimsel Yayın Türlerine Göre Dağılımı	32
Çizelge 4.1: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Başlıkları	35
Çizelge 4.2: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Başlıkları	38
Çizelge 4.3: Kitap Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Başlıkları.....	40
Çizelge 4.4: Bildiri Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Başlıkları	42
Çizelge 4.5: Bilimsel Yayınların Türleri	43
Çizelge 4.6: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri.....	46
Çizelge 4.7: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri.....	47
Çizelge 4.8: Kitap Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri	48
Çizelge 4.9: Bildiri Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri	49
Çizelge 4.10: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri.....	50
Çizelge 4.11: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri	53
Çizelge 4.12: Kitap Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri	55
Çizelge 4.13: Bildiri Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri.....	56
Çizelge 4.14: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Bulgu ve Yorumları	57
Çizelge 4.15: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Bulgu ve Yorumları	60
Çizelge 4.16: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Sonuç ve Önerileri	63
Çizelge 4.17: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Sonuç ve Önerileri.....	66
Çizelge 4.18: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri.....	68
Çizelge 4.19: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri.....	70
Çizelge 4.20: Kitap Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri	71
Çizelge 4.21: Bildiri Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri	72
Çizelge 4.22: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri.....	73
Çizelge 4.23: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri.....	75
Çizelge 4.24: Kitap Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri	77
Çizelge 4.25: Bildiri Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri.....	78
Çizelge 4.26: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Bulgu ve Yorumları	79
Çizelge 4.27: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Bulgu ve Yorumları	83
Çizelge 4.28: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Sonuç ve Önerileri	85
Çizelge 4.29: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Sonuç ve Önerileri.....	89

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.1. Örgütlerin Dış Çevresi ve Belirsizlik.....	6
Şekil 1.2. Prosci'nin Risk Modeli.....	17
Şekil 3.1. Çalışmada Kullanılan Makale Türleri	30
Şekil 3.2. Çalışmada Kullanılan Tez Türleri	30
Şekil 3.3. Çalışmada Kullanılan Kitap.....	31
Şekil 3.4. Çalışmada Kullanılan Bildiri Türleri.....	31

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Sürdürebilir bilinmezliklerin bir araya gelmesiyle ortaya çıkan belirsizlik olgusu, insan hayatının yaşamsal devamlılığını oluşturan en temel kavramlardan biridir. Sabah güne başladığından itibaren günün bütün aşamalarında, hatta uyku esnasında bile devam etmesi, bu kavramı yaşam döngüsünün hayatı yaşama, idame ettirme ve geliştirmek için gerekli kararların alınmasına yönelik ihtiyaç duyduğumuz en önemli unsurlarından biri haline getirmiştir. İçinde bulunduğumuz durumun bize yaşatabilecekleri, olasılıklar, elimizden alabilecekleri veya verebilecekleri konusunda yeterli bilgi sahibi olamamamız, belirsizliğin hayatın her noktasında gözlemlendiğinin kanıtıdır.

Belirsizlik kişilerde bilinmezlik olarak görüldüğünde, bireylerde kaçınılması gereken hatta korunma amaçlı görmezden gelinip yok sayılarak süreçlerin yürütüldüğü bir olgu haline gelir. Belirsizlik Miliken (1987) tarafından bireylerin olası durumları ve sonuçlarını doğru tahmin edememeleri olarak tanımlanmıştır. Tüm karmaşık sistemlerin ortak ve belirleyici özelliklerinden biri olan belirsizlik gelecekte ortaya çıkabilecek durumlardan hangisinin gerçekleşebileceğini ve olası sonuçlarını bilememektir. Karmaşıklık Teorisine göre örgütlerde olduğu gibi karmaşık sistemlerde ilişkiler doğrusal değil, beklenmeyen sonuçların, kestirilemeyen durumların oluşacağı bir yapıda olduğu vurgulanmaktadır (Erçetin, Açıkalın ve Bülbül, 2013).

Belirsizlik kavramı yalnızca bireylerin yaşamında değil yaşayan sistemler olan örgütlerin yaşamında da hüküm süren bir olgudur. Belirsizliğin kaçınılmaz olduğu kabullenildiğinde, örgütleri, örgütlerin içinde bulunduğu koşulları ve onu oluşturan bireyleri etkilediği de kabul edilmelidir. Bu bağlamda örgütlerde belirsizliğin ne olduğu, sebepleri ve nasıl ortaya çıktığı ile nasıl başa çıkılacağı belirlenmelidir.

Kaos sözcük anlamı olarak düzensizliğin ve türbülansın varlığıdır (Açıkalın ve Bölücek, 2014) Kaosun en bilinen tanımı başlangıç noktasına hassas bağımlılıktır (Açıkalın ve Erçetin, 2014). Örgütler geleceği ve gelecekte oluşabilecek olasılıkları öngördüğünde, değişime ve belirsizliğe meydan okuyarak kaosu başarı için bir

fırsata dönüştürebilirler (Erçetin ve Kayman, 2014). Günümüz örgütlerinde değişimin çok büyük önem taşıdığı göz önünde bulundurulduğunda bireylerin sahip oldukları bilgi ve birikimi nasıl kullandıkları değil, belirsizlikler karşısında nasıl tepki gösterdikleri önem kazanmıştır (Ramon ve Cohen, 2005).

Eğitim örgütleri bilginin doğrudan ulaşıldığı ve geliştirildiği ve bunun sonucunda belirsizliğin sürekli ve kestirilemeyen bir durum olarak gözlendiği, hatta her noktada var olduğu örgütler olarak ele alındığında, kaotik sistemlerle aynı özellikleri taşıdığı bir gerçektir. Kaotik sistemlerde ilişkiler doğrusal bir eğilimden çok, öngörülemeyen sonuçlar karşılığında belirlenen seçimlerin tahmin edilemez sonucu olarak ortaya çıkan ilişkiler bütünü olarak ele alınmalıdır (Erçetin, Açıkalın ve Bülbül, 2013). Eğitim örgütleri ve eğitim sistemleri yaşadıkları belirsizlikler sonucunda kompleks yapılar olarak görülmelidir (Erçetin, Potas, Kısa ve Açıkalın, 2013). Okullarda görülen belirsizlikler öğretme süreçlerinde belirsizlik (Jackson, 1986), öğretilen içerik ve materyallerde belirsizlik (Schoön,1983), yetki ve etkilerinde belirsizlik (Lortie,1975), kişisel gelişim ve öğrencilerden beklenen değişimlerde belirsizlik (Clark ve Floden, 1988) olarak açıklanabilir (Erçetin, Potas, Kısa ve Açıkalın, 2013). Eğitim örgütlerinde belirsizlik sadece uygulama ve süreçlerin devam ettirilmesi ile sınırlanmamalı, değişimin ve süreçlerinin de eğitimde çok önemli yer taşıdığı gerçeği kabul edilmelidir.

Aslında, toplumda ya da örgütte, her birey potansiyel bir liderdir, bu potansiyelin nerede, ne zaman, hangi koşullar altında gelişerek liderlik sürecine gireceği ya da bireysel, toplumsal ya da örgütsel düzeyde hangi etkilerin devreye gireceği belirsizdir (Erçetin, Açıkalın ve Bülbül, 2013). Belirsizliği yaşayan ve iş hayatlarında bu belirsizliklerle devamlılık ve fayda sağlama çabası içinde olan öğretmenler ve okul yöneticileri farklı yaklaşım ve başa çıkma yöntemleri gösterebilmektedirler. Bunlardan bir tanesi belirsizlikten kaçınmadır. Liderlerin davranışları kaos, karmaşıklık ve belirsizliğin üstesinden gelmede önemlidir (Erçetin ve Açıkalın, 2016). Hofstede (2001) tarafından yapılan araştırma sonucuna göre belirsizlik ve belirsizlikten kaçınmanın kültürün çok önemli bir bölümünü oluşturduğu ve toplumsal davranışların belirleyici bir unsuru olduğu açıklanmıştır. Belirsizlikten kaçınmanın temelinde belirsizlik olgusunun bireyler için de kaygı durumu olduğu ön kabulü vardır.

Belirsizlikten kaçınmanın düşük olduğu yapılar ise değişime ve yeniliğe daha açıktırlar ve yazılı kurallar ve bu kuralların uygulanmasını takip eden üstlere bağlılık çok düşüktür (Serpın Doğan, 2012) . Değişim korkulması gereken bir şey olmaktan çıkmış istek duyulan hatta gerek görülen bir beklenti halini almıştır. Kaygı ve iş stresinin az olmasıyla beraber rekabetin normal karşılandığı, risk almanın yoğun olduğu ve yükselme hırslarının çalışanların çoğunluğunda görüldüğü bir yapı ortaya çıkmaktadır (Serpın, 2012).

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Son yıllarda yaşanan ekonomik, politik, sosyal ve teknolojik değişimler bireyleri olduğu kadar çağa ayak uydurmaları ve varlıklarını sürdürebilmeleri açısından örgütleri de etkilemektedir. İhtiyaçları belirleyerek planlanan bir değişim ise örgütsel başarıyı getirmektedir. Örgütsel belirsizliğin saptanması da bu açıdan oldukça önem kazanmaktadır. Van Greenhuizen ve Nijkamp'e (2003) göre belirsizlikle baş etmek "karar verme sürecinin en hayati etkeni"dir. Belirsizlik eğitim yönetimi için irdelendiğinde, uzun vadeli planların karşılanabilmesi ancak belirsizlikleri tanımlamak ve çözüm için çareler üretmekle mümkün olacaktır.

Örgütsel belirsizlik tüm yönetim süreçlerini ve fonksiyonlarını etkilerken belirsizlik algısı ise sadece örgütsel yönetim ve fonksiyonları değil, aynı zamanda bireysel performansı da kötü yönde etkileyebilir. Dolayısıyla örgütsel belirsizlikle ilgili var olan yayınların ortaya konması ve önerilerin geliştirilmesi konuya bulunacak çözümleri gidişatına yön verecektir.

Örgütsel belirsizliğe ilişkin çalışmaların alana, eğitim örgütlerine ve uygulama alanına katkılarının olduğu oranda bireysel ve örgütsel önlemlerle belirsizliği değişime dönüştürme durumu da artacaktır. Bu anlamda öncelikle alan yazında belirsizliğe yönelik yapılan çalışmaların analiz edilmesi önemlidir ve çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışma akademik alanda çalışanların kendi alanlarında sistemi etkileyen olayları ne kadar izlediklerini ortaya koymak açısından da önemlidir. Araştırmalarla ortaya konan bulgular, sonuç ve öneriler politika geliştiriciler ve akademik alanda çalışanların ortak çalışma yapması gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Politika geliştiricilerin akademik alanda çalışanlar tarafından beslenmesi, uygulamaların da

teorilerle desteklenmesi bilimsel alandaki gelişmelerin hayatımıza yansması ve gündelik yaşamda yaşanan sıkıntılara bilimsel çözümler getirilmesi açısından son derece önemlidir.

1.3. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın genel amacı, eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili temel konular olan kaos, karmaşıklık, değişim, kurumsal kültür, liderlik ve risk kavramlarını ele alan bilimsel yayınların analizinin yapılmasıdır. Bilimsel yayınlar tür, başlık, içerik, yöntem, bulgular ve yorumlar, sonuçlar ve önerileri bağlamında incelenerek analiz edilmiştir.

1.3.1. Alt Problemler

Araştırmanın alt amaçları ise;

1. 1990 ile 2001 ve sonrası dönemde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınların;

1.1. başlıkları nelerdir?

1.2. türleri

1.3. içerikleri

1.4. yöntemi

1.5. bulguları ve yorumları

1.6. sonuçları ve önerileri

nelerdir?

2. Eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlar 1990-2000 ile 2001 ve sonrası dönemde

2.1. içerikleri

2.2. yöntemi

2.3. bulguları ve yorumları

2.4. sonuçları ve önerileri

farklılık göstermekte midir?

1.4. Sayılılar

Bu çalışmada 1990-2016'ya kadar Türkiye'de yapılan ve Türk bilim insanlarının yurtdışında yaptığı eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili ele alan kaos, karmaşıklık, değişim, kurumsal kültür, liderlik ve risk kavramlarını ele alan YÖK veritabanı, google akademik, akademik dergilerin arşivleri kullanılarak ulaşılabilen bilimsel yayınların konuyla ilgili çalışmaların tamamı olduğu varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu çalışma Türkiye'de yapılan ve Türk bilim insanlarının yurtdışında yaptığı yayınlar eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili

1. 1990-2001 ve 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan,
2. Makale: derleme, özgün, teknik not, vaka takdimi, araştırma notu, kitap kritiği, yorum, editöre mektup, özet, bilirkişi raporu; tezler: yüksek lisans, doktora; kitap: tez hariç araştırma, bireysel, ders, editörlü kitap, ansiklopedi maddesi, kitap tercümesi, kitap bölümü; bildiri: özet, tam metin, sözlü bildiri, poster, davetli konuşmacı türündeki,
3. Kaos, karmaşıklık, değişim, kurumsal kültür, liderlik ve risk kavramlarını içeren,
4. YÖK veritabanı, google akademik, akademik dergilerin veritabanları kullanılarak toplanan verilerden oluşan bilimsel yayınlarla sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Belirsizlik: Belirsizlik bir olayın, bir durumun, bir davranışın sonucunu öngörememe olgusu olarak tanımlanabilir. Belirsizlik durumu söz konusu olduğunda şartların değişkenliği ve muğlaklık söz konusudur.

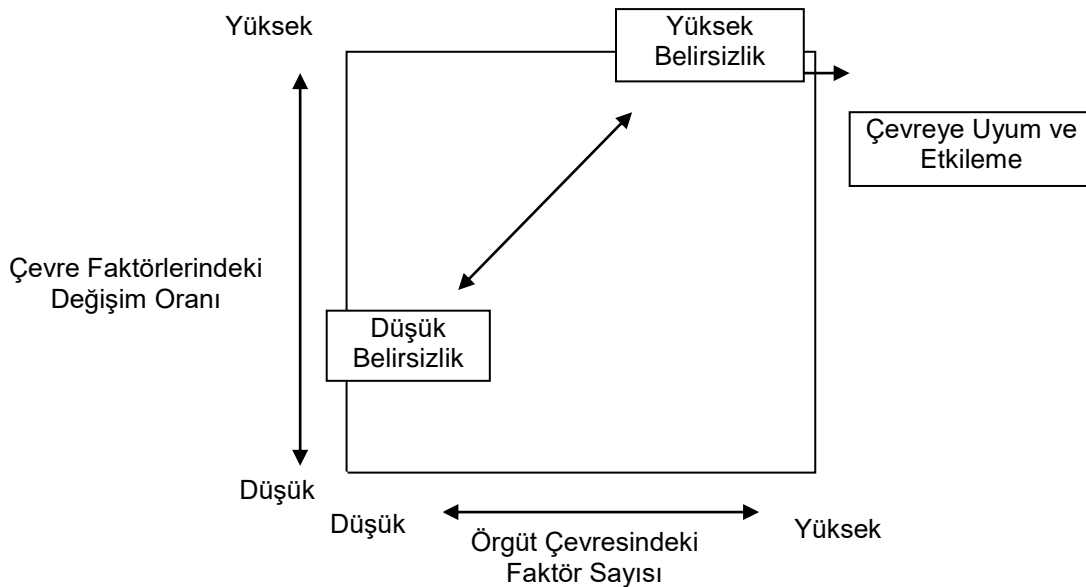
Örgütsel Belirsizlik: Örgütlerde örgütün yaşamsal varlığını riske sokmaya kadar uzanan ciddi sonuçları olabilecek temel bir sorun olarak tanımlanabilir.

1.7. Araştırmanın Kuramsal Temeli

1.7.1. Örgütsel Belirsizlik Kavramı

Yaşadığımız yüzyılda değişim hızı ve belirsizlik geçmişe göre artmıştır (Alkın, 2006). Belirsizlik bireyler için kaygı ve stres kaynağıdır (Ersanlı ve Uysal, 2015). Belirsizlik kavramı, bir durumun sonucunun ön görülebilmesi veya bilinmemesi olgusudur. Olayların ve sonuçlarının gerçekleşme olasılıklarının herhangi bir öngörüyle tahmin edilememesi durumu olarak da tanımlanabilir (Kasperson, 2008). Belirsizliğe tahammülsüzlük ise belirsiz olaylara olumsuz tepki verme eğilimi ve olumsuz olayların gerçekleşebileceğini kabul etmemeye eğilimi olarak tanımlanmaktadır (Dugas, Gosselin ve Ladouceur, 2001). Belirsizliğin olumsuz bir kavram olarak görülmesi aslında insanın yaradılışı gereği geleceğinden emin olmak istemesi durumudur denilebilir.

Belirsizlik bireysel amaçların belirlenmesini ve belirlenen amaçlar doğrultusunda davranışlar geliştirmeyi zorlaştırır (Zel, 2001: 116). Belirsizlik örgütler için de çok önemli ve ciddi sonuçlara yol açabilecek bir sorundur. Liderler, belirsizliği göz ardı edememekte ve örgütlerin durağan ortamlarda olmadığını kabul etmektedir (Polat ve Arabacı, 2015). Örgütler için liderlik riskleri, belirsizliklerin açtığı gelecek provizyonlarını öngörebilmek açısından çok daha önemli bir duruma gelmiştir.

Şekil 1.1. Örgütlerin Dış Çevresi ve Belirsizlik (Richard, 1994)

Şekil 1.1'e göre, örgütsel çevrede olan değişimler, girdiler kanalıyla örgütü etkiler, örgüt yaşamını devam ettirebilmesi için değişimlere karşı denge kurmak

zorundadır. Dengeyi sarsacak bir etken olduğunda ise belirsizlik oluşmaya başlar. Bu durumda örgütler değişimlere uyum sağlamak ve varlığını sürdürebilmek için çevreye uyum sağlama sürecinin sürekliliği olması gerekir (Paksoy ve Özbezek, 2013).

Çevresel belirsizliğin örgütlerin yaşamsal varlığını tehdit eden sebeplerden biri olduğu düşünülürse (Ersoy Yılmaz ve Çetinel, 2015) değişen koşullar fazlalaştıkça uyum sağlamanın zorlaştığı ve çevre belirsizliğinin yol açtığı örgütsel maliyetlerin arttığı (Gürçaylılar-Yenidoğan, 2013: 114) söylenebilir. Dolayısıyla, örgütlerin çevrelerinde meydana gelen yüksek belirsizlikle başa çıkmalarını sağlayacak iki temel strateji, örgütü çevresinde meydana gelen değişimlere uyarlamak ve çevreyi örgütsel ihtiyaçlara cevap verecek şekilde etkilemek olarak sıralanabilir (İraz, 2000). Örgütler belirsizlikle gerek çevreden gerek örgütten gelen tehditleri karşılayıp baş edemediğinde, zamanla örgütsel çöküş meydana gelir. Örgütsel çöküşe verilen tepkiler ise Çizelge 1.1’de gösterilmiştir.

Çizelge 1.1: Örgütsel Çöküşe Verilen Tepkiler

Özellikler	Açıklamalar
Merkezileşme	Karar verme sürecine katılımın azalması, kontrole ağırlık verirler
Uzun dönemli planlamanın olmaması	Krizler ve kısa vadeli ihtiyaçlar stratejik planlamayı engellemektedir
Sınırlı Yenilik	Risk üstlenme eğilimi azalır, çekirdek olmayan faaliyetler hakkında şüphecilik artar
Günah Keçisi Bulma Arayışı	Belirsizlik için liderler suçlanır
Değişime Direnç	Tutuculuk nedeniyle yeni alternatiflerin reddedilmesi “korunma”
İşgücü Devir Oranının Yüksek Olması	En yetkin liderlerin kriz anında ilk kurban oldukları gözlenmektedir
Düşük Normal	İhtiyaçların çok az kısmı karşılanmakta ve iç mücadeleler artmaktadır
Parçalı Çoğulculuk	Özel çıkar grupları örgütlenir ve daha “sesli” olmaya başlarlar
Güvenilirliğin Azalması	Astlar liderlerine, liderler de astlarına güvenmemeye başlarlar
Çatışmalar	Daralmış kaynaklar üzerinde kontrol yetkisi için örgüt içi rekabet ve mücadeleler başlar

Kaynak: Cameron, S.K., Kim, M.U. and Whetten, D.A. (1987). Organizational dysfunctions of decline. *Academy of Management Journal*, 32(1), 222-240.

Olacakları öngörmenin giderek zorlaştığı “belirsizlik ortamında”, mevcut düzende örgütler yenilenen düzenin gereği olan ihtiyaç ve sorunlar karşısında gerekli esnekliği gösteremeyebilmekte, çatışma, kriz ve kaos ortaya çıkmaktadır

(Çamlıbel, 2003). Çizelge 1.1'e göre ise bu durumdan dolayı ise en fazla liderler suçlanır ve sorumlu tutulur.

Örgütler günümüz dünyası itibariyle durağan olmayan ve dinamik bir çevrede yaşamlarını sürdürmektedir. Çevrede olan değişimler, belirsizlik ve kaos durumları yöneticileri çözülmeyi bekleyen sorunlarla yüz yüze getirmektedir (Özalp ve Öcal, 2000). Değişim süreci, kaos ve belirsizliğe yol açarak örgütleri kriz durumu ile baş başa bırakabilmektedir (Pira ve Sohodol, 2004: 36). Örgütler yaklaşmakta olan krizi öngörerek yorumlanıp değerlendirmemiş ve uygun tepkiler vermemişse, örgütün krize sürüklenmesi olasıdır ki bu durumda örgütün belirsizliği üst düzeye yükselir (Aksu, 2009).

Günümüzde örgütleri, belirsizliğin temel nedenleri diyebileceğimiz yenilenme, karmaşıklık ve çözülmezliğin sonucu olarak; kaos, karmaşıklık, belirsizlikle yaşama çabasındadırlar (Polat ve Arabacı, 2015). Belirsizlikten kaçınma durumunun örgütte bilinmeyen yaratmakta olduğu ise diğer bir gerçektir (Başar Neyişci, 2008). Belirsizlik örgütlerin etkililiğini azaltarak ve örgütte sağlıklı kararlar almayı engelleyebilmektedir (March ve Simon, 1958). Dolayısıyla çağımızda örgütler, belirsizlik karşısında yeni liderlik yaklaşımlarının yanı sıra alternatif liderlik yaklaşımlarını da göz önünde bulundurmalıdırlar (Polat ve Arabacı, 2015). Ayrıca örgütler, değişimler karşısında zarar uğramadan, kolay uyum sağlamalarına yardımcı olacak biçimde stratejiler geliştirmelidirler.

Örgüt teorisyenleri belirsizlik olgusunu; gelecekteki olayların olma olasılıklarının değerlendirilmesinde yetersizlik, sebep-sonuç ilişkilerine yönelik bilgi eksikliği ve kararların olası sonuçlarının tahmin edilmesinde yetersizlik olmak üzere üç öge etrafında incelemektedirler (Mililiken, 1987; 134). İnsanların doğaya müdahale etme; dünyanın doğasını yeniden düzenleme gücünü sağlaması, faydalarının yanında; belirsizlik ve riskleri beraberinde getirerek genetik kirlenme, doğanın dengelsinin bozulması ve bunlardan doğan sonuçlar belirsizlik, risklerin kaynağını oluşturmaktadır (Erçetin, 1999).

Belirsizlik, olaylar arasındaki neden-sonuç ilişkilerinin görülmesinin zorlaşmasıdır (Usta, 2013). Belirsizlikten kaçınma özelliği Pulat'a (2010) göre bireylerin belirsizlik ve durağan olmayan durumlar karşısında hissettikleri ve korunmak için aldıkları önlemler ile ilgilidir.

Teoh ve Foo (1997) belirsizlikten kaçınmayı, çevredeki karmaşık durumlara karşı cevap verebilme düzeyi olarak tanımlamaktadır. Erdem'e (2001) göre belirsizlikten kaçınma, belirsiz durumlarda tepki verebilmektir. Belirsizlikten kaçınma herhangi bir kültürde, gelecek hakkında oluşabilecek endişeyi önleme düzeyidir. Belirsizlikten kaçınma, bir toplumun üyelerinin kesin olmayan ve/veya şüphe çekecek durumlar karşısında nasıl hissettiklerini ve kaçınma eğilimlerini ifade eder (Bakan, 2008).

Örgütler kaos, karmaşıklık ve belirsizlik ile yaşama çabasındadır ve belirsizlikten kaçınmak ise örgütlere daha fazla belirsizlik yaratabilmektedir (Bakioğlu ve Demiral, 2013). Liderler belirsizlik durumlarını görmezden gelememekte ve örgütlerin durağan ortamda yaşamadığını kabul etmektedirler (Başar Neyişçi, 2008).

Belirsizlik giderek arttığından ve değişim ortamında sorunun kaynağını anlayabilmek, etkili kararlar alabilmek, esnek olabilmek ve değişimi şekillendirebilmek örgütlere rekabette üstünlük sağlar (Ünal, 2012). Yaşam boyu istihdam ve devlet kapısı anlayışının belirsizlikten kaçınmanın doğal bir sonucu (Aydınlı, 2003) denilebilir.

Hofstede'e (1980: 187;1983: 61) göre belirsizlikten kaçınmanın ölçütlerini Yeloğlu (2011) çalışmasında aşağıdaki gibi ifade etmektedir;

- Belirsizlikten kaçınma düzeylerine bakıldığında; düşük olan kültürlerde günlük yaşamın belirsizlikleri baş edilebilir durumda, stres seviyesi düşük, superego daha zayıf ve muhafazakarlık düzeyi düşüktür.
- yüksek olan kültürlerde ise, belirsizlik sürekli çaba sarf etmek gereken bir durumdur. Bireylerin stres ve endişe düzeyleri daha yüksektir.

Örgütlerin her durumda izleyeceği çok sayıda yol vardır ve örgütlerin başarısını etkileyebilecek belirsiz birçok etken bulunmaktadır (Arslan, 2013). Günümüzdeki gibi değişken bir ortamda bireylerin belirsizlik içeren durumlarla başa çıkma yolları da farklılaşmaktadır (Demiral, 2014). Bu yöntemlerden bazıları ise aşağıda sunulmuştur.

1. Planlama: Örgütlerde planlama gelecekle ilgilidir. Eğer geleceğe yönelik risk analizi ve belirsizlik analizi yapılırsa, planlama daha etkin hale gelir (Şahin, 2010).

2. Örgüt Kültürü: Örgüt ve örgütteki bireylerin sahip oldukları kültürel değerlerin bilinmesi, yönetsel kararları etkileyen belirsiz etkenlerin anlaşılmasına, yorumlanmasına, anlamlandırılmasına yardım eden bir etkidir (Şahin, 2010). Bu durumda, örgütte muhtemel çatışma ve kaos ortamları öngörülebilir. Bu anlamda, örgüt kültürü güçlü olduğunda örgütlerin yaşamlarını sürdürmesini destekleyen ve örgütü ve örgüt üyelerini belirsizlikle baş etmede destekleyen bir unsurdur.
3. Liderler: Dış çevredeki belirsizlik, örgütte karar verme sürecinin belirsizliğini artırır. Bir yöneticinin zor ve belirsiz durumlarda vermesi muhtemel tepkileri bilmek; davranışlarının öğrenci ve öğretmenleri etkileyeceği göz önüne alınırsa önemlidir.
4. Örgütsel Öğrenme: Grup öğrenmesinin esaslarını kolektif zeka ve dayanışma; prensiplerini diyalog ve tartışmayı birlikte başarabilme, korumacı rutinleri kolektif enerjiye dönüştürebilme; uygulamalarını ise ön yargıları erteleyebilme, birbirini çalışma arkadaşı olarak görebilme, kendi görüş ve düşüncelerini ortaya koyabilme, savunabilme ve bunların tümünde pratik yapabilme oluşturur (Erçetin, 2000a). Örgütsel öğrenme, çevredeki belirsizlik ve karmaşıklığa yanıt verebilme kapasitesini artırmak ile ilgilidir (Atak, 2011).
5. Örgüt Yapısı: Mirze (2002) örgütlerin belirsizlik ile baş edebilmek için deneyimledikleri her belirsizlik durumuna ilişkin farkındalıklarını arttırmaları gerekliliğini vurgulamaktadır. Bunun yöntemi ise örgütlerin çevreden gelen etkiler karşısında daha esnek olmaları, var olan ve olabilecek etkinlikleri izlemeleri, değişimi yönetebilmeleri, örgütte birlik beraberliği ve gönüllü katılımı desteklemelerinden geçmektedir (Polat ve Arabacı, 2015).
6. Belirsiz durumlarda karar almak: Yeni bilgiler doğrultusunda strateji geliştiren ve örgütü yeni stratejilerle hareket etmeye motive eden stratejik liderlere ihtiyaç vardır. Belirsizlikle başa çıkma gücü olan örgütler ve liderler Gelecek için yaşama ve geleceği kontrol etme arzusuyla, belirsizliği en aza indirerek, bilinen yollarla bilinmeyeni ve belirsizliği anlamaya çalışır (Ertürk Kayman, 2008).
7. Vizyon geliştirme: Örgütün geleceğine, yapılanmasına ilişkin en faydalı süreç, vizyon geliştirme süreci ve bu vizyonu içselleştirip uygulama sürecidir ki vizyona sahip olmak, kişisel ve örgütsel öğrenmeyi ve bağlılık ve güvenin

gelişmesini de birlikte getirmektedir (Ertürk Kayman, 2008) ve belirsizlikle başa çıkma gücünü arttırmaktadır.

1.7.2. Örgütsel Belirsizliğin Eğitim Örgütlerine Yansımaları

Son yüzyılda yaşanan gelişmeler tüm örgütleri olduğu gibi eğitim örgütlerini de etkilemekte, yaşanan toplumsal, ekonomik, bilimsel gelişmeler doğrultusunda eğitim örgütlerini de değişime zorlayarak evrilmelerini sağlamaktadır. Bu süreçte eğitim örgütlerinde de belirsizlik yaşanması kaçınılmazdır. Değişim süreci ve belirsizlik doğası gereği olumsuz olan olgular değildir, bireylerin bakış açıları ve algılarına göre kaygı düzeyi yüksek kişiler değişimi ve belirsizliği olumsuz algılayabilmektedir. Belirsizlik düzeyini azaltamayan veya kaygı düzeyi yüksek bireylerin diğer bireylerden daha kolay etkilendikleri, dahil oldukları grubun daha fazla etkisinde kaldıklarını açıklayan araştırmalar bulunmaktadır (Alkın, 2006).

Eğitim örgütlerinde son yıllarda yaşanan yasal mevzuatla şekillendirilen ve tüm eğitim örgütlerini etkileyen yapısal değişiklikler eğitim örgütlerinde belirsizlik ve belirsizliğin yansımalarını tartışılan ve tartışılması gereken bir olgu haline getirmiştir. Eğitim örgütlerinde yaşanagelen sorunlardan biri olsa da bu süreçte daha yoğun yaşandığı gözlemlenen rol belirsizliği kavramı örgütlerde belirsizliği arttıran durumlardan bir tanesi olarak görülebilir. Örgütlerde rol belirsizliğinin genel olarak stres, psikolojik baskı, iş veriminin düşmesi ile yakın ilişkili olduğu görülmüştür (Alkın, 2006).

Wanous (1980) rollerin açıkça belirlenmesi sürecini

- işgörenler arası rollerin belirlenmesi,
- değişime karşı direnç ile baş edebilme,
- bireylerin ve örgütün değerlendirmeleri arasında uyum,
- belirsizlik ile baş edebilme olarak açıklamaktadır

Dooley (1995) değişim sürecinde, stres ve belirsizlik durumlarında, örgütteki olağan davranışların gözlenmeyen değerler yansıttığı ve bunların işgörenlerin davranışlarından yapılan çıkarımlarla belirlenebileceğini ifade eder. Yöneticiler değişim sürecinin etkili olması ve belirsizlikle baş etme hususunda çalışan davranışlarını gözlemleyerek başarıyı öngörebilirler.

Örgüt içerisindeki iletişim eksikliği belirsizliğe neden olarak sonucunda işgörenlerin eksik ya da yanlış bilgiler edinerek değişime karşı dirençli davranmalarına neden

olabileceklerdir (Karakışla, 2009). Bu anlamda örgütsel iletişimin sağlıklı ve düzenli olması örgütsel belirsizlikle baş etmede bir yöntem olarak görülebilir. Eğitimde yetersiz kaynaklar, öğretmen yeterlilikleri, donanım yetersizlikleri, sınıfların kalabalık oluşu, kademeler arası geçiş gibi pek çok problemin varlığı dile getirilmektedir (Karip, 2005). Ancak belirsizlikle baş etme eğitimcilerin sorunlara bakış açılarıyla da yakından ilgilidir. Bazı öğretmenler belirsizliği anksiyetenin, tükenmişliğin, verimsiz öğretimin temel nedeni olarak görürken; bazıları ise belirsizliğin farkında olmanın öğretimi geliştirici bir unsur olduğunu ve belirsizliğin öğretmenleri karamsarlıktan, suçluluktan koruduğunu iddia etmektedirler (Arslan, 2013).

Eğitim örgütlerinde de değişim uygulamaları yapılarak çevredeki değişimlere uyum sağlama süreci yaşanmaktadır (Özdemir ve Cemaloğlu, 1999). Her şeyin her zaman değiştiği ve öngörmenin zor hale geldiği "belirsizlik ortamında", bir okul yöneticisi, düzeni, yeniliklerin gereği olan ihtiyaç ve problemler karşısında gereken esnekliği göstererek, yaşanan çatışmaları, krizleri yöneterek, eğitim hizmetlerinin devamlılığını sağlayabilir (Ertürk Kayman, 2008).

Günümüz eğitim anlayışında, öğretmenin bilgi aktarmasından ziyade, öğrencilere, velilere, çevreye ve diğer paydaşlara yol gösterebilecek lider öğretmen modeli değer kazanmaktadır (Dağ ve Göktürk, 2014), lider öğretmen modelindeki öğretmenlerin belirsizlikle başa çıkması ve belirsizlik durumunu kazanıma dönüştürmesi olması gereken bir durumdur. Öte yandan liderler açısından bakıldığında ise liderlerin strateji ve vizyon sahibi dönüşümcü lider kimlikleri ile belirsizliği yönetmede etkili olabilecekleri öngörülebilir. Kaldı ki; değişim sürecinin etkili olabilmesi için değişim liderliğinin kararlı, belirsizliklerle başa çıkabilecek, gelecek yönelimli stratejik planlamalar yapabilecek, bu süreçleri çalıştıracak lider ve izleyenlerine ihtiyaç duyulmaktadır (Ertürk Kayman, 2008).

1.7.3. Örgütsel Belirsizlikle İlgili Temel Kavramlar

1.7.3.1. Örgütsel Belirsizlik ve Kaos

Çözümlemecilikle sistemcilik, karmaşıklık bilimleriyle kaos kuramı arasında gerçekleşmekte olan beşinci paradigma doğalla yapayı, sanatla tekniği, kültürle uygarlığı bağdaşık bir bütünde birleştirerek yeniden şekillendirmektedir (Erçetin, 2001). Kaos kelime anlamı olarak düzensizliğin ve türbülansın varlığıdır (Açıkalin

ve Bölücek, 2014). Erçetin'e göre (2001) kaos düzensizlikten düzenin ortaya çıkmasıdır. Aslında kendini örgütleyen karmaşık sistemler olarak insanlar ve örgütler için bir gerçektir (Erçetin, Hamedoğlu ve Açıkalin, 2014). Kaosun en bilinen tanımı başlangıç noktasına hassas bağımlılıktır (Açıkalin and Erçetin, 2014) Belirsizliğin bilimleri olan kaos ve kendi kendini örgütleyen karmaşık sistemler teorilerinde; dinamik ve doğrusal olmayan karmaşık sistemler kaotik durumlarda gelişmeye başlayan kendi-kendini örgütleme sürecinin sonucu olarak daha karmaşık bir düzene doğru evrilirler (Diker ve Ökten, 2009). Kaos yaşamın kaynağıdır (Erçetin, Hamedoğlu ve Açıkalin, 2014), düzen, devam ettiğinde sorunlara yol açabilecek geçici bir durumdur (Erçetin, Açıkalin ve Bülbül, 2013). Örgütler geleceği ve gelecekte oluşabilecek olasılıkları öngördüğünde, değişime ve belirsizliğe meydan okuyarak kaosu başarı için bir fırsata dönüştürebilirler (Erçetin ve Kayman, 2014).

Bugün yeni paradigma, doğrusal olmayan, kaos, karmaşıklık ve belirsizlik durumlarının normal görüldüğü bir dünyanın başka bir yönünü göstermektedir (Erçetin, 2001; Kamacı, 2010). Kaostaki belirsizlik, kaçınılması gereken değil; anlaşılması, anlatılması ve yönetilmesi gereken bir süreçtir (Matheson ve Matheson, 1999: 119). Belirsizliğin yönetilebilmesi için örgütün ve işgörenlerin farkında olması gereken temel öğeler (Usta, 2013):

1. Felsefe: İşgörenler belirsizliğin kaynağını anlamak ve ona göre karar vermek için felsefeden yararlanırlar. Bu öge sonuçların değil, kararların kontrol edilebileceğinin anlaşılmasına yardımcı olur. Bu sayede belirsizliğin tanımlaması kolaylaşır.
2. Kişisel Perspektif: İşgörenler belirsizliği kendi uzmanlık alanları açısından ele alır, olanak ve olasılık diline dönüştürürler. Bu sayede nelerin kontrol edilip edilemeyeceğini kestirmek imkânı elde edilirler.
3. Örgüt ve Kültür: Belirsizliği kucaklayan bir örgütte tahminler kesin bilgiler olarak sunulmaz. Karar sürecinde risk her zaman hesaba katılarak getiri hesaplanmaya çalışılır. Kontrol edilemeyecek bir alanın olduğuna inanılır.
4. Destek Sistemleri: Örgütün sistemi ve uzmanları olasılığın ve belirsizliğin etkilerini değerlendirme konusunda karar alıcılara yardımcı olur.

Erçetin'e (2001) göre kaosu etkin bir şekilde yönetmede kriz yönetimi, stratejik yönetim, proje ve takım yönetimi etkili olan yöntemlerdir. Bu yönetim yaklaşımlarına karşılık gelen kaos özelliklerinin de başlangıç durumuna hassas bağımlılık, doğrusal olmama, fraktaller ve öz-benzerlikler, kaos örüntüleri, türbülans, rasgele şoklardır. Kaos Yönetme Modeli Çizelge 1.2'de görülmektedir.

Çizelge 1.2: Kaos Yönetme Modeli

Kaosu Yönetmenin Boyutları	Geçerli Yönetim Yaklaşım ve Tekniği	Karşılık Gelen Kaos özelliği
Değişimi/dönüşümü yönetme (managing transition)	- Değişim yönetimi	- Garip çekiciler
Esneklik/yenilenme becerisi oluşturarak sistemi eşikte tutma (Destabilize the system building resilience)	- Motivasyon Yönetimi - Zaman Yönetimi - Stres Yönetimi - Yaratıcılık Yönetimi - Personel Güçlendirme	- Kendini yenileme ve örgütlenme becerisi - Sönümlü yapılar
Belirsizlik ve düzensizliği yönetme (Manage order and disorder, the present and the future)	- Kriz yönetimi - Stratejik yönetim - Proje & Takım yönetimi	- Başl. dur. has. bağ. - Doğrusal olmama - Fraktaller ve öz-benzerlikler - Kaos örüntüleri - Türbülans - Rasgele şoklar
Öğrenen örgüt kurma ve devamlılığını sağlama (Create and maintain a learning organization)	- Öğrenen örgüt - Bilgi ve süreklilik yönetim	- Dönüt mekanizması - Tekrarlar

Kaynak: Kamacı, M.C. (2010). *Liderlik eğitim programının eğitim yöneticilerinin kaosu yönetmede sergiledikleri davranışlarına etkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tamamen belirsiz ve durağan olmaktan uzak bir örgüt yapısında vizyon, kimlik ve amaç geliştirememeye, rastgele örgüt yönetimi, değişime uyum sağlamada ve belirsizlikle baş etmede başarısızlık oluşmaktadır.

1.7.3.2. Örgütsel Belirsizlik ve Karmaşıklık

Abraham Moles belirsizliği bir labirentte yürümeye benzetmiştir (Diker ve Ökten, 2009). Karmaşıklık teorisi, basit neden-sonuç ilişkilerinin olmadığı karmaşık sistemlerle ilgilenmekte (Beabout, 2010; 12) ve karmaşık sistemlerin yapılan tercihler ve etkileşimler nedeniyle beklenmeyen ve öngörülemeyen sonuçlar üretebileceğini ortaya koymaktadır (Tetenbaum, 1998; 21). Ayrıca yeni örgütsel yapıların doğmasına, çeşitliliğine, kendiliğinden örgütlenmeye ve doğal olayların belirsizliğine vurgu yapan bir görüşü temsil etmektedir (Stacey, 2007;3).

Karmaşıklık teorisi, belirsizliklerin ve karmaşıklığın yeni bir düzen için yaratıcılığı tetikleyen bir unsur olduğuna vurgu yapmaktadır (Bayramoğlu, 2016).

Karmaşıklık, değişim ve belirsizlik, günümüzde iş yaşamında sürekli karşılaşılan olgulardır (Karakışla, 2009). Belirsizlik ortamı, olaylar ya da durumlar arasında olan neden-sonuç süreçlerini fark edememek olarak da tanımlayabileceğimiz bir “*kaos durumu*”na neden olur (Diker ve Ökten, 2009). Örgütlerin gerek içindeki gerekse dışındaki olaylardaki karmaşıklık ve belirsizlik artmaktadır ve örgütler hızlı bir biçimde değişimden geçmektedirler (Arslan, 2013). Her örgüt belirsizliklerle, risklerle, zaman zaman oluşan kaotik ortamla ve karmaşıklıkla yaşamak ve yaşamayı öğrenmek zorundadır.

1.7.3.3. Örgütsel Belirsizlik ve Kurumsal Kültür

“Kültür, “insanın doğaya eklediği-kattığı, kavram ve öğelerin bütünüdür” (Açıkalın, 1994). Örgütlerin kendine özgü davranış normları, inanç ve değerlerinin toplamı örgüt kültürü (Şahin, 2010) olarak tanımlanabilir.

Örgüt kültürü işgörenlerin sadece örgütte nasıl davranmaları gerektiğini belirlemez aynı zamanda hayata bakış açıları da etkilidir (Balci, 2001; Arslan, Kuru ve Satıcı, 2005). Örgütlerde çalışan bireylerin davranışlarını örgütün değerlerini, normlarını, inançlarını, gelenek ve törelerini, törenleri, simgeleri, örgütte kullanılan dil, toplantılar ve örgütle ilgili sembolleri belirler. Örgütte işgörenlerin davranışlarını düzenleme konusunda örgüt kültürünün katkısı önemlidir. Çünkü örgüt kültürü liderlere kolaylık sağlamanın yanında, belirsizliği azaltarak işgörelere de fayda sağlar (Argon ve Kösterelioğlu, 2009).

Alkaya ve Hepaktan’a (2003) göre hata yapmayı hoş karşılamayan örgüt kültürleri değişim sürecinde engel oluştururken, destekleyici örgüt kültürleri ise işgörenlerin değişimi destekleyen ve benimseyen davranışlarda bulunmalarını sağlar. Ayrıca üst yönetime duyulan güven de değişim sürecinde oluşan belirsizlik, risk ve kaygıların azaltmasını kolaylaştırmaktadır (Kondakçı, Zayim ve Çalışkan, 2010).

Pozitif ve güvene dayalı bir örgüt ikliminin oluşmasında ise iletişim son derece etkilidir çünkü yönetici ve işgörenler arasındaki etkili iletişim işgörenlerin değişimle ilgili bilgi edinmelerini sağlar ve belirsizliklerle daha kolay baş edilebilir (Özmen ve Sönmez, 2007). İşgörenlerin değişim için hazır olma tutumlarında örgütsel iletişim

önemli bir etkidir (Kondakçı, Zayim ve Çalışkan, 2010). Örgüt kültürü, bir yandan örgütlerin değişen koşullara uyum sağlayarak varlıklarını devam ettirmelerini sağlarken, diğer yandan değişen koşulların işgörenlerde oluşturduğu kaygı ve belirsizlikleri gidermeye (Erkmen ve Ordun, 2001).

1.7.3.4. Örgütsel Belirsizlik ve Değişim

Dünyada yaşanan ve yaşanması olası değişimlerin hızı ve kapsamı, izleme ve uyumun ötesinde, örgütlerin varlıklarını sürdürebilmelerinde; yaratıcılık, yönlendiricilik, etkileycilik vb. gibi liderlik süreçlerini içeren dirik bir yönetim anlayışını gerektirmektedir (Erçetin, 2000). İnsanlar çoğunlukla değişimin getirdiği yenilenme ve yol açtığı fırsatları görmek yerine değişimin doğasında var olan belirsizlikten korkarlar. Belirsizliğin fazla olduğu, uzun vadeli plan yapma ve doğru karar vermenin zorlaştığı koşullarında, yöneticiler, değişim hususunda daha temkinli davranmaktadır (Özalp ve Öcal, 2000) ancak değişimin kalıcılığını sağlayabilmek için liderlerin değişim yönündeki söylemlerini, eylemleriyle desteklemeleri gerekir (Argüden, 2004).

Belirsizlik söz konusu olduğunda, değişim gerekliliği süreci başlamış demektir. Değişim gerekliliği aslında örgütlerin sürdürülebilirliği açısından bakıldığında beraberinde yenilenme getirdiğinden günümüz yaşamında bir zorunluluk halini almaktadır. Örgütlerin kültürü ve örgütlerdeki iş bölümü ne kadar güçlenirse güçlensin, örgütün içindeki belirsizlik ve tehditler ne kadar ortadan kaldırılırsa kaldırılırsa yaşayan sistemler olarak örgütler dış çevrenin de etkisi altında olduğunda belirsizlikten kaçmak mümkün değildir. Ekonomik, sosyal ve politik arenada olan gelişmeler, bilimsel araştırmaların bulgu ve önerileri, toplumları ve örgütleri etkileyerek değişime yöneltmektedir (Özdemir ve Cemaloğlu, 1999). Toplumda olan özellikle yankıları büyük olan olaylar o toplumda yaşayan insanları olduğu gibi örgütleri de etkisi altına alır. Bu noktada, günümüzde örgütler için belirsizliğin de değişimin de kaçınılmaz olduğu söylenebilir. Değişimde risk Modeli Şekil 1.2'de görülmektedir.

Şekil 1.2 incelendiğinde örgütte çalışanların kendilerini güvende hissettikleri normal çalışma ortamının değişim sürecinin başladığının örgütte ilk duyulduğu anda yerini endişe ve belirsizliğe bıraktığı, bu süreçte verimlilikte düşüş, çalışan

Değişim ortamı belirsizlik, risk ve öngörülemez bir durum yarattığından, yönetici alacağı kararlar konusunda bu durumdan etkilenecektir (Bakioğlu ve Demiral, 2013). Bu anlamda, bir lider farklı sorunlara değişik çözümler üretebilmeli (Erçetin, 2000). Değişimden yana olan, değişimi desteklemek, değişimin sebepleri, içeriği, süreci ve sonuçları açısından çözümlenecek yerine “yanında olmayı” tercih manasına gelir (Karip, 2005). Böylece değişim kurumsallaşır ve çalışanlar tarafından da sahiplenilir, bu durum da değişim sürecini başarıya götürür.

Değişim sürecinde yöneticiler, değişimin işgörenler için zorlu olabileceğini ve bunun işgörenlerin algılarından kaynaklandığını (Kerman ve Öztop, 2014) bilincinde olurlarsa değişim yönetimi sürecinin önemli bir parçasının algı yönetimi olduğu bilinciyle hareket ederler. Çünkü olumsuz algılar değişime karşı direnmeye yol açmaktadır.

İnsanların değişim sürecinde yaşadığı kaygıların çoğu geleceğin belirsizliği durumunda kaynaklanmaktadır (Toffler, 2003). Başarılı bir değişim süreci yaşamak, liderin, işgörelere bilgilendirme yapması, korkularını, kaygılarını azaltması (Özmen ve Sönmez, 2007) ile gerçekleşir. Örgütsel değişim, öngörülmesi zor olan bazı sonuçların oluşması muhtemel bir durumdur (Sayılı ve Tüfekci, 2008).

Belirsizlik örgütlerin sistemini tıkayabildiği gibi değişim direncinin boyutlarını da genişletebilir (Tunçer, 2013). Genel olarak değişime direnmenin kaynakları değişimin sebep ve etkilerine ilişkin belirsizlik, var olan yararları bırakmak istememe (Stoner ve Wankel, 1986: 358) olarak sıralanabilir. Psikolojik direncin nedenleri ise; belirsizlik, önyargılı tutum, bireyin algı düzeyi, insan ilişkilerinde yaşanan problemler (Durna, 2002:158-159) şeklinde sıralanabilir.

Belirsizlik ve değişen çevre koşullarına uyumu ve örgütsel gelişmeyi sürekli hale getirme amacıyla gerçekleştirilen değişimin sürekliliği olması gerekir. Bu yüzden örgütün çevresindeki değişimler gözden geçirilmeli, strateji belirlenerek ve örgütün bu değişikliklere uyum sağlaması sağlanmalıdır (Taş, 2009). Sürekli değişim olgusu beraberinde örgütün bu değişimlere uyum sağlama yeteneğinin gelişmesini; değişimin getirdiği geleceğin belirsizlik ve düzensizlik ile başa çıkılabilmeyi ve bu kapsamdaki bilginin ve değerlerin sürekliliğinin sağlanmasını

gerekli kılmaktadır (Erçetin, 2000; Açıkalın ve Erçetin, 2014; Erçetin, Güngör ve Açıkalın, 2015).

1.7.3.5. Örgütsel Belirsizlik ve Liderlik

Ülkelerin ve örgütlerin en önemli varlığı liderlerdir (Alkın, 2006). Liderlik, kavram olarak 19. yüzyılın ilk yarısından itibaren alanyazında kullanılmıştır (Şişman, 2002:5). Liderlik konusunda literatürde, farklı kuramlar ve görüşlerin ortaya konmuş olduğu görülmektedir (Küçüközkan, 2015). Ancak değişimin hızlı olduğu ve yoğun rekabetin yaşandığı günümüzde liderlik eskiye göre daha fazla önemli hale gelmiştir, çünkü liderlik davranışları ve başarıları, takip edenlerin başarısını getirir (Bakan ve Büyükbeşe, 2010). Lider ile grup üyeleri arasındaki etkileşimin niteliği ile örgütteki değişim ve belirsizlik lider ve örgüt başarısında önemlidir (Eren, 2001:433).

Yeni yönetim teorilerine göre gelecek çoğu zaman belirsiz olduğundan, eylemler her zaman planlandığı gibi gelişmeyebilir (Usta, 2013). Günümüzde karmaşıklık ve belirsizliğin fazla olduğu çevrede liderler stratejik vizyona gereksinim hissederler (Alkın, 2006). Bu noktada vizyonu olan ve stratejik yönetime hakim liderlerin belirsizliği yönetmede başarıya ulaşmaları söz konusu olacaktır. Vizyoner liderliğin önemi, olası belirsizlikleri giderme yönündeki başarılarına dayanmaktadır (Aksu, 2009). Erçetin'e (2000) göre vizyoner liderler;

1. Kişisel değer ve inançlara sahip olmak, bunlarla güdülenmek ve güdülemek.- a) yöneticilerin davranışlarının inançlarıyla tutarlı olması b) yeni ve özgün düşünceler üretebildikleri kadar, eyleme dönük olabilmeleri c) üstleri benimsemeseler bile, örgütleri için bireysel amaçlar geliştirebilmeleri, eylemleri yer almaktadır.
2. Belirledikleri örgütsel amaçları başarma kararlılığı ve inancı.- a) yöneticilerin örgütleri ile istedikleri sonuçlara ulaşmada gereken her şeyi yapabilmeleri b) örgütleri için belirledikleri amaçlara ulaşma kararlılığında olabilmeleri c) kendi kişisel değerleri ve inançları ile örgüt personelinin çalışma biçimini etkileyebilmeleri d) inançlarını örgüt ikliminde önemli, belirgin hale getirebilmeleri e) ideallerini gerçekleştirmek için aktif olarak çalışabilme eylemlerini kapsamaktadır.

3. Paylaşılan bir örgüt kültürü oluşturma.- a) örgüt amaçlarının açıkça ifade edildiği durumlarda, örgüt üyelerinin çok daha fazla çalışacaklarını bilme b) örgütte ulaşılabileceğine inanılan ortak amaçlar oluşturabilme c) oluşturulan amaçları her fırsatta ifade edebilme d) amaçların başarılmasında neyin önemli olduğunun herkesçe bilinmesini sağlayabilme e) örgütte açık, anlaşılır ve herkesçe paylaşılan ortak değer ve inançlara dayalı bir kültür oluşturabilme eylemlerinden oluşmaktadır.
4. Yaratıcılık eğiliminde olma.- a) örgütün işleyişindeki değişimin getireceği sorunların örgütün başarısı için gerekli olduğunu kabullenebilme b) sorunlara farklı çözümler bulabilme c) örgüt üyelerini yeni düşünceler üretme ve davranışlar göstermeye güdüleyebilme d) örgütte yaratıcı düşünce ve eylemleri geliştirici yenilikçi bir ortam oluşturabilme e) örgütün amaçları için riske girebilme eylemlerini içermektedir.
5. Daha iyi bir gelecek düşünme.- a) örgüte ilişkin daha bir gelecek içeren vizyon oluşturabilme b) örgütün geleceğini planlamak için yoğun olarak zaman harcayabilme c) gelecekte örgütün imajının ne olması gerektiği konusuna yoğunlaşabilme d) varolan durumdan daha iyi bir gelecek için belli bir görüşe sahip olabilme eylemleri yer almaktadır.

Vizyona ilişkin özelliklerin ve kapsamlarındaki eylemlerin daha somut anlatılması gerekirse; en güzel örneklerini Atatürk'ün düşünce ve eylemlerinde bulmak olanaklıdır.

Yöneticiler artık belirsizliği görmezden gelememekte ve doğrusal karar alma süreçlerinin işlevini yitirdiğini kabul etmektedirler (Demiral, 2014). Liderler bu değişimleri ve belirsizlikleri örgütler için fırsata dönüştürebilmek için, doğru bilgiye ulaşma ve bilgiyi doğru kullanma, etkili liderlik davranışları gösterme ile mümkün olacaktır (Alkın, 2006). Liderlerin gelişmeler karşısında değişimi, gelişimi ve belirsizlik yönetimini sindirip uygulaması gerekmektedir (Ertürk Kayman, 2008).

Fiedler'in etkin liderlik teorisi, lider-takipçi ilişkileri, görev yapısı ve güç olmak üzere üç boyut üzerinde odaklanmıştır (Erçetin, 2000:39);

1. Lider-izleyen ilişkisi, eğer izleyenler lideri seviyor, güveniyor ve ona bağlılık gösteriyorlarsa ilişkiler iyi, durum liderlik için uygundur.

2. Görevin yapısı, belirli bir grup tarafından başarılacak işin kapsamını ifade etmektedir. Grubun belirli amaçlara sahip olduğu, bu amaçlara nasıl ulaşılabileceğini tüm grup üyelerinin bildiği bir durum, iyi bir görev yapısı ve liderlik için uygun bir ortam olarak değerlendirilebilir.
3. Makam gücü, liderin sahip olduğu formal yetkinin düzeyidir. Eğer bir lider ödül ve cezaların dağıtımında önemli bir yetkiye sahip ise, makam gücü artmaktadır. Makam gücünün arttığı bir durum, liderlik için uygun görülmektedir.

Düzensizlik ve karmaşıklık kuantum liderliğinde çevre tabanlı kesiklik ve belirsizlik durumunu anlatmak için uygun kelimelerdir (Erçetin ve Kamacı, 2008). Kaos ve kuantum kuramlarına göre liderlik kestirilemez. Bu durum liderlik doğasındaki bilinemezlikten kaynaklanır.

Blank (1995) tarafından beş grupta toplanan kuantum liderlik paradigması varsayımları; dört grupta toplanmış, klasik fizikle karşılaştırılarak Çizelge 1.3'de verilmiştir (Erçetin, 2000)

Çizelge 1.3: Klasik ve Kuantum Fiziğine Dayalı Olarak Liderlik Varsayımları

Klasik Fiziğin Varsayımları	Klasik Fizik ve Liderlik Varsayımları	Kuantum Fiziğinin Varsayımları	Kuantum Fiziği ve Liderlik Varsayımları
Parça-dalga ayırımı	Liderlik onu oluşturan parçalardır.	Parça-dalga ikilemi	Liderlik lider-izleyenler ikileminde bir etkileşim alanıdır.
Sebepler-sonuç ilişkisi ve kesinlikler	Liderlik sebep-sonuç mantığıyla açıklanır.	Belirsizlik ve olasılıklar	Liderlik yapılandırılmaz ve kestirilemez
Enerjinin sürekliliği	Liderlik bir kişiye atfedilen sürekli bir özelliktir.	Enerjinin kesikliliği	Liderlik olgusunun kesikliliği
Uygulanan kuvvet kadar kazanılan - ivme	Liderlik etkisi güce dayalıdır.	Kuvvetin belli bir yere kadar uygulanması	Liderliğin etkisi etkileşime dayalıdır.

Kaynak: Erçetin, Ş. Ş. (2000). *Lider sarmalında vizyon*. Ankara: Önder Matbaacılık.

Çizelge 1.3'de kuantum fiziği ve liderlik varsayımları açıklanmıştır. Erçetin'e (2000) göre karmaşık ve durağan olmayan dünyada, liderlik bilinmeyen, kestirilemeyen ve riske girmeyi gerektiren bir olgudur.

1.7.3.6. Örgütsel Belirsizlik ve Risk

Raftery'ye (1994) göre olasılıkla alakalı bir kavram olarak risk gelecek ile doğrudan ilişkilidir, çünkü gelecek belirsizliktir ve risk de belirsiz durumlarda oluşur. Risk

olayların öneminin ve sonuçlarının görece iyi bilindiği ve olayların olası sonuçlarının mantık çerçevesinde geçerli olması olarak tanımlanabilir (Kasperson, 2008). Örgütlerde yüksek belirsizlik beraberinde riski de getirmektedir. Risk çalışanların işten ayrılması, müşteri memnuniyetinin azalması ile başlayarak örgütün varlığını tehdit eden bir noktaya ulaşabilir. Bu durumda, liderlerin risk faktörlerini nasıl yönettiğinin yanında çalışanların ve müşterilerin riski nasıl algıladıkları da önemlidir. Risk algısına etki eden faktörler Covello'ye (2001) göre; aşinalık, eşitlik, anlaşılabilirlik, belirsizlik, şiddet ve riskin kaynağıdır.

Belirsizlikten kaçınma tutumu yüksek olan grupların duygusallık eğilimi fazla iken, düşük olan grupların ise, stres düzeyleri daha düşük ve fikir ayrılıklarını kabul etme düzeyleri daha yüksektir ve risk eğilimleri daha fazladır (Terzi, 2004).

Belirsizlik, değişimin yönünün görece iyi bilindiği, ama olayların ve olayların sonuçlarının önemleriyle gerçekleşme olasılıklarının herhangi bir öngörüyle tahmin edilememesi durumu olarak tanımlanırken, risk; olayların öneminin ve sonuçlarının görece iyi bilindiği ve olayların olası sonuçlarının mantık çerçevesinde geçerli olmasıdır (Kasperson, 2008). Başka bir tanıma göre risk, belirsizliğin kaynağıdır (Arslan, 2013):

- Belirsizlik, ne bilmediğimizin soyut ölçümüdür.
- Risk, bilgi eksikliğinden ortaya çıkabilecek şeylerin ifadesidir.

Belirsizlik iyi yönetilemediğinde risk halini alır ve aslında bu durum yöneticilerin tüm risklerin yönetilebileceği anlamına gelmez (Demiral, 2014). Liderler ve öğretim liderleri risk alabilmeli, değişimi ve belirsizliği gelişimi desteklemede kullanılmalı, çalışanlara sorumluluk vermekten çekinmemelidirler (McEwan, 1994). Çünkü iyi yönetildiğinde risk ve belirsizlik örgütler için olumlu getirileri olan ve kazanıma dönüşen deneyimlerdir.

1.7.3.7. 1990'dan Günümüze Milli Eğitim Bakanlığı Bünyesinde Gerçekleşen Önemli Gelişmeler

Gündelik yaşamda 1990 yılından günümüze gerçekleşen ve milli eğitimde çok boyutlu önemli değişimleri üretmesi potansiyeli söz konusu olan durumlar araştırmacıların ne kadar ilgi alanında olmuştur, ilgi alanlarını farklılaştırmış mıdır,

ne kadar etki etmiştir? Konusu bu araştırmanın kilit noktasını oluşturmaktadır. Ülkemizde ve dünyada olan değişimler ve yenilikler, sosyal, politik, ekonomik ve bilimsel alanda günümüze kadar uzanan paradigmatik değişimlerin hızlandığı bir dönem olması sebebiyle 1990 yılı konunun detaylı incelenmesi için başlangıç olarak seçilmiştir. Kaos Teorisi, Karmaşıklık Teorisi, Kuantum Fiziğinde olan bilimsel gelişmelerin hayatımızın her alanına etkisinin ve yansımalarının yoğun olarak yaşandığı 1990 yılından günümüze kadar olan süreçte örgütlerde ve özellikle okul ve eğitim örgütlerinde olan değişimler ve yansımaların örgütlerde belirsizlik açısından ele alınması, yasal ve yönetsel olarak kabul edilmiş olan mevzuat açısından değerlendirmesi konuya yeni bir boyut kazandıracaktır. Milli Eğitim Bakanlığınca yayınlanan ve uygulamaya konan yasal mevzuattaki önemli gelişmelerin değerlendirilmesi ve açıklanması çalışmaya bu anlamda ışık tutacaktır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 1990 sonrası yayınlanan ilgili mevzuat Çizelge 1.4'te gösterilmektedir.

Çizelge 1.4: MEB’ında 1990 Sonrası Yayınlanan İlgili Mevzuat

No	Yıl	Adı
1	1991	MEB Disiplin Amirleri Yönetmeliği
2	1991	MEB Sicil Amirleri Yönetmeliği
3	1992	MEB Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
4	1992	Ders Geçme ve Kredi Sistemi - Genelge
5	1993	Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği
6	1994	Taşımali İlköğretim Yönergesi
7	1995	MEB Aday Memurlarının Yetiştirilmelerine İlişkin Yönetmelik
8	2000	Ücretsiz Ders Kitapları - Genelge
9	2001	MEB Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi
10	2001	MEB Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği
11	2003	İlköğretimde Yönelme Yönergesi
12	2003	MEB İlköğretim Kurumları Yönetmeliği
13	2004	MEB Demokrasi Eğitimi ve Okul Meclisleri Yönergesi
14	2006	Okullarda Şiddetin Önlenmesi - Genelge 2006/26
15	2006	MEB Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği
16	2007	MEB Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesi
17	2007	MEB Bayrak Törenleri Yönergesi
18	2007	MEB Ortaöğretim Kurumları Ödül ve Disiplin Yönetmeliği
19	2008	MEB Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliği

20	2009	MEB Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Atama ve Yer Değiştirmelerine İlişkin Yönetmelik
21	2011	Aşamalı Devamsızlık Yönetimi - Genelge 2011/47
22	2011	Uyum Eğitimi - Genelge 2011/46
23	2012	MEB Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği
24	2012	12 Yıllık Zorunlu Eğitime Yönelik Uygulamalar - Genelge 2012/20
25	2013	MEB Eğitim Kurumları Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği
26	2013	MEB Eğitim Kurumları Yöneticileri Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği
27	2014	MEB Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği
28	2015	MEB Ortaöğretim Kurumları Geçiş Yönergesi

Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Atama, Değerlendirme, Görevde Yükselme ve Yer Değiştirme Yönetmeliği ek ve değişiklikleri ile birlikte yürürlükten kaldırılmış ve 1.07.2003/25155 tarih ve sayılı yeni yönetmelik Resmî Gazetede yayınlanmıştır.

2011 yılı 28054 sayılı resmi gazetede 652 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Yapılan Yeniden Yapılanmalar ile

Temel olarak 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın görevlerinin bazılarında değişiklik yapılmış, bazıları da kaldırılmıştır.

Müsteşar yardımcısı sayısı azaltılmıştır.

Bazı hizmet birimleri birleştirilerek bunların sayıları azaltılmış, bazı hizmet birimlerinin yürütülen iş ve işlemleri aynı kalarak bu hizmet birimlerinde adları değiştirilmiştir.

Gerek merkez gerek taşra örgütünde insan kaynaklarına ilişkin değişiklikler yapılmıştır.

Merkez örgütte bazı kadrolarda unvan değişikliği yapılmış, yeni kadrolar ihdas edilmiştir.

Taşra örgütünde okul ve kurum müdürlüğüne atanma şartları değiştirilmiştir.

Taşradaki denetmen ve yöneticilere rotasyon getirilmiş ve rotasyonun performans ve yeterlikler dikkate alınarak yapılması yer almıştır

29026 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelikle "Yöneticiler 4 yıllığına görevlendirilir. Aynı unvanla aynı eğitim kurumunda 8 yıldan fazla süreyle

yönetici olarak görev yapılamaz. Buldukları eğitim kurumunda aynı unvanla 4 yıldan fazla, 8 yıldan az görev yapanlardan aynı eğitim kurumuna yönetici olarak görevlendirilenlerin görevleri, 8 yılın dolduğu tarih itibarıyla bu Yönetmelikte öngörüldüğü şekilde sonlandırılır.” Maddesi getirilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığında 1990 sonrası yayınlanan mevzuattaki önemli değişiklikler sonrasında konunun bilimsel anlamda tartışılması, konuya ilişkin bilimsel yayınların yapılması uygulamada yaşananların ve konuya ilişkin algıların ortaya konarak öneriler sunulması anlamında son derece önemlidir. Bu nokta çalışmamızın da belkemiğini oluşturmaktadır.

13 Nisan 1992’de yayınlanan genelge ile ders geçme ve kredili sisteme geçiş süreci başlamıştır. Konu Kayatürk, Geban ve Önal (1995) tarafından ders geçme sisteminin değerlendirilmesi çalışmasında ele alınmıştır. Ayrıca Temmuz 1992’de Eğitim ve Bilim Dergisi’nin özel sayısında kredili sistem tartışılmıştır.

9 Mayıs 2012’de yayınlanan kanun ile Türkiye’de 4+4+4 12 yıllık kesintisiz eğitime geçişin ardından yayınlanan bilimsel çalışmalar incelendiğinde akademisyenler tarafından yapılmış on çalışma olduğu bulunmuştur. Memişoğlu (2013), Külekçi (2013), Odabaşı (2014), Akpınar, Dönder, Yıldırım ve Karahan (2012), Örs, Erdoğan ve Kipici (2013), Epçaçan (2014), Demir, Doğan ve Pınar (2013), Cerit ve diğerleri (2014), Akbaşlı ve Üredi (2014), Bahtiyar Karadeniz (2012), Güven (2012) tarafından yapılan çalışmalarda 4+4+4 12 yıllık kesintisiz eğitime geçişteki sorunlar ve yansımaları yöneticiler ve öğretmenlerin görüşlerine göre incelenmiş ve tartışmaya açılmıştır.

Türkiye’de öğretmen atama sürecine ilişkin sorunlar her zaman popüleritesini korumuştur. Koçak ve Kavak (2014) tarafından Milli Eğitim Bakanlığı’nın öğretmen atama esaslarıyla ilgili gelişmeler incelenmiş, Yılmaz ve Altinkurt (2011), Özoğlu (2010) Çelikten, Şanal ve Yeni’nin (2005) çalışmaları konuya ilişkin tartışmalara ışık tutmuştur. Ayrıca, Aykaç, Kabaran ve Bilgin (2014) tarafından yapılan öğretmen yetiştirme uygulamaları konusunda karşılaştırmalı bir çalışma yapılmıştır.

Türk Milli Eğitim Sistemi’nde teftiş konusunda mevzuatta yapılan değişikliklerle ilgili çalışmalara bakıldığında Özmen ve Yasan’ın (2007) Türkiye ve Avrupa ülkelerinin denetim uygulamalarının karşılaştırılması, Şahin, Elçiçek ve Tösten’in (2013) Türk

Eğitim Sisteminde denetimin tarihi gelişim sürecindeki sorunlar, Demirkasımoğlu'nun (2011) Türk Eğitim Sisteminde denetimin seçilmiş bazı ülkelerin denetim sistemleri ile karşılaştırılması çalışmaları ile konunun tartışıldığı söylenebilir.

Türkiye'de eğitim sisteminde yönetici atama ve yetiştirme süreci de çoğunlukla sancılı olmuş ve mevzuatta sık değişim yapılan hususlardan biri olmuştur. Türkiye'de yönetici atama sürecine ilişkin yapılan bilimsel çalışmalara bakıldığında Aslanargun'un (2012) okul müdürlerinin atama sürecinde idari yargı kararları ve öne çıkan değerler, Soydan'ın (2012) ve Süngü'nün (2012) çalışmalarına rastlanmaktadır. Ayrıca Türk Milli Eğitim Sistemindeki sorunlar ve yönetici atama sürecine ilişkin tartışmaların 2013 yılında 9.su yapılan Ulusal Eğitim Yönetimi Kongreleri, ve 2002 yılında Ankara'da gerçekleşen ve sempozyum kitabı Elma ve Çinkır (2002) tarafından yayına hazırlanan 21. Yüzyıl Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi Sempozyumunda gerçekleştiği söylenebilir.

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde örgütsel belirsizliğe ilişkin ilgili araştırmalardan örnekler sunulmuştur.

Bakioğlu ve Demiral (2013) tarafından yapılan çalışmada belirsiz durumlarda yöneticilerin öncelikle çevredeki bireylere danıştığı sonucuna ulaşılmıştır. Ersanlı ve Uysal (2015) tarafından Belirsizliğe Karşı Tutum Ölçeği'ni geliştirmişlerdir. Polat (2015) tarafından akademik ve idari personelin görüşleri doğrultusunda yöneticilerin açık lider olma ve sosyal ağları benimseme durumlarının örgütsel belirsizlik üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla 2013-2014 akademik yılında Fırat Üniversitesi'nde görev yapmakta olan 650 akademik ve idari personelden oluşan örneklem üzerinde yapılan araştırmada yedi soruluk bir kişisel bilgi formu, araştırmacı tarafından geliştirilen "Açık Liderlik Ölçeği (ALÖ)", "Sosyal Ağları Benimseme Ölçeği (SABÖ)" ve "Örgütsel Belirsizlik Algısı Ölçeği (ÖBAÖ)" olmak üzere üç adet ölçekten oluşan bir ölçme envanteri ile veriler toplanmıştır. Araştırma sonucunda yöneticilerin sosyal ağları benimseme durumlarının açık liderlik ve örgütsel belirsizlik arasındaki ilişkiyi yordamada kısmi bir aracı etkiye sahip olduğu ortaya çıkmıştır.

Başar Neyişci (2008) tarafından yapılan yöneticilerin belirsizlikten kaçınma davranışlarının gerçekleştirme düzeyinin belirlenmesi ve yaygınlaştırıcı okul müdürlerinin bu davranışları gösterme eğilimlerinin yas, cinsiyet, yöneticilik kıdemi ve örgenim düzeyi değişkenlerine göre farklılaşma düzeyleri ile belirsizlikten kaçınma olgusunu nasıl değerlendirdiklerinin incelendiği çalışmada veriler Yöneticilerin Yaygınlaştırma Eğitimi Seminerine katılan 29 pilot ortaöğretim kurumunda görev yapan 58 yöneticiye araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlar şöyledir:

1. Yaygınlaştırıcı okul müdürlerinin, araştırmada ölçülmesi amaçlanan belirsizlikten kaçınma davranışlarını gösterme eğilimleri, kıdem ve eğitim düzeyine göre farklılaşmakla birlikte genel olarak orta düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum, uzun süreli yaygınlaştırıcı eğitimi alan okul yöneticileri ile ilgili olarak verilen eğitimin grup üzerinde belirsizlikten kaçınma davranışını gösterme eğilimini farklılaştırmakta çok fazla etkili olmadığını düşündürmektedir.

2. Okul müdürlerinin görev yaptıkları okulların kültürü bürokratik yapılardan oluşmakta ve bu durum yöneticilerin düşük düzeyde belirsizlikten kaçınma davranışı gösterme eğilimlerini azaltmaktadır.

3. Okul müdürlerinin belirsizlikten kaçınma davranışları, çalıştıkları okuldaki yöneticilik kıdemlerine göre farklılık göstermektedir. Kıdemi yüksek olan yöneticilerde belirsizlikten kaçınma davranışı gösterme düzeyi daha yüksektir.

Bu farklılık, yöneticilik kıdeminin basında bulunan yöneticiler ile kıdemi on ve on üç yıl arasında değişen yöneticiler için geçerli değildir. Bu durumda, belirsizlikten kaçınma davranışları kariyer, risk alma eğilimi, istihdam talebi, örgüt kültürünün benimsenme derecesi, is doyumunu gibi bireysel ve örgütsel faktörler ile de ilişkilidir.

4. MEGEP içindeki yaygınlaştırıcı okul müdürlerinin belirsizlikten kaçınma davranışları, sahip oldukları eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir. Üniversite mezunu olan yöneticilerin belirsizlikten kaçınma davranışlarını gösterme düzeyi daha düşüktür. Bu durum, alınan formasyon eğitiminin süresinin belirsizlikten kaçınma davranışını gerçekleştirme düzeyi ile ilişkili olabileceğini düşündürmektedir.

5. MEGEP içindeki yaygınlaştırıcı okul müdürlerinin belirsizlikten kaçınma davranışları, yalnızca bireysel faktörlerden etkilenmemektedir. Yöneticiler, belirsizlikten kaçınma davranışı gösterme eğilimlerini sahip oldukları değerler, alışkanlıklar ve kültür ile de ilişkilendirmişlerdir. Bu durum, belirsizlikten kaçınma davranışı gösterme düzeyinin bireysel faktörlere ek olarak, hem kurum kültürü hem de daha geniş bir etki alanına sahip olan toplumsal kültür ile ilişkili olabileceğini düşündürmektedir.

Akmansoy ve Kartal (2014) tarafından yapılan kaos teorisinin eğitime yansımalarının, kaos teorisinin eğitimde ne şekilde yer bulduğunun incelendiği çalışmada 30 öğretim elemanının örneklemini oluşturduğu nitel çalışmanın sonuçlarına göre eğitim örgütlerinde kaosun eğitim için canlandırıcı bir unsur olduğu bulunmuştur.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada çoklu yöntem stratejisi benimsenmiştir. Doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Araştırma verileri doküman analizi ile elde edilmiştir. Doküman analizi var olan belgelerin veri kaynağı olarak sistemli bir şekilde incelenmesidir (Flick, 2009). Dokümanların yorumlanmasında ise içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde verileri analiz ederken öncelikle veriler birimlere dönüştürülür (Mayring, 2000). Temalar araştırmanın amaçlarına göre kodlanır ve kategorilendirilir, verilerden direk alıntılar yaparak verilerin geçerliliği sağlanır (Yan ve Wildemuth, 2009). Ayrıca bilimsel yayınların türleri ifade edilirken betimsel istatistik kullanılmış, yüzdeler hesaplanarak yorumlama yapılmıştır.

Çalışmada 1990 yılı ulusal ve uluslar arası bağlamda toplumsal, siyasal olayların hızlı ve yoğun yaşandığı bir dönem olması itibariyle kritik bir dönüm noktasıdır. Bu dönemde yapılan çalışmaların ve yansımalarının tartışılması önemli olduğundan 1990 yılı başlangıç tarihi olarak seçilmiştir. 1990-2000 ile 2001 ve sonrası olarak iki boyutta incelenmiştir.

3.2. Araştırma Evreni

3.2.1. Araştırma Evreninin Özellikleri

Araştırmada çalışma grubu oluşturulurken tam sayım çalışması yapılmıştır. Araştırma evrenini 1990-2016'ya kadar Türkiye'de yapılan ve Türk bilim insanlarının yurtdışında yaptığı eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili temel konular olan kaos, karmaşıklık, değişim, kurumsal kültür, liderlik ve risk kavramlarını ele alan bilimsel yayınlar

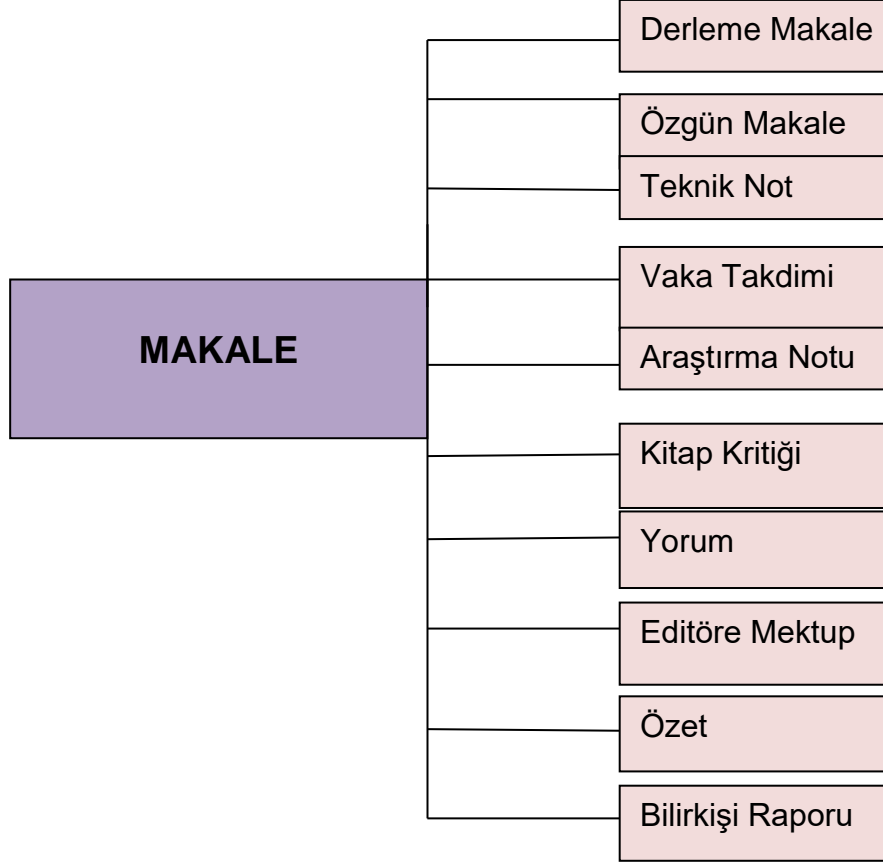
makale; derleme, özgün makale, teknik not, vaka takdimi, araştırma notu, kitap kritiği, yorum, editöre mektup, özet, bilirkişi raporu

tezler; yüksek lisans, doktora

kitap; tez hariç araştırma, bireysel, ders, editörlü kitap, ansiklopedi maddesi, kitap tercümesi, kitap bölümü

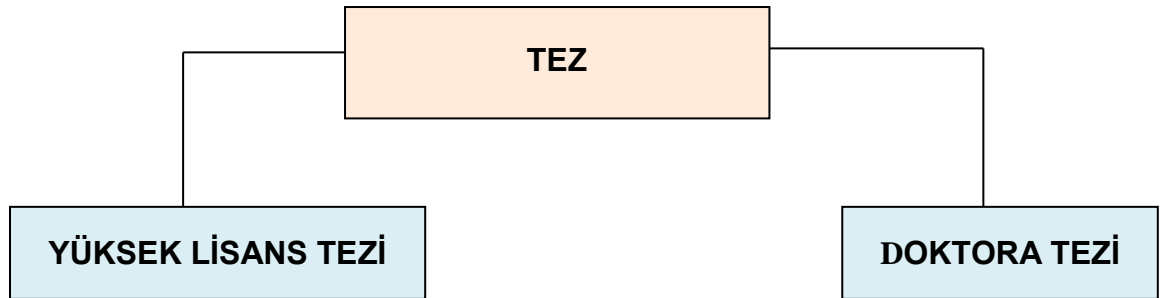
bildiri; özet, tam metin, sözlü bildiri, poster, davetli konuşmacı

oluşturmuştur. Sınıflamalar yapılırken YÖKSİS veri tabanındaki sınıflamalardan yararlanılmıştır. Çalışmada kullanılan derleme, özgün, teknik not, vaka takdimi, araştırma notu, kitap kritiği, yorum, editöre mektup, özet, bilirkişi raporu olmak üzere Şekil 3.1’de verilen makale türleri kullanılmıştır.

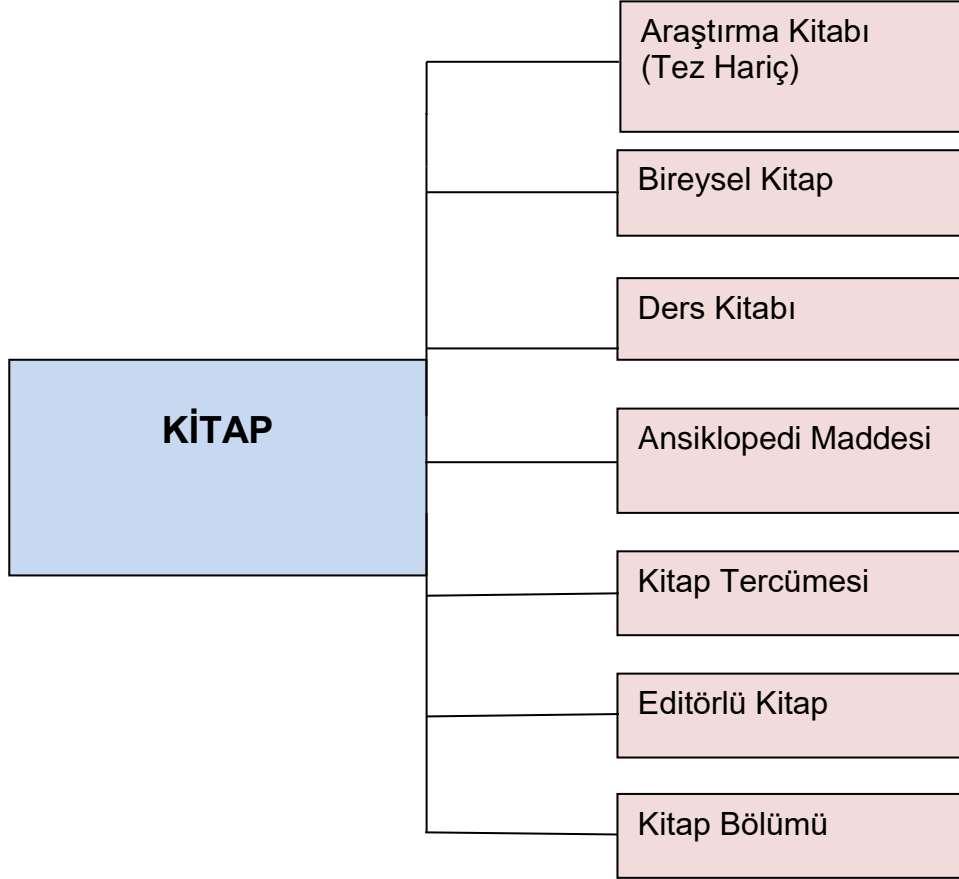
Şekil 3.1. Çalışmada Kullanılan Makale Türleri

Çalışmada yüksek lisans, doktora tezi olmak üzere Şekil 3.2’de verilen tez türleri kullanılmıştır. Çalışmada tez türlerinden tuzmanlık, doçentlik, tıpta yeterlik ve sanatta yeterlilik tezleri kullanılmamıştır.

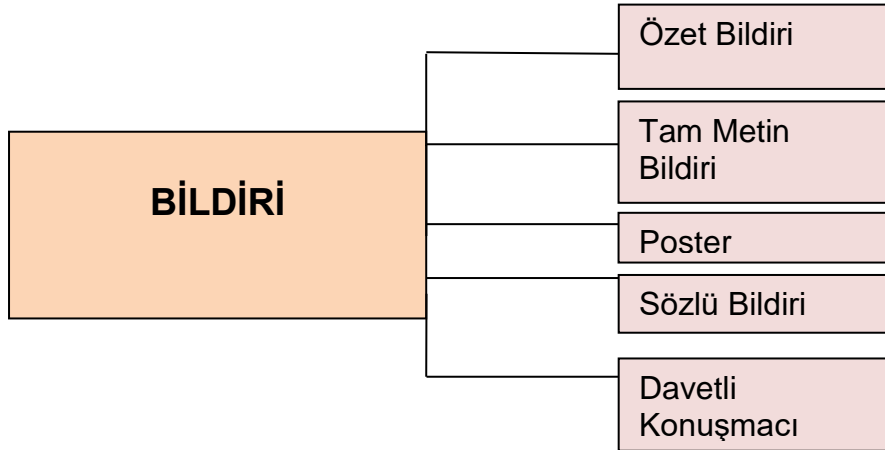
Şekil 3.2. Çalışmada Kullanılan Tez Türleri

Çalışmada tez hariç araştırma, bireysel, ders, editörlü kitap, ansiklopedi maddesi, kitap tercümesi, kitap bölümü olmak üzere kullanılan yedi kitap türü Şekil 3.3'de gösterilmiştir.

Şekil 3.3. Çalışmada Kullanılan Kitap

Çalışmada özet, tam metin, sözlü bildiri, poster, davetli konuşmacı olmak üzere kullanılan beş bildiri türü Şekil 3.4'de gösterilmiştir.

Şekil 3.4. Çalışmada Kullanılan Bildiri Türleri

Çizelge 3.4 incelendiğinde, eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili toplam 121 bilimsel yayının 48'inin makale (%39.67), 31'inin tez (%25.62), 34'ünün kitap (%28.1), 8'inin ise bildiri (%6.61) olduğu görülmüştür. Yayınlanan makalelerin %18.75'i derleme makale, %31.25'i özgün makale, %50'si ise araştırma notudur. Teknik not, vaka takdimi, kitap kritiği, yorum, editöre mektup, özet, bilirkşi raporu türlerinde ise bilimsel yayın bulunmamaktadır. Yayınlanan tezlerin %77.42'si yüksek lisans tezi, %22.58'i ise doktora tezidir. Yayınlanan kitapların %17.65'i bireysel kitap, %2.95'i kitap tercümesi, %20.59'u editörlü kitap, %58.82'si ise kitap bölümüdür. Araştırma kitabı (tez hariç), ders kitabı, ansiklopedi maddesi türlerinde ise yayınlamış kitap bulunmamaktadır. Yayınlanan bildirilerin %75'i özet bildiri, %25'i ise tam metin bildiri olup bildiri, sözlü bildiri, davetli konuşmacı türlerinde yayınlamış bildiri bulunmamaktadır.

Çizelge 3.1: Araştırma Evreninin Bilimsel Yayın Türlerine Göre Dağılımı

Tür	Sınıflamalar	N	%	Toplam	%
Makale	Derleme Makale	9	18.75	48	39.67
	Özgün Makale	15	31.25		
	Teknik Not	0	0		
	Vaka Takdimi	0	0		
	Araştırma Notu	24	50		
	Kitap Kritiği	0	0		
	Yorum	0	0		
	Editöre Mektup	0	0		
	Özet	0	0		
	Bilirkşi Raporu	0	0		
Tez	Yüksek Lisans	24	77.42	31	25.62
	Doktora	7	22.58		
Kitap	Araştırma Kitabı (Tez Hariç)	0	0	34	28.1
	Bireysel Kitap	6	17.65		
	Ders Kitabı	0	0		
	Ansiklopedi Maddesi	0	0		
	Kitap Tercümesi	1	2.95		
	Editörlü Kitap	7	20.59		
Kitap Bölümü	20	58.82			
Bildiri	Özet Bildiri	6	75	8	6.61
	Tam Metin Bildiri	2	25		
	Poster	0	0		
	Sözlü Bildiri	0	0		

Davetli Konuşmacı	0	0		
TOPLAM			121	100

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma evrenini oluşturan bilimsel yayınlar YÖK veritabanı, google akademik, akademik dergilerin arşivleri kullanılarak toplanmıştır. Veriler makaleler, kitaplar, bildiriler ve tezler olmak üzere ayrı ayrı ve her bir dosyanın içine ise alt türler için olmak üzere türlerine göre ayrılarak dosyalanmıştır. Verilerin tam listesi EK 2'de sunulmuştur.

3.4. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi

Veriler toplandıktan sonra araştırma problemleri, alt problemleri ve kitap, makale, bildiri, tez olmak üzere veri türleri ve alt türleri dikkate alınarak MS Excel Programı kullanılarak Çizelge oluşturulmuş, veriler Çizelgelere işlenmiştir. Öncelikle türüne göre Makale – M, tez – T, kitap – K, bildiri – B olarak kodlanmış, ikinci olarak alt türlerine göre makale; derleme - D, özgün- Ö, teknik not- TN, vaka takdimi - VT, araştırma notu - AN, kitap kritiği - KK, yorum - Y, editöre mektup - EM, özet - Ö, bilirkişi raporu – BR, tezler; yüksek lisans – YL, doktora – D, kitaplar; tez hariç araştırma- AK, bireysel - BK, ders- DK, editörlü kitap - EK, ansiklopedi maddesi - AM, kitap tercümesi - KT, kitap bölümü –KB, bildiri; özet–ÖB, tam metin- TMB, poster - P, sözlü bildiri - SB, davetli konuşmacı – DK olmak üzere kodlanmış, son olarak da Çizelgelere işleme sırasına göre sıra numarası verilmiştir. Veri Çizelgesunda örneğin 2. sırada olan araştırma notu alt türündeki bir makale makaleler araştırma notu dosyasında M-AN-2 olarak isimlendirilmiştir.

Araştırma evrenini oluşturan bilimsel yayınlar toplandıktan sonra alt amaçlar kategoriler olarak planlanmıştır. Yayınlar gözden geçirildikten sonra başlıklar, türler, içerikler, yöntem, bulgular ve yorumlar, sonuçlar ve önerileri olarak 6 kategoride incelenmiştir. 1990-2000 ile 2001 ve sonrası olmak üzere iki dönemde ayrı ayrı analiz edilen yayınların dönemsel farklılıkları içerikler, yöntem, bulgular ve yorumlar, sonuçlar ve önerileri olarak 4 kategoride incelenmiştir. Kodlama bu kategoriler doğrultusunda yapılmıştır.

3.5. Araştırmanın İç ve Dış Geçerliği

3.5.1. Araştırmanın İ Geçerliği

Çalışmanın i geçerliği için; veriler bulgular ve tartışma bölümünde sunulmuş, bilgiler ortaya konulduktan sonra 1990-2000 ve 2000 ve sonrası dönemde yaşanan dnemsal değişim ve gelişmeler paralelinde Türk Milli Eğitim Sisteminde yasal mevzuatında olan değişiklikler ve bu değişikliklerin bilimsel yayınlara yansımaları ve ilgili alanyazın ışığında yorumlanmıştır.

3.5.2. Araştırmanın Dış Geçerliği

Çalışmanın dış geçerliği için; çalışmanın yöntem bölümünde, araştırma deseni, çalışma grubu, verilerin toplanması verilerin işlenmesi ve çözümlenmesi, verilerin analizi aşamaları hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Bilgisayar ortamına aktarılan veri kayıtları, çözümlenmeleri ve analizleri saklanmaktadır, veri izelgeları ise ekler kısmında verilmiştir.

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

Araştırmanın bulguları, alt problemler doğrultusunda sunulacaktır. Araştırmanın bulguları doğrultusunda tartışmaya yer verilmiştir.

4.1. 1990 ve Sonrası Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Başlıklarına İlişkin Bulgular

Çizelge 4.1: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Başlıkları

Türü	Başlıklar	Yılı
Derleme Makale	Örgüt Biliminde Karmaşıklık Teorisi	2014
	Bilgi Çağında Değişim ve Liderlik	2012
	Örgütsel Bilginin Yönetimi ve Öğrenen Organizasyon Yazınındaki Yeri	2011
	Küreselleşme Süreci ve Liderlik	2008
	İşini Kaybetme Kaygısı: İş Güvencesizliği	2007
	Yönetişim Üzerine Notlar	2006
	Örgüt Kültürünün Yönetim Açısından Önemi	2003
	Çağdaş Okul Müdürlerinin Liderlik Alanları	2001
	Örgütlerde Dönüştürücü (Transformational) Liderlik Yaklaşımı	2000
MAKALE	Karmaşıklık Paradigması Işığında Örgüt Teorilerinin Yeniden Değerlendirilmesi	2016
	Enformasyon Kuramı Bağlamında Sosyal Ağlar, Örgütsel Belirsizlik ve Eğitim: Kavramsal Bir Analiz	2015
	Değişim Yönetimi Sürecinde Değişime Direnme	2013
	Yeni Bilim ve Liderlik	2013
	Alvin Toffler'a göre Bilgi Çağının Yeni Paradigması: Kaos Teorisi	2013
	Kaos Kuramı: Yönetim ve Eğitimdeki Yansımaları	2012
	Bir Yönetim Modeli Önerisi: Toplam Entropi Yönetimi	2011
	Kaos'dan Düzene; "Sinerjetik Toplum, Sinerjik Yönetim ve Sinerjist Planlama" - Örnek Olay: 1999 Marmara Depremleri Sonrası Kaos ve Kendi-Kendine Organizasyon Süreci İçinde Bir İlkokulun Yapımı	2009
	Başarılı Bir Örgütsel Değişimin Gerçekleştirilmesinde Dönüştürücü Liderliğin Rolü	2008
	Örgütsel Sosyalleşme ve Türk Eğitim Sisteminde Örgütsel Sosyalleşme Süreci	2008
	Quantum Leadership Paradigm	2008
	Değişim Sürecinde Eğitim Örgütlerinde Değişim Ajanlarının Rollerini	2007
	Hofstede'nin Belirsizlikten Kaçınma Kültürel Boyutunun Yönetimsel Örgütsel Süreçlere ve Pazarlama Açısından Tüketici Davranışlarına Etkisi	2006
	Liderlikte Post-Modern Bir Paradigma: Dönüşümcü Liderlik	2006
	Biyoteknoloji ile Değişen Dünya Düzeni ve Eğitim-1	1999
Araştırma Notu	İlköğretim Öğretmen Adaylarının Kültür Algılarının Kültür Alt Boyutlarına göre İncelenmesi	2016
	Belirsizliğe Karşı Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi	2015
	Örgütsel Öğrenme Mekanizmalarının Okullarda Kullanılması Konusunda Öğretmen Görüşleri	2014

Algılanan Örgütsel Değişim, Belirsizlik, İş Doyumu ve İşten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişkiler	2014
İlköğretim Kurumlarında Görevli Okul Müdürlerinin Öğretimsel Liderlik Davranışlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	2014
Kamu Çalışanlarının Örgütsel Değişim Yönetimine Yönelik Algısı	2014
Okul yöneticilerinin belirsizlik durumlarını algılamave karar verme tarzları	2013
İki Farklı Meslek Grubunda Çalışan Personelin Denetim Odağı ve Risk Eğilimi Düzeylerinin Karşılaştırılması	2011
The Level of the Trained School Principals' Fulfillment of Quantum Leadership Behaviors within Strengthening Vocational Education and Training (SVET) Project in Turkey	2011
Chaos and the Analogy of Education	2010
Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Liderlik Stilleri	2009
Kriz Yönetimi ve Vizyoner Liderlik	2009
Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Yaşam Kalitesi ve Fakülte Kültürüne İlişkin Algıları	2009
The Level of the Trained School Principals' Fulfillment of Uncertainty Behaviors within the Strengthening Vocational Education and Training (SVET) System	2009
It is Possible to Start Everything Again... Children at Risk and Galosh Production Center: Case Study of Trabzon Public Education Center	2008
İlköğretim Okullarından Vizyoner Liderlik	2008
Değişim Süreci ve Okul Personeli	2007
Eğitim Çalışanlarının Görüşlerine göre Öğretmenin Sınıfta Zaman Yönetimi Davranışları	2007
Liderlik Uygulamalarının İçsel Okul Değişkenleri ile Öğrenci Çıktı Değişkenlerine Etkisi	2006
İlköğretim Okulu Müdürlerinin Öğretmenler Tarafından Algılanan Kişilik Özellikleri ve Liderlik Davranışları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi	2005
İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarındaki Örgüt Kültürünün Karşılaştırılması	2005
Üniversite Öğrencilerinin Güç Mesafesi ve Belirsizlikten Kaçınma Algıları Üzerine Bir Araştırma	2004
Eğitim Örgütlerinde Çatışma Yönetimi ve Bir Örnek Olay	2002
Haşlanmış Kurbağa ve Değişim Yönetimi	1999

Çizelge 4.1 incelendiğinde 1990 ve Sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlardan makalelerin derleme makale, özgün makale ve araştırma notuna ilişkin türlerinde çalışmaların olduğu ancak teknik not, vaka takdimi, kitap kritiği, yorum, editöre mektup, özet, bilirkişi raporu türlerine ilişkin bilimsel çalışma olmadığı bulunmuştur. Derleme makale türü incelendiğinde çalışmaların 2000 yılı ve sonrasında yapıldığı ancak herhangi bir yılda yoğunlaşmadığı 2002, 2004, 2005, 2006, 2009, 2010 ve 2013 yılında derleme makale çalışması olmadığı görülmektedir. Derleme makale türünde yapılan bilimsel çalışmaların başlıklarına bakıldığında örgütsel liderlikle ve yönetimle ilgili başlıkların yoğunlukta olduğu söylenebilir. Özgün makale türü incelendiğinde 1999 yılında yapılan bir çalışmadan sonra 2006 yılına kadar bilimsel çalışma

bulunmadığı, çalışmaların 2013 yılında yoğunlaştığı ancak 2010 ve 2014 yılında çalışma bulunmadığı görülmektedir. Özgün makale türünde yapılan bilimsel çalışmaların başlıklarına bakıldığında ise yeni bilim diyebileceğimiz kaos, karmaşıklık, sosyal ağlar, değişim yönetimi alanlarında yoğunlaştığı görülürken liderliğe ilişkin çalışmaların da varlığını sürdürdüğü görülmektedir. Araştırma Notu türü incelendiğinde 1999 yılına kadar çalışma olmadığı, çalışmaların 2014 yılında yoğunlaştığı, 2012, 2003, 2001, 2000 yıllarında çalışma olmadığı söylenebilir. Araştırma notu türünde yapılan bilimsel çalışmaların başlıklarına bakıldığında ise örgütsel değişim ve liderlik konusunda çalışmaların yoğunlukla yapıldığı, bunun yanında kaos ve karmaşıklıkla ilgili çalışmaların da devam ettiği görülmektedir. Makale türünde yapılan çalışmalara genel olarak bakıldığında çalışmaların 1999 yılı ve sonrasında yapıldığı, 2013 ve 2014 yıllarında yoğunlaştığı söylenebilir. Yapılan makale türündeki bilimsel çalışmaların başlıklarına bakıldığında ise liderlik ve yönetimle ilgili çalışma başlıklarının yoğunlukta olduğu görülmektedir. Eğitim sistemindeki değişikliklere bakıldığında yönetici atama sürecinde önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu süreç eğitim kurumlarında belirsizliğin yoğun yaşandığı bir dönemdir. Bu dönemde belirsizliğe ilişkin yönetimle ilgili çalışmaların yoğunlaşması ve yapılan değişiklikleri tartışmaya açan çalışmaların ortaya konması bulgusu birbirini destekler niteliktedir.

Çizelge 4.2: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Başlıkları

Türü	Başlıklar	Yılı
TEZLER YÜKSEK LİSANS	Kültürel Değerler İle Kariyer Çapaları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma	2015
	Üniversite öğrencilerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri ile psikolojik iyi olma düzeylerinin incelenmesi	2015
	Uzaktan Eğitimde Öğretimi Ayrıştırma Kuramına göre Yapılan Programlama Öğretiminin Değerlendirilmesi	2014
	Okul Yöneticilerinin Belirsizlik Durumlarına İlişkin Algıları ve Belirsizlikle Başa Çıkma Yolları	2014
	Fizik Öğretmen Adaylarının Dere Akışı Gözlemiyle Deterministik Kaos Algılarının Ortaya Çıkarılması: Fenomenografik Araştırma	2014
	Öğretmen Görüşlerine göre Okul Müdürlerinin Karmaşık Sistemlerde Liderlik Davranışları	2014
	Eğitim Kurumları Yöneticisi Yetiştirme ve Atamada Meritokrasi	2013
	Sınıf İkliminin Oluşması Sürecinde Örtük Program: Meslek Liseleri Üzerine Bir Araştırma	2013
	İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Matematiksel Modelleme Hakkındaki Görüşlerinin Ortaya Çıkarılması	2013
	Belirsizlik Yönetimi (Belyön) Programının Belirsizliğe Tahammülsüzlük Düzeyine Etkisi - Kadın Öğretmen Adayları Üzerine Deneysel Bir Araştırma	2013
	Kaos Teorisi ve Eğitime Yansımaları	2012
	Özel Dershaneleri Gelecekte Bekleyen Belirsizliklere Yönelik Stratejik Öneri. Rize - Trabzon Bölgesinde Dershaneler Üzerinde Bir Uygulama	2011
	6.-8. Sınıf Matematik Ders Kitaplarının PISA 2003 Belirsizlik Ölçeğine göre İncelenmesi	2011
	Denizli İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Örgüt Kültürü ve Önemine İlişkin Algıları	2010
	Liderlik Eğitim Programının Eğitim Yöneticilerinin Kaosu Yönetmede Sergiledikleri Davranışlarına Etkileri	2010
	Tanimsızlık ve Belirsizlik Kavramlarının Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Görüş ve Performansları Bağlamında İncelenmesi: 0, 1 ve ∞ ile Yapılan İşlemler	2010
	Kültür-Yönetim İlişkileri Bağlamında Örgütsel Değişim Sürecine Örgütsel Kültürün Yönetimsel Etkinlik Açısından Etkisi	2009
	Toplam Kalite Yönetimi ve Stratejik Liderlik	2009
	Türkiye'deki Mesleki Eğitim ve Öğretimin Güçlendirilmesi Projesi (Megep) İçindeki Yaygınlaştırıcı Okul Yöneticilerinin, Kuantum Liderlik Davranışlarını Gerçekleştirme Düzeyleri	2009
	Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının İlköğretim Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Motivasyonlarına ve Bilimin Doğasını Anlama Düzeylerine Etkisi	2009
Kuantum Fiziğinde Belirsizlik İlkesi: Hibrit Yaklaşımla Öğretimin Akademik Başarıya Etkisi	2008	
İlköğretim Okullarında Oluşturulan Bilgi Teknolojisi Sınıflarından Yararlanılma Durumları (Van İli Örneği)	2008	
Türkiye'deki Mesleki Eğitim ve Öğretimin Güçlendirilmesi Projesi (Megep) İçindeki Yaygınlaştırıcı Okul Yöneticilerinin, Belirsizlikten Kaçınma Davranışlarını Gerçekleştirme Düzeyleri	2008	
Sınıf Örgütünde Yabancılaşma	2007	
The Effect of Problem-Based Learning on the Elementary School Students' Achievement in Genetics	2007	
DOKT ORA	Yöneticilerin Açık Liderlik Özellikleri ve Sosyal Ağları Benimseme Durumlarının Örgütsel Belirsizlik Üzerindeki Etkileri: Fırat Üniversitesi Örneği	2015
	Öğretmen Hesap Verebilirliği: Özel Bir Okulda Durum Çalışması	2015

Okul Yöneticilerinin Pozitivist ve Kaos Yönetim Anlayışlarını Benimsemelerinin Kendilerinin ve Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılık Düzeylerine Etkileri	2013
Meslek Yüksekokullarında Çevrimiçi Derslerin Kalite Standartlarına Yönelik Bir Araştırma	2011
Üniversite Öğrencilerinin Kuantum Fiziği Konularını Anlama Düzeyleri ve Öğrenme Amaçlı Yazma Aktivitelerinin Akademik Başarıya Etkisi	2009
Yenilenmiş Taksonomiye göre Düzenlenmiş Öğretim Tasarımı Dersinde Projeye Dayalı Öğretimin Öğrenme Ürünlerine Etkisi	2008

Çizelge 4.2 incelendiğinde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlardan tezlerin 2007 ve sonrasında yapıldığı görülmektedir. Yüksek Lisans incelendiğinde çalışmaların 2007 yılı ve sonrasında her yıl yapıldığı görülmektedir. Yüksek lisans tezi türünde yapılan bilimsel çalışmaların başlıklarına bakıldığında örgütsel belirsizliğin tez başlıklarının çoğunda yoğun olarak kullanıldığı, bunun yanında liderlik, değişim, kaos ve karmaşıklık kavramlarının da başlıklarda kullanıldığı söylenebilir. Doktora tezleri incelendiğinde çalışmaların 2008 yılında başladığı, 2010, 2012 ve 2014 yıllarında çalışma olmadığı görülmektedir. Tez türündeki çalışmalara genel olarak bakıldığında ise belirsizlik kavramının tez başlıklarında yoğun olarak kullanıldığı, bunun yanında liderlik, kaos, karmaşıklık, değişim kavramlarının da kullanıldığı söylenebilir. Milli eğitim sisteminde ele aldığımız 1990 yılı sonrasında eğitim sisteminde yapılan son derece önemli değişiklikler olmasına rağmen belirsizlik kavramının 2008 yılına kadar tez çalışmalarında incelenmemesi dikkat çekicidir.

Çizelge 7 incelendiğinde eğitimde ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlardan bildirilerin 2000 ve sonrasında sunulduğu, 2012 yılında sonra yoğunlaştığı, 2003, 2004, 2005, 2006, 2008, 2010 ve 2011 yıllarında çalışma olmadığı görülmektedir. Çalışmada bireysel kitap, kitap tercümesi, editörlü kitap, kitap bölümü türlerinden çalışmaların yapıldığı araştırma kitabı (tez hariç), ders kitabı, ansiklopedi maddesi türlerinden çalışmanın olmadığı görülmüştür. Bireysel kitaplar incelendiğinde çalışmaların 2000 yılı ve sonrasında yapıldığı görülmektedir. Bireysel kitap türünde yapılan bilimsel çalışmaların başlıklarına bakıldığında belirsizlik, liderlik, karmaşıklık, yönetim kavramlarının kullanıldığı söylenebilir. Editörlü kitap türü incelendiğinde çalışmaların 2014 yılında başladığı, başlıklarına bakıldığında kaos, karmaşıklık ve liderlik kavramlarının kullanıldığı görülmektedir. Kitap tercümesi türünde 2007 yılında yapılmış bir çalışma olduğu, kitap başlığında kaos kavramının kullanıldığı görülmektedir. Kitap bölümü türünde

çalışmaların 2012 yılında başladığı, başlıklarında yoğunlukla kaos, karmaşıklık ve liderlik kavramlarının geçtiği görülmektedir. Kitap türündeki çalışmalara genel olarak bakıldığında ise belirsizlik kavramının kitap başlıklarında yoğun olarak kullanılmadığı, liderlik, kaos, karmaşıklık kavramlarının yoğun olarak kullanıldığı söylenebilir. Kitap türü bilimsel yayınlarda belirsizlik kavramının kaos, karmaşıklık, liderlik kavramlarıyla birlikte ele alınması örgütsel belirsizlik kavramını tüm boyutlarıyla irdeleyen çok fazla kitap türü çalışmaya rastlanmaması bu anlamda alanda bir eksiklik olarak görülebilir.

Çizelge 4.3: Kitap Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Başlıkları

Türü	Başlıklar	Yılı
Bireysel Kitap	Yükseköğretimde Örgütsel Belirsizlik, Sosyal Ağları Benimseme ve Açık Liderlik	2016
	Karmaşıklık Dünyasında Organizasyon	2015
	21. Yüzyılda Değişim, Yönetim ve Liderlik	2009
	2000'li Yıllarda Yönetim: Sürekli Değişim ve Belirsizlik Ortamında Gelişen Yönetimsel Yaklaşımlar	2002
	Yönetimde Yeni Yaklaşımlar	2001
	Lider Sarmalında Vizyon	2000
	Kitap Terc.	Kaos'un Kutsal Kitabı
KİTAP	Applied Chaos and Complexity Theory in Education	2016
	Handbook of Research on Chaos and Complexity	2016
	Theory in the Social Sciences	2016
	Chaos, Complexity and Leadership 2014	2016
	Chaos, Complexity and Leadership 2013	2015
	Chaos Theory in Politics	2014
	Chaos and Complexity Theory in World Politics	2014
	Chaos, Complexity and Leadership 2012	2014
Kitap Bölümü	The Influence of Changing Paradigms on Educational Management and School Administration	2016
	Leaders' Emotional Intelligence in the Chaos and Complexity Situations of Educational Organizations	2016
	Organizational Intelligence Scale for Business Organizations in Chaotic	2016

Situations	
Lead-Entropy: Redefining Leadership from the Perspective of Organizational Entropy	2016
Social Network Analysis: A Brief Introduction to the Theory	2016
The Effect of Social Media and Social Networking on Perceptions of Leadership and Leaders	2016
Chaotic and Complex Situations in Girls' Education: Problems and Solutions	2016
Principals' Views on Stigma Tendency	2016
Education and Leadership in Social Networks	2016
Self-Assessment of Principals Based on Leadership in Complexity	2016
Social Networks: Connections in Structures	2015
The Incorporation of Fractals into Educational Management and its Implications for School Management Models	2015
Chaotic Interaction in Abnormal Leadership Processes from the Perspective of Leaders and Followers	2015
Can Managerial Narcissism which Likely to Led Chaotic Process be Measured? Managerial Narcissism Scale (MNS)	2014
Great Illusion in Twenty-First Century-Chaos Knocking Door	2014
How to Be a Quantum Leader in an Intelligent Organization?	2014
Survival of the Fittest: Intelligent Organizations as Intelligent Complex Adaptive Systems	2014
A Multi-Dimensional Approach to Leadership in Chaotic Environments	2013
To be on the Edge of Chaos with Organizational Intelligence and Health	2013
Narcissitic leaders	2012

Çizelge 4.3 incelendiğinde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlardan kitapların 2005 ve sonrasında yapıldığı, 2005 yılında sunulan bir bildiriden sonra konuya ilişkin 2014 yılında kadar çalışma olmadığı, çalışmaların 2014 yılında yoğunlaştığı söylenebilir. Özet bildiri, tam metin bildiri türlerinde çalışmaların bulunduğu poster, sözlü bildiri, davetli konuşmacı türlerinde çalışmaların bulunmadığı görülmektedir. Özet bildiri türündeki çalışmaların başlıkları incelendiğinde yönetim kavramının başlıklarda yoğun olarak kullanıldığı, belirsizlik ve örgütsel öğrenme kavramlarının da kullanıldığı görülmektedir. Tam metin bildiri türündeki çalışmaların başlıklarına bakıldığında ise liderlik ve eğitim kavramlarının kullanıldığı, çalışmaların 2014 ve 2015 yıllarında yapıldığı söylenebilir. Bildiri türündeki çalışmaların başlıkları genel olarak incelendiğinde

yönetim kavramının başlıklarda yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir. Belirsizlik kavramının bildirilerde 2014 yılından itibaren tartışılmaya başlanması konunun irdelenmeye başlandığı ve gündeme alındığını göstermesi bakımından önemlidir.

Çizelge 4.4: Bildiri Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Başlıkları

Türü	Başlıklar	Yılı	
BİLDİRİ	ÖZET BİLDİRİ	Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı Personelinin Örgütsel Öğrenme Düzeyleri ve İş Doyumları	2015
		Eğitim Örgütlerinde Algı Yönetimi	2014
		Okul Yöneticilerinin Belirli Sürelerle Görevlendirilmesi Eğitim Yönetimindeki Durağanlığı Kaldırılabilir mi?	2014
		Örgüt Kültürünün Örgütsel Öğrenme Üzerindeki Etkisinin Değerlendirilmesi	2014
		Ortaöğretim Okullarında Görev Yapan Okul Müdürlerinin Vizyoner Liderlik Davranışları İle Öğrenci Başarısı Arasındaki İlişki	2014
		Okul Müdürlerinin Güç Mesafesi ve Belirsizlikten Kaçınma Eğilimleri İle Güven Düzeyleri Arasındaki İlişki	2005
TAM METİN		Sınıf Öğretmenlerinin Liderlik Kavramına ve İlkokul Yöneticilerinden Bekledikleri Liderlik Davranışlarına İlişkin Görüşleri	2015
		Bilim İçin Eğitim	2014

4.2. 1990 ve Sonrası Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Türlerine İlişkin Bulgular

Çizelge 4.4 incelendiğinde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınların 1999 yılında başladığı görülmektedir. Çizelge yukarıdan aşağıya incelendiğinde bilimsel yayınlardan kitapların %42.43'ü 2016 yılında, %15.15'i 2015 yılında, %21.21'i 2014 yılında, %6.06'sı 2013 yılında, %3.03'ü 2012 yılında, %3.03'ü 2009 yılında, %3.03'ü 2007 yılında, %3.03'ü 2002 yılında, %3.03'ü 2001 yılında yapılmıştır. Dönemsel olarak bakıldığında ise kitapların %2.94'ünün 1990-2000 dönemde %97.06'sının ise 2001 ve sonrası dönemde yayınlandığı görülmektedir.

Eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlardan makalelerin %4.45'i 2016 yılında, %4.45'i 2015 yılında, %11.12'si 2014 yılında, %8.88'i 2013 yılında, %4.45'i 2012 yılında, %8.88'i 2011 yılında, %2.22'si 2010 yılında, %11.12'si 2009 yılında, %13.34'ü 2008 yılında, %8.88'i 2007 yılında,

%8.88'i 2006 yılında, %4.45'i 2005 yılında, %2.22'si 2004 yılında, %2.22'si 2003 yılında, %2.22'si 2002 yılında, %2.22'si 2001 yılında, %2.22'si 2000 yılında, %4.45'i ise 1999 yılında yapılmıştır. Dönemsel olarak bakıldığında ise makalelerin %93.75'inin 2001 ve sonrası dönemde, %6.67'sinin ise 1990-1999 döneminde yayınlandığı görülmektedir.

Çizelge 4.5: Bilimsel Yayınların Türleri

Yıllar	Kitap		Makale		Tez		Bildiri		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
2016	14	42.43	2	4.45	0	0	0	0	16	13.67
	87.5	%	12.5	%	0	%	0	%	100	
2015	5	15.15	2	4.45	4	12.9	2	25	13	11.11
	38.46	%	15.38	%	30.78	%	15.38	%	100	
2014	7	21.21	5	11.12	4	12.9	5	62.5	21	17.95
	33.33	%	23.8	%	19.07	%	23.8	%	100	
2013	2	6.06	4	8.88	5	16.1	0	0	11	9.4
	18.18	%	36.36	%	45.46	%	0	%	100	
2012	1	3.03	2	4.45	1	3.2	0	0	4	3.42
	25	%	50	%	25	%		%	100	
2011	0	0	4	8.88	3	9.7	0	0	7	5.98
	0	%	57.14	%	42.86	%	0	%	100	
2010	0	0	1	2.22	3	9.7	0	0	4	3.42
	0	%	25	%	75	%		%	100	
2009	1	3.03	5	11.12	5	16.1	0	0	11	9.4
	9.08	%	45.46	%	45.46	%		%	100	
2008	0	0	6	13.34	4	12.9	0	0	10	8.55
	0	%	60	%	40	%	0	%	100	
2007	1	3.03	4	8.88	2	6.5	0	0	7	5.98
	14.29	%	57.14	%	28.57	%	0	%	100	
2006	0	0	4	8.88	0	0	0	0	4	3.42
	0	%	100	%	0	%	0	%	100	
2005	0	0	2	4.45	0	0	1	12.5	3	2.56
	0	%	75	%	0	%	25	%	100	
2004	0	0	1	2.22	0	0	0	0	1	0.86
	0	%	100	%	0	%	0	%	100	
2003	0	0	1	2.22	0	0	0	0	1	0.86
	0	%	100	%	0	%	0	%	100	
2002	1	3.03	1	2.22	0	0	0	0	2	1.71
	50	%	50	%	0	%		%	100	
2001	1	3.03	1	2.22	0	0	0	0	2	1.71
	50	%	50	%	0	%	0	%	100	
2001'den Sonrası	33	97.06	45	93.75	31	100	8	100	117	96.69
	28.58	%	38.65	%	26.05	%	6.72	%	100	
2000	1	100	1	33.33	0	0	0	0	2	50
	50	%	50	%	0	%	0	%	100	
1999	0	0	2	66.67	0	0	0	0	2	50
	0	%	100	%	0	%	0	%	100	
1990-2000	1	2.94	3	6.67	0	0	0	0	4	3.31
	50	%	50	%	0	%	0	%	100	
TOPLAM	34	28.1	48	39.7	31	25.6	8	6.6	121	100

Eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlardan tezlerin %12.9'u 2015 yılında, %12.9'u 2014 yılında, %16.1'i 2013 yılında, %3.2'si 2012 yılında, %9.7'si 2011 yılında, %9.7'si 2010 yılında, %16.1'i 2009 yılında, %12.9'u 2008 yılında, %6.5'i 2007 yılında yapılmıştır, 2007 öncesinde yapılmış tez çalışması yoktur.

Eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlardan bildirilerin %25'i 2015 yılında, %62.5'u 2014 yılında, %12.5'u 2005 yılında yapılmıştır, 2005 öncesinde yayınlanan bildiri yoktur.

Eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlardan %13.67'si 2016 yılında, %11.11'i 2015 yılında, %17.95'i 2014 yılında, %9.4' 2013 yılında, %3.42'si 2012 yılında, %5.98'i 2011 yılında, %3.42'si 2010 yılında, %9.4' 2009 yılında, %8.55'i 2008 yılında, %5.98'i 2007 yılında, %3.42'si 2006 yılında, %2.56'sı 2005 yılında, %0.86'sı 2004 yılında, %0.86'sı 2003 yılında, %1.71'i 2002 yılında, %1.71'i 2001 yılında yapılmıştır. Dönemsel olarak bakıldığında ise makalelerin %96.69unun 2001 ve sonrası dönemde, %3.31'inin ise 1990-2000 döneminde yayınlandığı görülmektedir.

Çizelge sağdan sola doğru incelendiğinde ise; eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili 2016 yılında yayınlanan bilimsel yayınlardan %87.5'inin kitap, %12.5'inin ise makale olduğu, 2015 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %38.46'sının kitap, %15.38'inin makale, %30.78'inin tez, %15.38'inin ise bildiri olduğu, 2014 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %33.33'ünün kitap, %23.8'inin makale, %19.07'sinin tez, %23.8'inin ise bildiri olduğu, 2013 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %18.18'inin kitap, %36.36'sının makale, %45.46'sının tez olduğu, 2012 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %25'inin kitap, %50'sinin makale, %25'inin tez olduğu, 2011 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %57.14'ünün makale, %42.86'sının tez olduğu, 2010 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %25'inin makale, %75'inin tez olduğu, 2009 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %9.08'inin kitap, %45.46'sının makale, %45.46'sının tez olduğu, 2008 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %60'inin makale, %40'inin tez olduğu, 2007 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %14.29'unun kitap, %57.14'ünün makale, %28.57'sinin tez olduğu, 2006 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %100'ünün makale olduğu, 2005 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %75'inin makale, %25'inin ise bildiri olduğu, 2004 ve 2003 yılında yayınlanan bilimsel yayınların

%100'ünün makale olduğu, 2002, 2001 ve 2000 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %50'sinin kitap, %50'sinin makale olduğu, 1999 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %100'ünün makale olduğu görülmüştür.

Genel olarak bakıldığında eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili 2016 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %28.1'inin kitap, %39.7'sinin makale, %25.6'sının tez, %6.6'sının ise bildiri olduğu görülmüştür. Dönemsel olarak bakıldığında ise 2000 ve sonrası dönemde yayınlanan bilimsel yayınların %28.58'inin kitap, %38.65'inin makale, %26.05'inin tez, %6.72'sinin ise bildiri olduğu, 1990-2000 döneminde yayınlanan bilimsel yayınların ise tamamının makale olduğu görülmüştür. Ayrıca, eğitim sistemindeki değişiklikleri konu edinen bilimsel yayınlara bakıldığında makalelerin çoğunlukta olduğu dikkat çekicidir. Aynı şekilde belirsizliğe ilişkin çalışmaların eğitim sistemindeki değişiklikleri de tartışmaya açarak son derece önemli ortamlar olan akademik ortamlarda tartışmaya açılması, bildiri sunulması ve yayınların sayısının artırılması gereği dikkat çekmektedir.

4.3. 1990 ve Sonrası Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların İçeriklerine İlişkin Bulgular

Çizelge 4.6 incelendiğinde 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili makalelerin içeriklerinde belirsizliğin yanı sıra çalışılan ana kavramların kaos, karmaşıklık, örgüt kültürü, değişim, risk, liderlik, yönetim, örgütsel öğrenme, sosyal ağlar olduğu görülmektedir. Derleme türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak belirsizlik ve liderlik çalışıldığı, özgün makale türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak kaos ve karmaşıklık çalışıldığı, araştırma notu türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak liderlik çalışıldığı söylenebilir. Belirsizlik kavramı makale çalışmalarında kaos, karmaşıklık ve liderlik bakımından ele alınmıştır. Milli eğitim sisteminde önemli değişikliklerin yapıldığı dönemlerdeki çalışmalar incelendiğinde kaos, karmaşıklıkla ilgili çalışmaların az sayıda olduğu göz önüne alınırsa konunun bütünselliği açısından bu çalışmaların artırılması gerekliliği dikkat çekmektedir.

Çizelge 4.6: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri

Türü	İçerik	Yılı	
Derleme Makale	Karmaşıklık ve Belirsizlik	2014	
	Liderlik ve belirsizlik	2012	
	Örgütsel öğrenme ve belirsizlik	2011	
	Liderlik ve Belirsizlik	2008	
	Belirsizliğin işgörenlere yansması	2007	
	Yönetişim ve Belirsizlik	2006	
	Belirsizlikle baş edebilme, belirsizlikten kaçınma	2003	
	Liderlik ve Belirsizlik	2001	
	Liderlik ve Belirsizlik	2000	
	MAKALE	Karmaşıklık ve Belirsizlik	2016
Eğitim, sosyal ağlar ve örgütsel belirsizlik kavramları arasındaki mevcut ilişkiler		2015	
Psikolojik direncin nedenlerinden biri olarak belirsizlik		2013	
Kaos, Karmaşıklık ve Belirsizlik		2013	
Kaos, Kuantum ve Belirsizlik		2013	
Özgün Makale		Belirsizlik ilkesinin ortaya çıkışı, savları ve yönetim ve eğitim bilimleri üzerindeki etkisi	2012
		Entropi ve Belirsizlik	2011
		Kaos ve Belirsizlik	2009
		Örgütsel sosyalleşme ve belirsizlik	2008
		Örgütsel değişim ve belirsizlik	2008
		Karmaşıklık ve Belirsizlik	2008
		Değişim sürecinde belirsizlik	2007
		Belirsizlikten Kaçınma	2006
		Liderlik ve Belirsizlik	2006
		İnsan ve belirsizlik	1999
Araştırma Notu		Belirsizlikten Kaçınma	2016
		Belirsizliğe Karşı Tutum Ölçeği geliştirmek	2015
		Liderlik ve belirsizlik	2014
		Değişim yönetimi sürecine yönelik belirsizlikler	2014
		Belirsizlik duygusunu önlemek	2014
	Algılanan örgütsel değişimin iş doyumunu ve işten ayrılma niyeti üzerindeki etkisinde belirsizliğin rolü	2014	
	Okul yöneticilerinin yaşadığı belirsizliklerin sebepleri, bu durumlarda nasıl karar aldıkları ve bu kararları etkileyen etkenler	2013	
	Risk ve Belirsizlik	2011	
	Belirsizlikten kaçınma	2011	
	Kaos ve belirsizlik	2010	
Örgüt kültürü ve belirsizlik	2009		
Liderlik ve belirsizlik	2009		
Kriz Yönetimi ve belirsizlik	2009		
Belirsizlikten kaçınma	2009		

Risk ve belirsizlik	2008
Liderlik ve belirsizlik	2008
Görev tanımlamalarındaki belirsizlik	2007
Değişim ve belirsizlik	2007
Liderlik ve belirsizlik	2006
Örgüt kültürü ve belirsizlik	2005
Liderlik ve belirsizlik	2005
Belirsizlikten Kaçınma	2004
İş Bölümündeki Belirsizlik	2002
Değişim ve belirsizlik	1999

Çizelge 4.7: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri

Türü	İçerik	Yılı
TEZLER YÜKSEK LİSANS	Üniversite öğrencilerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri	2015
	Belirsizlikten kaçınma	2015
	Eğitim öğretimdeki belirsizlikler	2014
	Okul yöneticilerine göre okullarda yaşanan belirsizliklerin sebepleri ve okul yöneticilerinin belirsizlik durumlarına ilişkin algıları, belirsizlikle başa çıkma yolları ve bu süreçte nelerden etkilendikleri	2014
	Örgütsel belirsizlik	2014
	Örgütsel belirsizlik	2014
	Uygulanan "belirsizlik yönetimi (BELYÖN)" programının kadın öğretmen adaylarının belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerine etkisini	2013
	Kaos ve belirsizlik ilkesi	2013
	Sınıf kurallarında belirsizlikler	2013
	Yönetim ve belirsizlik	2013
	Kaos ve belirsizlik	2012
	Dış tehdit ve iç zayıflıkların yol açabileceği belirsizlikler ve ölüm etmenleri	2011
	6.-8. sınıf matematik ders kitaplarındaki belirsizlikler	2011
	Örgüt kültürü ve belirsizlik	2010
	Kaos ve belirsizlik	2010
	Öğretmen ve öğretmen adaylarına göre tanımsızlık ve belirsizlik kavramları	2010
	Örgütsel değişim ve belirsizlik	2009
	Liderlik, yönetim ve belirsizlik	2009
	Bilimsel bilgideki tahmin ve belirsizlik	2009
	Kuantum liderlik ve belirsizlik	2009
Kuantum Fizikinde belirsizlik İlkesi	2008	
İlköğretim okullarında oluşturulan BT sınıflarının kullanım esaslarına ilişkin belirsizlikler	2008	
Belirsizlikten kaçınma	2008	
Belirsizlikleri gidermek	2007	
Belirsizlikleri gidermek	2007	

DOKTORA	Okuldaki belirsizlikler	2015
	Akademik ve idari personelin görüşleri doğrultusunda yöneticilerin açık lider olma ve sosyal ağları benimseme durumlarının örgütsel belirsizlik üzerindeki etkileri	2015
	Liderlik, yönetim, kaos, belirsizlik	2013
	Çevrimiçi eğitimde belirsizliklerin ortadan kalkması ve kalite standartlarının belirlenebilmesi	2011
	Öğrencilerin Heisenberg belirsizlik ilkesini anlama düzeyleri	2009
	Belirsizlik	2008

Çizelge 4.7 incelendiğinde 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili tezlerin içeriklerinde belirsizliğin yanı sıra çalışılan ana kavramların kaos, karmaşıklık, liderlik, yönetim olduğu görülmektedir. Yüksek lisans tezi türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak belirsizlik ve liderlik çalışıldığı, doktora tezi türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak eğitim örgütlerinde belirsizlik çalışıldığı söylenebilir. Belirsizlik kavramına ilişkin tez çalışmalarının içeriklerinde konunun henüz detaylı olarak ve tüm boyutlarıyla ele alınmamış olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.8: Kitap Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri

Türü	İçerik	Yılı	
Bireysel Kitap	Yükseköğretimde örgütsel belirsizlik, sosyal ağları benimseme ve açık liderlik	2016	
	Karmaşıklık ve belirsizlik	2015	
	Değişim, belirsizlik, yönetim ve liderlik	2009	
	Sürekli değişim ve belirsizlik	2002	
	Kaos, karmaşıklık ve belirsizlik	2001	
	Kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik	2000	
KİTAP	Kitap Terc.	Kaos ve belirsizlik	2007
	Editörlü Kitap	Kaos, karmaşıklık, eğitim ve belirsizlik	2016
		Kaos, karmaşıklık ve belirsizlik	2016
		Kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik	2016
		Kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik	2015
		Kaos ve belirsizlik	2014
		Kaos ve belirsizlik	2014
		Kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik	2014
Kitap Bölüm	Eğitimde belirsizlik	2016	
	Liderlik ve belirsizlik	2016	

Örgütsel zeka ve belirsizlik	2016
Entropi ve belirsizlik	2016
Sosyal ağlar ve belirsizlik	2016
Sosyal medya ve belirsizlik	2016
Kaos, karmaşıklık ve belirsizlik	2016
Damgalama, liderlik ve belirsizlik	2016
Eğitim, liderlik, sosyal ağlar ve belirsizlik	2016
Karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik	2016
Sosyal ağlar ve belirsizlik	2015
Eğitim yönetimi ve belirsizlik	2015
Kaos, liderlik ve belirsizlik	2015
Yönetimsel narsizm ve belirsizlik	2014
Kaos ve belirsizlik	2014
Kuantum liderlik ve belirsizlik	2014
Karmaşık uyarlanan sistemler ve belirsizlik	2014
Kaos, liderlik ve belirsizlik	2013
Örgütsel zeka ve belirsizlik	2013
Narsizm, liderlik ve belirsizlik	2012

Çizelge 4.8 incelendiğinde 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili kitapların içeriklerinde belirsizliğin yanı sıra çalışılan ana kavramların kaos, karmaşıklık, liderlik, yönetim, değişim, örgütsel zeka olduğu görülmektedir. Bireysel kitap türündeki yayınların içeriğinde belirsizlik ve kaos, karmaşıklık, değişim ve sosyal ağların, kitap tercümesi türündeki yayınların içeriğinde belirsizlik ve kaos çalışıldığı, editörlü kitap ve kitap bölümü türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak belirsizlik ve kaos, karmaşıklık, liderlik çalışıldığı söylenebilir. Belirsizlik kavramı kitap çalışmalarında yalnızca kaos, karmaşıklık, liderlik bağlamında değil tüm boyutlarıyla ve özellikle eğitim sistemindeki değişikliklerin eğitim örgütlerine yansımaları bağlamında da ele alınmalıdır. Bu konudaki çalışmaların literatürdeki eksikliği dikkat çekicidir.

Çizelge 4.9: Bildiri Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri

Türü	İçerik	Yılı
BİLDİRİ ÖZET BİLDİRİ	Örgütsel öğrenme ve örgütsel belirsizlik	2015
	Okul müdürlerinin vizyoner liderlik davranışları, öğrenci başarısı ve belirsizlik	2014
	Örgüt kültürü, örgütsel öğrenme ve belirsizlik	2014
	Okul yönetimi ve belirsizlik	2014
	Eğitim örgütlerinde algı yönetimi ve belirsizlik	2014

TAM METİN	Okul müdürlerinin güç mesafesi ve belirsizlikten kaçınma	2005
	Yönetim, liderlik ve belirsizlik	2015
	Eğitim ve belirsizlik	2014

Çizelge 4.9 incelendiğinde 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bildirilerin içeriklerinde belirsizliğin yanı sıra yönetim kavramının öne çıktığı görülmektedir. Özet bildiri türündeki yayınların içeriğinde belirsizlik ve örgüt kültürü, örgütsel öğrenmenin, tam metin bildiri türündeki yayınların içeriğinde belirsizlik ve yönetim çalışıldığı söylenebilir.

4.4. 1990 ve Sonrası Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Yöntemine İlişkin Bulgular

Çizelge 4.10 incelendiğinde 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili makalelerin araştırma desenlerinin nicel ve nitel araştırma deseni olduğu, özgün makalelerin ve derleme makalelerin araştırma desenlerinin tamamının nitel araştırma deseninde olduğu literatür taraması ve kavramsal analiz kullanılarak çalışıldığı görülmektedir. Araştırma notu türündeki makalelerin ise 3 tanesinin nitel araştırma deseninde olduğu, 2 tanesinde görüşme formu kullanılarak verilerin toplandığı, bir çalışmada ise verilerin örnek olay yöntemiyle toplandığı görülmektedir. Araştırma notu türündeki nicel araştırma deseniyle modellenmiş makalelerin ise örnekleminin büyük çoğunlukla öğretmenlerden, öğretmen adaylarından ve öğrencilerden oluştuğu, ayrıca veri toplama tekniği olarak anket ve ölçek kullanıldığı görülmektedir.

Çizelge 4.10: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri

Türü	Yöntem			Yılı
	Araştırma Deseni	Evren Örneklem	Veri Toplama Araçları	
MAKALE Derleme Makale	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2014
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2012
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2011
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2008
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2007
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2006
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2003

Özgün Makale	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2001
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2000
	Nitel- Literatür Taraması	---	---	2016
	Nitel-Kavramsal Analiz	---	---	2015
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2013
	Nitel- Literatür Taraması	---	---	2013
	Nitel- Literatür Taraması	---	---	2013
	Nitel- Literatür Taraması	---	---	2012
	Nitel- Literatür Taraması	---	---	2011
	Nitel-Örnek Olay	---	---	2009
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2008
	Nitel- Literatür Taraması	---	---	2008
	Nitel- Literatür Taraması	---	---	2008
	Nitel- Literatür Taraması	---	---	2007
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2006
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2006
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	1999
	Araştırma Notu	Nicel	303 öğretmen adayı	Bireysellik-Toplulukçuluk Ölçeği
Nicel		237 öğrenci	Belirsizliğe Karşı Tutum Ölçeği	2015
Nicel		290 öğretmen	Okul Müdürlerinin Öğretim Liderliği Davranışları Anketi	2014
Nicel		479 kamu personeli	Anket	2014
Nicel		488 öğretmen	Örgütsel Öğrenme Mekanizmaları Ölçeği (ÖÖM)	2014
Nicel		Özel dersanelerde görev yapan 161 kişi	Algılanan Örgütsel Değişim Ölçeği Belirsizlik Ölçeği İşten Ayrılma Niyeti Ölçeği İş Doyumu Ölçeği	2014
Nitel		30 okul yöneticisi	Yarı yapılandırılmış görüşme formu	2013
Nicel		263 erkek öğretmen 168 erkek polis	Denetim Odağı Ölçeği Arnet Heyecan Arama Ölçeği	2011
Nicel		45 yönetici	Araştırmacı tarafından geliştirilen anket	2011
Nitel		39 katılımcı	Görüşme	2010
Nicel		460 üniversite 4. sınıf öğrencisi	Araştırmacılar tarafından hazırlanan ölçek	2009
Nicel		358 öğretmen	İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Kriz Yönetme Becerileri Ölçeği	2009
Nicel	265 öğretmen	Liderlik Stili Ölçeği	2009	

Nicel	58 yönetici	Anket	2009
Nicel	665 öğretmen	Liderlik Profili Anketi	2008
Nicel	8 katılımcı	Anket	2008
Nicel	200 öğretmen, 90 yönetici	Anket	2007
Nicel	114 öğretmen, 61 yönetici	Sınıfta Zaman Yönetimi Ölçeği	2007
Nicel	250 öğretmen, 322 öğrenci	Ölçek	2006
Nicel	2380 ilköğretim öğretmeni, 1191 ortaöğretim öğretmeni	Örgüt Kültürü Ölçeği	2005
Nicel	38 yönetici, 380 öğretmen	Sıfat Tarama Listesi Liderlik Davranışı Belirleme Ölçeği	2005
Nicel	203 öğretmen adayı	Anket	2004
Nitel-Örnek Olay	5 kişi	---	2002
Nicel	27 öğretim elemanı, 252 öğrenci	Anket	1999

Çizelge 4.11: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri

Türü	Yöntem			Yılı
	Araştırma Deseni	Evren Örneklem	Veri Toplama Araçları	
TEZLER YÜKSEK LİSANS	Nicel	215 üniversite öğrencisi	Anket	2015
	Nicel	426 öğrenci	Kişisel Bilgi Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği-Kısa Formu	2015
	Deneme Modeli	Deney grubu 24 öğrenci, Kontrol grubu 22 öğrenci	öntest, sontest ve kalıcılık testi	2014
	Nitel	10 kadın 20 erkek 30 okul yöneticisi	Yarı yapılandırılmış görüşme formu	2014
	Nitel	5 öğretmen	Fenomenografi yöntemiyle katılımcılara sekiz soru sorularak gerçekleştirilmiştir	2014
	Nicel	328 öğretmen	"Okul Müdürlerinin Karmaşık Sistem Liderliği Özelliklerine İlişkin Öğretmen Algıları" ölçeği	2014
	Deneyisel araştırma modeli	61 kadın öğretmen adayı	Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği (BTÖ)	2013
	Nitel durum araştırması	14 öğretmen adayı	Yarı yapılandırılmış görüşme sorularıyla odak grup görüşmeleri	2013
	Sıralı açıklayıcı karma model	Ölçekleme süreci 422 öğrenci, 2. uygulama 229 meslek lisesi 9. sınıf öğrencisi 391 öğrenci ölçek	Öğrenciler tarafından Algılanan Sınıf İklimi Ölçeği	2013
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2013
	Nitel	30 öğretim üyesi	Görüşme formu	2012
	Nitel	6.-8. sınıf ders kitaplarından her sınıf düzeyinde üç farklı yayınevine ait toplam 9 ders kitabı	---	2011
	Nitel	48 dershaneinin kurucu ve yöneticisi	Yüz yüze görüşmeler	2011
	Nitel yorumlayıcı paradigma'ya sahip özel durum çalışması	Matematik Öğretmenliği bölümünde okuyan 77 öğretmen adayı ile, M.E.B.'da görev yapan (36) öğretmen	Performans testleri, görüşmeler ve doküman analizi	2010
	Nicel	318 öğretmen	Örgütsel Kültür Ölçeği	2010
Deneme Modeli	Kamu eğitim kurumundan 82'si deney 80'i kontrol grubu olmak üzere toplam 162 kişilik bir çalışma grubu	Araştırmacı tarafından geliştirilen Kaosu Yönetmede Sergilenen Liderlik Davranışları Ölçeği	2010	
Nitel-Literatür Taraması	---	---	2009	
Nicel	437 öğretmen	2 anket	2009	
Nicel	45 yönetici	Araştırmacı tarafından geliştirilen anket	2009	

	Deneme Modeli	(39) deney grubu, (36) kontrol toplam 75 7. sınıf öğrencisi	Öğrenmeye İlişkin Motivasyonel Stratejiler Ölçeği İlköğretim Düzeyi için Bilimin Doğası Ölçeği Görüşme Formu	2009
	Nicel	150 yönetici, 690 öğretmen ve 1390 öğrenci	Yönetici, öğretmen ve öğrenci olmak üzere üç ayrı anket	2008
	Nicel	58 yönetici	Anket	2008
	Nicel-Deneme Modeli	3. sınıf öğrencisi öğretmen adaylarının ikiye bölünmesinden oluşan iki grup öğrenci	"Dalga Paketi ve Belirsizlik İlkesi Görüşme Formu" ve "Belirsizlik İlkesi Klasik Sınavı"	2008
	Nitel	---	---	2007
	Nicel-Deneme Modeli	192 8. sınıf öğrencisi	öntest-sontest olarak Genetics Achievement Test, Test of Logical Thinking, and Learning Approach Questionnaire	2007
	Nitel	15 öğretmen, 6 öğrenci, 3 idareci ve 3 veli	Yarı yapılandırılmış görüşmeler, saha notları ve belgeler	2015
	Nicel	650 akademik ve idari personel	Açık Liderlik Ölçeği Sosyal Ağları Benimseme Ölçeği Örgütsel Belirsizlik Algısı Ölçeği	2015
	Nicel	1047 öğretmen ve yönetici	Anket	2013
	Nicel	1510 katılımcı	Çevrimiçi Derslere Yönelik Kalite Standartları Değerlendirme Anketi	2011
DOKTORA	Yarı Deneysel Araştırma Modeli	111 öğretmen adayı	Anket-Mektup	2009
	Deneysel Desen	Deney grubu (n=37); kontrol grubu (n=35)	Denel İşlem Materyali Öğrenme Düzeyini Belirleme Testi Üstbiliş Farkındalık Ölçeği Akademik Benlik Kavramı Ölçeği Öğretim Tasarımı Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Ürün Değerlendirme Formu Gözlem Formu Özdeğerlendirme Raporu Görüşme Formu Günlükler	2008

Çizelge 4.11'e göre 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili doktora ve yüksek lisans tezlerinin araştırma desenleri incelendiğinde nitel araştırma deseni, nicel araştırma deseni, deneysel araştırma deseni, karma araştırma deseni olmak üzere farklı türlerin kullanıldığı görülmektedir. Doktora ve yüksek lisans tezlerinde örneklem olarak öğretmen, öğretim elemanı, öğrenci, öğretmen adayı, yönetici olmak üzere eğitim kurumlarının iç paydaşlarının yardımcı personel, teknik personel ve veli hariç tümünün kullanıldığı söylenebilir. Doktora ve yüksek lisans tezlerinde veri toplama

aracı olarak anket, ölçek, yüze yüze görüşme, yarı yapılandırılmış görüşme formu, test, sınav, günlük, gözlem formu, deneysel işlem materyali gibi çok çeşitli araçların kullanıldığı söylenebilir.

Çizelge 4.12: Kitap Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri

Türü	Yöntem			Yılı	
	Araştırma Deseni	Evren Örneklem	Veri Toplama Araçları		
Bireysel Kitap	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2015	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2009	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2002	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2001	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2000	
Kitap Terc.	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2007	
Editörlü Kitap	Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Kavramsal Analiz	---	---	2015	
	Kavramsal Analiz	---	---	2014	
	Kavramsal Analiz	---	---	2014	
	Kavramsal Analiz	---	---	2014	
KİTAP	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Nicel	Finans şirketleri	İş Örgütleri için Örgütsel Zeka Ölçeği	2016	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Nicel	125 yönetici	Stigma Ölçeği	2016	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Kitap Bölümü	Nitel	3 katılımcı	Yarı yapılandırılmış görüşme formu	2016
		Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016
		Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2015	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2015	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2015	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2014	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2014	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2014	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2014	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2013	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2013	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2012	

Çizelge 4.12'ye göre 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili kitaplarda araştırma deseni olarak nitel araştırma deseni kavramsal analiz yöntemi kullanıldığı, iki çalışmada nicel araştırma deseni kullanıldığı görülmektedir. Kitap bölümlerinde nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bir çalışmada 3 katılımcı ile görüşme yapılmıştır. Kitap bölümlerinden nicel araştırma deseni ile modellenmiş iki çalışmadan bir tanesinde 125 yöneticiye ölçek uygulaması yapılmış, diğer çalışmada ise finans şirketlerine ölçek uygulaması yapılmıştır.

Çizelge 4.13: Bildiri Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri

Türü	Yöntem			Yılı	
	Araştırma Deseni	Evren Örneklem	Veri Toplama Araçları		
BİLDİRİ	ÖZET BİLDİRİ	Nicel		Short Form Minnesota Satisfaction Questionnaire (MSQ) ölçeği	2015
		Nitel-Literatür Taraması	---	Dimensions of Organizational Learning" ölçeği	2014
		Nitel	11 kurum yöneticisi	Görüşme formu	2014
		Nitel-Literatür Taraması	---	---	2014
		Nitel-Literatür Taraması	---	---	2014
		Nicel	172 okul müdürü	Ulusal kültür değerleri ölçeği	2005
TAM METİN		Nicel	20 öğretmen	Anket	2015
		Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2014

Çizelge 4.13 incelendiğinde 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bildirimlerinde 3 çalışmada nicel, iki çalışmada ise nitel araştırma yöntemi uygulanmıştır. Tam metin bildiri türündeki çalışmalardan bir tanesinde nitel araştırma deseni kavramsal analiz yöntemi kullanılmış, diğerinde ise 20 öğretmene anket uygulaması yapılarak nicel araştırma deseni ile modellenmiştir. Özet bildiri çalışmalarından 4 nitel araştırma deseni ile modellenen 3 çalışmada literatür taraması yöntemi kullanılmış, 1 tanesinde ise 11 kurum yöneticisi ile görüşme yapılmıştır. Özet bildiri çalışmalarından nicel araştırma deseni ile modellenmiş bir çalışmada 172 okul müdürüne ölçek uygulanmış, diğer çalışmada da ölçek uygulaması yapılmış ancak özet bildiri metninde örnekleme dair bir bilgiye erişilememiştir.

4.5. 1990 ve Sonrası Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Bulgu ve Yorumlarına İlişkin Bulgular

Çizelge 4.14: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Bulgu ve Yorumları

Türü	Bulgu ve Yorumları	Yılı
	Edward Lorenz'in deneyi, karmaşıklık teorisinin varsayımlarının ortaya çıkışı ve belirsizlik likesi	2014
	Liderler, karşımıza çıkan tutarsız, değişken, belirsiz durumları keşfederken yöneticiler ise bu durumlar karşısında boyun eğler.	2012
	Öğrenen organizasyon; belirsizliğe, karmaşıklığa ve değişime tepki veren ve değişimde ben varım diyebilen örgüttür. Örgütsel öğrenme ise; çevredeki belirsizlik ve karmaşıklığa yanıt verebilme kapasitesini artırmak ile ilgilidir.	2011
	Günümüzde küreselleşmenin yarattığı karmaşa ve belirsizlik ortamında, bilginin işletmeler için çok önemli bir stratejik kaynak haline gelmiş, bilgiye sahip olmanın ve etkin yönetmenin küresel rekabette en önemli koşullardan birisi olarak ortaya çıkmış olmasıdır	2008
Derleme Makale	İş güvencesizliği, mevcut işin sürekliliğine engel olacak her türlü yasal veya yasal olmayan organizasyonel değişimler sonucunda ortaya çıkan, çalışmada, belirsizlik düşüncesine dayalı olarak işini kaybetme kaygısı doğuran durumları kapsamaktadır.	2007
	Yönetimler yönetme ve başarma yeteneklerini nasıl artıracacağı hâlâ belirsizliğini korumakta, doğal olarak yönetişimin bu yönü ile ilgili belirsizlik yaşanmasına yol açmaktadır.	2006
	Kültürel değer olarak belirsizlikle baş etme eğiliminin yüksek olduğu girişimci ve direngen kültürel sistemlerde yine merkezleşmenin az olduğunu, belirsizlikle savaşıma eğilimi azaldıkça, direnme ve mücadele gücü azaldıkça merkezleşmenin arttığı, sorumluktan kaçan bir yönetimin hakim olmaya başladığını görüyoruz.	2003
MAKALE	Vizyoner liderlik örgütlerin geleceğe yönelik belirsizlikleri gidermeye önemli katkılar sağlamaktadır	2001
	Belirsizliğin yüksek olduğu, uzun dönemli plan yapmanın ve doğru kararlar almanın giderek güçleştiği çevre koşullarında, yöneticiler, örgütsel değişim konusunda daha temkinli davranmaktadırlar	2000
	Karmaşıklık teorisi, durumsallık yaklaşımın hedeflediği gibi çevresel belirsizliği ve karmaşıklığı arttıran faktörlerin nötrleştirilmesi yoluyla organizasyonun etkinliğinin artırılması görüşünden farklı olarak bu belirsizliklerin ve karmaşıklığın yeni bir düzen için yaratıcılığı tetikleyen bir unsur olduğuna vurgu yapmaktadır.	2016
	Örgütlerde belirsizliğin giderilmesi adına ve örgütsel örtük bilginin elde edilmesi sürecinde sosyal ağ teknolojilerinin aracı bir unsur olarak kullanılabileceği ise sosyal ağların doğal ve kendi başına bir "sosyal uygulama topluluğu" olmaları nedeniyle ön görülebilir.	2015
	Değişimin beraberinde getirdiği bir başka şey de belirsizlik ve kestirilemezliktir; çünkü eski bilim anlayışına göre çok daha az kontrole ve tahmin edilebilirliğe dayanıyor ve bu rüzgârın nereye doğru estiği çok daha az kestirilebiliyor.	2013
	Kuantum teorisi, görecelik kanunu ve belirsizlik prensibi, ilk fizikçileri ve fizikçi olmayanları bile makine modelinin sınırlarını daha iyi anlamaya yönlendiren bir	2013

	kriz oluşturmuştur	
	Üst yönetimin iletişime yeterli önem vermemesi ya da değişimden etkilenmesi muhtemel kişilere değişimin gerekçesinin anlatılamaması belirsizliği ve kaygıları artırarak direnişe sebep olabilir.	2013
	Kuantum kuramının bir ögesi olan belirsizlik ilkesinin ortaya çıkışı, savları ve yönetim ve eğitim bilimleri üzerindeki etkisi (kaos) incelenmiştir	2012
	Entropi kavramı günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmiş olan; düzensizlik, belirsizlik, kaos, karmaşıklık, örgütlenememe, iletişimsizlik, kirlilik, yaşlanma, bozulma, çürüme, ölüm, iflaslar gibi çok sayıda sorunla doğrudan ilişkili bir kavram olmasına ve birçok düşünür tarafından evrenin en temel yasası olarak tanımlanmasına rağmen, tüm yönleriyle çok iyi tanınan bir kavram değildir.	2011
	Deprem sonrasındaki toplumsal sinerji ile Kılıçköy / Yalova'daki bir ilkokulun yapım süreci, farklı düzeyler ve farklı dinamikler arasındaki iletişim etkileşim kanalları örneğinde açıklanmıştır	2009
	Başarılı bir örgütsel sosyalleşme; rol belirsizliğini gidererek rol açıklığı, işe yüksek oranda güdülenme ve ilgi, örgüte yüksek düzeyde bağlılık ve işte kalabilme istek ve hakkı sağlar, işgörenlerin iş doyumunu ve performansını artırır.	2008
	Örgütsel değişim sürecinde, önceden tahmin edilmesi zor olan bir takım sonuçların ortaya çıkması her zaman beklenir bir durumdur. Bu belirsizliği ortadan kaldırmak örgütün iyi analiz edilmesine ve ön çalışmanın iyi yapılmasına bağlıdır.	2008
	Liderlik yapılandırılmaz ve kestirilemez	2008
	Liderlerin, çalışanlarına model olabilmek açısından güven sağlamaları gerekmektedir. Çünkü değişim sürecinde çalışanlar bir gelecek belirsizliği yaşarlar ve bu belirsizlik içerisinde kendilerine yol gösterecek olan liderlerine güvenmek isterler.	2007
	Belirsizlikten kaçınan kültürlerde insanlar kendi örgütlerinde ve ilişkilerinde olayların tahmin edilebileceği bir yapı aramakta ve doğal olarak bu da onları içgüdüsel olarak riskli davranışlara itmektedir.	2006
	Ortamın ve geleceğin belirsizliğine rağmen, lider, fırsat maliyetlerinin yanı sıra potansiyel başarısızlık maliyetini de hesaba katmak durumundadır.	2006
	İnsanoğlunun böylesine doğaya müdahale edebilme; doğal dünyayı yeniden düzenleyebilme gücü sağlaması belirsizlikleri, riskleri de beraberinde getirmektedir	1999
	Kültürün karmaşıklık düzeyi arttıkça bireyselci eğilimin de arttığı söylenebilir.	2016
	"Belirsizliğe Karşı Tutum Ölçeği"nin, bireylerin belirsizlik düzeylerini belirlemek amacıyla kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu söyleyebiliriz.	2015
	Değişim yönetimine ilişkin güvensizlik ve sürece yönelik belirsizlikler, bu olumsuz algı üzerinde önemli rol oynamaktadır.	2014
Araştırma Notu	Okul müdürlerinin öğretimsel liderlik davranışları anketinin boyutlarından öğretim süreci ve öğrencilerin değerlendirilmesi en yüksek düzeyde, öğretmenlerin desteklenmesi ve geliştirilmesi boyutunun ise en düşük düzeyde algılanan boyut olduğunu göstermiştir.	2014
	Örgütsel öğrenme mekanizmalarının okullarda kullanılma düzeyi toplamda, en üst düzeyde olmasa da orta noktanın üzerindedir.	2014
	Araştırma sonuçları, çalışanların işten ayrılma niyetlerinin, büyük ölçüde, algıladıkları belirsizlikten etkilendiğini söylemek mümkündür.	2014
	Algılanan örgütsel değişimin çalışanların iş doyumunu üzerindeki etkisinde belirsizliğin kısmen aracılık ettiği görülmüştür.	
	Belirsizliklerin sebepleri	2013

Belirsizlik ve kriz yönetimi	
Belirsizlik ve risk yönetimi	
Belirsizlik ve kararsızlık	
Belirsizliğin sonuçları	
Belirsizlik Durumlarında Alınan Kararlara Paydaş Etkisi	
Belirsizlik durumlarında yöneticilerin öğretmenlerden beklentileri	
Belirsizlik durumlarında karar vermede gizli tuzaklar	
Belirsizlikten yararlanma	
Belirsizlik durumlarında lider-yönetici farklılaşması	
Risk alma eğilimi ile denetim odağı arasında pozitif yönlü ilişki, ayrıca dışsal denetim odaklıların içsel denetim odaklılara oranla anlamlı şekilde daha fazla risk alma eğiliminde oldukları bulunmuştur.	2011
---	2011
---	2010
Yöneticilere kolaylıklar sağladığı gibi, belirsizlikleri azaltarak çalışanlara da fayda getirmektedir.	
Sınav kaygısına istihdam oranının düşüklüğü eklendiğinde geleceğe yönelik belirsizlikler de artmaktadır	2009
Öğretmenlerin kriz yönetme becerilerine ilişkin algılarıyla vizyoner liderliğe ilişkin algıları arasında anlamlı, pozitif bir ilişki bulunmaktadır	2009
Otoriter tutuma sahip öğretmen çoğunlukla zayıf notla, disipline vermekle ve dayakla tehdit etmektedir. Her şey öğretmene bağlı olduğu için bir belirsizlik durumu söz konusudur.	2009
---	2009
Vizyoner liderliğin önemi, örgütlerin geleceğe yönelik belirsizlikleri gidermesinde gösterdiği başarıya dayanmaktadır.	2008
---	2008
Eğitim kurumunun genel politikası ve görev tanımlamalarındaki belirsizliğin, zaman yönetimini olumsuz etkilemesi yargısına eğitim çalışanlarının çoğu zaman sınırlarında katılması temel bir sorunu ortaya koymaktadır.	2007
İlköğretim okul yöneticisi ve öğretmenlerin okullarını benimseyerek değişime hazır oldukları ortaya çıkmıştır.	2007
---	2006
Genel olarak ilköğretim okullarında daha güçlü bir örgüt kültürü olmasına karşılık ortaöğretim okullarında orta düzeyde bir örgüt kültürünün varlığına işaret etmektedir.	2005
Türk toplumunda örgütsel güç mesafesinin fazla olması ve belirsizlikten kaçınma eğilimi askeri liderlik özelliklerinin ön plana çıkmasına yol açmaktadır.	2005
Kız öğrencilerin belirsizlikten kaçınma değerleri erkek öğrencilerden yüksek, erkek öğrencilerin ise güç mesafesine yönelik değerleri kız öğrencilere nazaran daha yüksektir. Belirsizlikten kaçınma ve güç mesafesi boyutları arasında olumlu bir ilişki vardır.	2004
Örgüt içinde çatışma doğaldır, bilgisayar bölümündeki çatışma, kaynaklanan sınırlılığ, iş bölümündeki belirsizlik, iletişim kopukluğu ve güç mücadelesinden kaynaklanmaktadır.	2002
Öğrencileri ve öğretim elemanları değişim sürecinden olumlu etkilenmişlerdir.	1999

Çizelge 4.14 incelendiğinde 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili makalelerin araştırma notu türündeki çalışmaların 5 tanesinde belirsizlikle ilgili bulgu ve yoruma rastlanmamıştır. Derleme makale türündeki

çalışmaların bulgu ve yorumları incelendiğinde, çalışmaların bulgu ve yorumları liderlerin belirsizlik karşısındaki tutumunun örgüte yansımaları, örgütsel öğrenmenin belirsizlikle ilişkisi, belirsizlik ve bilgiye erişim, iş güvencesizliği ve belirsizlik, örgüt kültürü ve belirsizlik ilişkisi, örgütsel değişim ve belirsizlik ilişkisi başlıklarında özetlenebilir. Özgün makale türündeki çalışmaların bulgu ve yorumları incelendiğinde ise karmaşıklık teorisi, çevresel belirsizlik ve belirsizlik, örgütlerde belirsizliğin giderilmesi, kuantum teorisi ve belirsizlik, belirsizlik ve örgütsel değişim, entropi ve belirsizlik, iletişim ve belirsizlik, liderlerin belirsizlikteki rolü, belirsizlikten kaçınma, insan doğası ve belirsizlik olarak özetlenebileceği söylenebilir. Araştırma notu makale türündeki çalışmaların bulgu ve yorumları incelendiğinde örgüt kültürü, belirsizliğe karşı tutum, değişim yönetimi ve belirsizlik, örgütsel öğrenme ve belirsizlik, yönetim ve belirsizlik, belirsizliğin sebepleri, belirsizliğin sonuçları, belirsizlikten yararlanma, belirsizlik ve kriz yönetimi, belirsizlik ve risk yönetimi, belirsizlik ve kararsızlık, öğretmenlerin liderlik stili ve belirsizlik, eğitim kurumlarının genel politikası, güç mesafesi ve belirsizlik başlıklarında özetlenebilir. Makale türündeki çalışmalarda belirsizliği eğitim kurumlarına yansımalarının çok çeşitli boyutlarıyla incelendiği ancak çoğunlukla yönetsel süreçler, öğrenme süreçleri, örgütsel değişim boyutlarının öne çıktığı söylenebilir.

Çizelge 4.15 incelendiğinde 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili tezlerden yüksek lisans tezlerinin 7 ve doktora tezlerinin 3 tanesinde belirsizlikle ilgili bulguya rastlanmamıştır. Yüksek lisans tezlerinin bulgu ve yorumları incelendiğinde üniversite öğrencilerinin kültürel değerlerinin çalışmayı düşündükleri iş sektörüne etkisi ve belirsizlik, belirsizliğe tahammülsüzlük ve psikolojik iyi olma, belirsizlik durumlarında yöneticilerin danıştıkları kişiler, kadın öğretmen adaylarının belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri, sınıf kurallarında belirsizlik, öğretme etkinliklerinde belirsizlik, örgütlerinde geleceğinde oluşan tehdit olarak belirsizlik, kelebek etkisi, örgüt kültürü, kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik, proje tabanlı öğrenme yaklaşımı uygulamalarında belirsizlik, belirsizlikten kaçınma başlıklarında özetlenebilir.

Çizelge 4.15: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Bulgu ve Yorumları

Türü	Bulgu ve Yorumları	Yılı
N	Üniversite öğrencilerinin belirsizlik kültürel değerinin de çalışmayı tercih ettikleri sektörlerle	2015

göre farklılık gösterdiği görülmüştür	
Belirsizliğe tahammülsüzlük ile psikolojik iyi olma düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır	2015
---	2014
Belirsizlik durumlarında okul yöneticilerinin ilk olarak çevrelerindeki kişilere danıştıkları ya da yaşadıkları duruma benzer örnekler arama yoluna gittikleri sonucuna ulaşılmıştır	2014
---	2014
---	2014
BELYÖN programının kadın öğretmen adaylarının belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinde etkili olduğu söylenebilir. Araştırma sonuçları, belirsizliğin basa çıkılabilir ve yönetilebilir bir olgu olduğunu ortaya koymaktadır	2013
Görüşme kaydının analizleri sonucunda öğretmen adayları matematiksel modelleme etkinliğinin, sınıfta çözülen problemlerden; günlük yaşam problemi içermesi, öznellik, değer yargısı, tercihler ve belirsizlik özelliği taşıması bakımından farklı olduğunu belirtmişlerdir.	2013
Olumlu sınıf iklimine sahip sınıfta, öğrencilerin akademik olarak derslerle daha az ilgilenmesinin sonucu olarak, sınıf kuralları ile ilgili daha çok belirsizlik yaşanmaktadır	2013
---	2013
Eğitim örgütlerinde kelebek etkisinin izleri görüldüğü, eğitim sürecinde küçük bir aksamanın ileriki yıllarda daha büyük bir sorun oluşturmada etkili olduğu anlaşılmıştır.	2012
Gerek birer işletme haline gelemedikleri için gerek siyasi ve toplumsal olarak kabul edilemediklerinden dershaneleri gelecekte belirsizlikler beklemektedir.	2011
PISA, belirsizlik yeterlik ölçeğini 6 düzey olarak belirlemesine rağmen ele alınmış olan 6., 7. ve 8. sınıf matematik ders kitaplarının olasılık ve istatistik konularında bütün düzeylere yer verilmediği görülmektedir	2011
---	2010
Denizli ili merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin örgüt kültürüne ilişkin algıları "nötr" düzeydedir.	2010
Kaosu yönetmenin tüm boyutlarında sergilenmesi gerektiği değerlendirilen liderlik davranışlarına ilişkin araştırmanın yapıldığı kurumdaki eğitim yöneticilerinin görüşlerinin anlamlı şekilde farklılaştığı ortaya çıkmıştır	2010
Karmaşıklık, hız, değişkenlik ve belirsizlik, günümüz çalışma hayatının sürekli karşı karşıya kaldığı olgulardır.	
Belirsizlik ve değişen çevre koşullarına karşı örgütün uyum gücünü ve gelişmesini sağlama amacı taşıyan örgütsel değişim, sürekli bir süreçtir.	2009
Liderlik, korkuyu azaltmak, umudu çoğaltmaktır: değişim sürecinde insan, doğal olarak geleceğe dair bir belirsizlik içindedir. Belirsizliklerden ve tehlikelerden ortaya çıkar liderliği geliştirmek zordur; çünkü şartlar durumdan duruma, zamandan zamana değişir.	
"Belirsizlik ortamında", bir okul yöneticisi, mevcut düzeni, yeni ilişkilerin gerektirdiği ihtiyaçlar ve sorunlar karşısında gerekli esnekliği göstererek, yaşanan önemli çatışmaları, krizleri yöneterek, eğitim hizmetlerinin devamlılığını sağlayabilir	2009
Proje tabanlı öğrenme yaklaşımının uygulandığı sınıftaki öğrencilerin uygulama öncesi ve uygulama sonrası bilimin doğasını anlama düzeyleri ile ilgili olarak sorgulanan, bilimsel bilginin yaratıcı doğası, bilimsel yöntem, bilimsel bilgideki tahmin ve belirsizlik gibi boyutları anlamaları bakımından aralarında uygulama sonrası lehine anlamlı bir fark vardır	2009
---	2009
---	2008
Yaygınlaştırıcı okul müdürlerinin, araştırmada ölçülmesi amaçlanan belirsizlikten kaçınma davranışlarını gösterme eğilimleri, kıdem ve eğitim düzeyine göre farklılaşmakla birlikte genel olarak orta düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum, uzun süreli yaygınlaştırıcı eğitimi alan okul yöneticileri ile ilgili olarak verilen eğitimin grup üzerinde belirsizlikten kaçınma davranışını gösterme eğilimini farklılaştırmakta çok fazla etkili olmadığını düşündürmektedir.	2008
Okul müdürlerinin görev yaptıkları okulların kültürü bürokratik yapılardan oluşmakta ve bu durum yöneticilerin düşük düzeyde belirsizlikten kaçınma davranışı gösterme eğilimlerini azaltmaktadır.	
Okul müdürlerinin belirsizlikten kaçınma davranışları, çalıştıkları okuldaki yöneticilik	

	<p>kıdemlerine göre farklılık göstermektedir. Kıdemi yüksek olan yöneticilerde belirsizlikten kaçınma davranışı gösterme düzeyi daha yüksektir.</p> <p>Bu farklılık, yöneticilik kıdeminin başında bulunan yöneticiler ile kıdemi on ve on üç yıl arasında değişen yöneticiler için geçerli değildir. Bu durumda, belirsizlikten kaçınma davranışları kariyer, risk alma eğilimi, istihdam talebi, örgüt kültürünün benimsenme derecesi, iş doyumu gibi bireysel ve örgütsel faktörler ile de ilişkilidir.</p> <p>MEGEP içindeki yaygınlaştırıcı okul müdürlerinin belirsizlikten kaçınma davranışları, sahip oldukları eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir.</p> <p>Üniversite mezunu olan yöneticilerin belirsizlikten kaçınma davranışlarını gösterme düzeyi daha düşüktür. Bu durum, alınan formasyon eğitiminin süresinin belirsizlikten kaçınma davranışını gerçekleştirme düzeyi ile ilişkili olabileceğini düşündürmektedir.</p> <p>MEGEP içindeki yaygınlaştırıcı okul müdürlerinin belirsizlikten kaçınma davranışları, yalnızca bireysel faktörlerden etkilenmemektedir. Yöneticiler, belirsizlikten kaçınma davranışı gösterme eğilimlerini sahip oldukları değerler, alışkanlıklar ve kültür ile de ilişkilendirmişlerdir. Bu durum, belirsizlikten kaçınma davranışı gösterme düzeyinin bireysel faktörlere ek olarak, hem kurum kültürü hem de daha geniş bir etki alanına sahip olan toplumsal kültür ile ilişkili olabileceğini düşündürmektedir.</p>	
	Yarı yapılandırılmış görüşme çıktıları, hibrit öğretim yaklaşımının "Belirsizlik İlkesi" ile ilişkili öğrenme güçlüğü ve yanlıgılarını ciddi oranda azalttığını ortaya koymuştur	2008
	Probleme Dayalı Öğrenme öğrencilerinin genetik konularını Geleneksel Fen Öğretimi öğrencilerine kıyasla daha iyi öğrendiğini ve verilen problemdeki gerekli bilgilerin kullanımı, belirsizliklerin ortaya konması, kavramların organize edilmesi ve bilgilerin yorumlanması gibi beceriler açısından daha başarılı olduğu ortaya çıkmıştır	2007
	Herhangi bir toplum için en büyük tehlikelerden biri olan anomi (normsuzluk), yabancılaşmış öğrencilerde gözlemlenir. Öğrenciler bir amaçsızlık, kargaşa, kararsızlık ve belirsizlik içine düşmüşlerdir. Okul ve sınıf kurallarını gereksiz ve önemsiz bularak bunlara karşı çıkarlar, saldırgan bir tutum takınırlar.	2007
	Araştırmada açık liderliğin örgütsel belirsizliği $\gamma = .49$ düzeyinde yordayabildiği, ancak sosyal ağları benimseme değişkeninin bu analize dâhil edilmesiyle birlikte bu değer $\gamma = .46$ 'ya indiği tespit edilmiştir	2015
DOKTORA	Okulda, öğretmen değerlendirme ölçütlerinin hazırlanması ve öğretmenlerin performanslarının değerlendirilme süreçlerinde aksaklıklar ve belirsizlikler bulunmaktadır	2015
	---	2013
	---	2011
	---	2009
	Sınıf ortamı içinde meydana gelen gürültü, proje çalışmalarının başında belirsizliklerden kaynaklanan kaygı ve öğrencilerin süreçteki rollerinin sonucu olarak yorgunluk yaşamaları sürecin sınırlılıkları olarak değerlendirilmiştir	2008

Doktora tezlerinin bulgu ve yorumları incelendiğinde ise örgütsel belirsizlik ve sosyal ağlar, öğretmen performans yönetimi ve öğretmen performans değerlendirme sistemlerindeki belirsizlikler, öğretme ve öğrenme süreçlerindeki belirsizlikler olarak özetlenebilir. Tez çalışmalarının bulgu ve yorumları incelendiğinde örgüt içinde yaşanan süreçlere dair belirsizliklere ilişkin bulgu ve yorumların yoğunlukta olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.30 (EK 4) incelendiğinde 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili kitapların bulgu ve yorumları incelendiğinde belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumların olmadığı söylenebilir. Belirsizliğe ilişkin kitap türündeki yayınlardaki literatürdeki eksiklik dikkat çekmektedir.

Çizelge 4.31 (EK 5) incelendiğinde 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bildirimlerin bulgu ve yorumları incelendiğinde belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumların olmadığı söylenebilir. Belirsizliğe ilişkin bildiri türündeki yayınlardaki literatürdeki eksiklik dikkat çekmektedir.

4.6. 1990 ve Sonrası Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Sonuç ve Önerilerine İlişkin Bulgular

Çizelge 4.16: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Sonuç ve Önerileri

Türü	Sonuç ve Önerileri	Yılı
Derleme Makale	---	2014
	---	2012
	---	2011
	---	2008
	---	2007
	---	2006
	---	2003
	---	2001
	---	2000
	---	2016
MAKALE	---	2015
	1.Müfredatlar hazırlanırken belirsizleşen dünyada öğrencilere yardım edebilmek de amaçlanmalıdır. Bu anlamda öğretim etkinlikleri, bilimlerdeki belirsizlikleri ve yaşamdaki belirsizlikleri yönetebilmenin öğretilmesine de dönük olmalıdır. Dinamik ve belirsiz dünyada öğrencilere yardım edebilmenin en iyi yolu, sınıfta öğrencileri böyle bir ortamla karşı karşıya bırakmaktır. Günümüzün ve geleceğin dünyasında, öğrencilere, kendi yapılarını yaratabilme, aniden değişen koşullara uyum sağlayabilme, belirsizlikler karşısında rahat davranabilme öğretilmelidir.	2013
	2. Eğitim sistemleri ve okullar da doğanın, dünyanın belirsizliğinden etkilenmektedir. Zaman zaman belirsizliklerle karşı karşıya kalan öğretmenlere ve yöneticilere de belirsizliği yönetebilme becerisi kazandırılmalıdır. Bu bağlamda, öğretmen yetiştiren kurumlarda, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin hizmet içi eğitimlerinde belirsizlik yönetimine dönük programlar uygulanmalıdır.	
	3. Plan yapılırken ve politika oluşturulurken dünyanın belirsizliklerle dolu ve öngörülemez olduğu unutulmamalıdır. Bu, planlarımız ve politikalarımız olmayacağı anlamına gelmemektedir. Anlatılmak istenen, geleceğe dair tüm olasılıkları içeren bir planın olanaklı olmadığıdır. Bu anlamda, eğitimle ilgili planlar ve politikaların esnek bir biçimde yapılandırılması önerilebilir	
	---	2013
	---	2013
	---	2012
	---	2011

	---	2009	
	---	2008	
	---	2008	
	---	2008	
	Değişimde gelecek belirsizliği ortadan kaldırılmalıdır	2007	
	Kültürel farklılık boyutlarından biri olan belirsizlikten kaçınma yönetsel ve örgütsel süreçlere etkide bulunduğunu, yöneticiler tarafından mutlaka hesaba katılmalıdır.	2006	
	---	2006	
	---	1999	
	---	2016	
	Belirsizliğe Karşı Tutum Ölçeği geliştirilmiştir	2015	
	Örgüt içi iletişim güçlendirilmeli, değişim sürecine ilişkin belirsizlik ve güvensizlikler ortadan kaldırılmalıdır.	2014	
	---	2014	
	Farklı araştırmaların yapılması, okulların öğrenen okul olmasına ve etkili okul olmasına katkı sağlayabilir.	2014	
	---	2014	
	Belirsizlik yönetiminde önemli adımlardan biri de olası sonuçlara dair senaryolar oluşturmaktır. Bu da yaratıcılığı gerektirdiğinden öğretmenler fikirlerini açıklamaya cesaretlendirilmelidirler. Belirsizlikle baş etmede en etkili yollardan biri iletişimdir. Suçlayıcı değil, kişileri ve olayları anlamaya yönelik bir dil geliştirilmelidir. Bu özelliklerin kurumda yerleştirilmesinde de birinci derece sorumlu olan okul yöneticisidir.	2013	
	Belirsizlik yönetiminde yerleşmiş olumlu örgüt kültürü, kişilerarası güven önemlidir. İnsanlar birbirlerine güvendikleri oranda bilgi paylaşımında bulunacaklardır. Belirsizlik ortamlarında sağlıklı bilgi akışı sağlanmalıdır.		
Araştırma Notu	---	2011	
	---	2011	
	---	2010	
	---	2009	
	---	2009	
	---	2009	
	---	2009	
	---	2009	
	---	2008	
	---	2008	
		Öğretmenlerin kişisel zaman yönetimi becerileri her zaman sınırlarında olmasa da genelde yeterli görülmele beraber, Türk Eğitim Sisteminin eğitim politikaları ve görev tanımlamalarındaki belirsizliğin ortadan kaldırılması da öğretmenin zaman yönetimi davranışlarını olumlu düzeyde etkileyecektir.	2007
		Değişimi öğretmenlerin benimsemesi için hizmet içi eğitimin önemi vurgulanmıştır.	2007
		---	2006
		---	2005
	---	2005	
	---	2004	
	---	2002	

Çizelge 4.16. incelendiğinde makalelerin 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili sonuç ve önerileri incelendiğinde derleme makale türündeki yayınların belirsizliğe ilişkin sonuç ve önerileri olmadığı, özgün makale türündeki 12 yayının belirsizlikle ilgili sonuç ve önerilerinin olmadığı, 3 yayının eğitim sistemi, müfredat, planlama, eğitim politikaları, örgüt içi bilgilendirme ve yöneticilere yönelik önerilerin olduğu söylenebilir. Araştırma notu türündeki makalelerin 18'inin belirsizliğe ilişkin sonuç ve önerilerinin bulunmadığı, 6 çalışmada ise belirsizliğe karşı tutum, yöneticiler, örgütsel öğrenme, kişisel zaman yönetimi ve hizmet içi eğitime yönelik önerilerin olduğu gözlenmiştir. Makalelerin 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bulgu ve yorumları incelendiğinde derleme ve özgün makalelerin belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumu olmayan çalışma olmamasına rağmen sonuç ve önerilerinin olmayışı, aynı şekilde araştırma notu türündeki makalelerin belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumları olmayan 5 çalışma olmasına rağmen sonuç ve önerisi olmayan 12 yayının olması dikkat çekicidir. Akademik çalışmalarda belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumları olan çalışmaların sonuç ve önerilerde de belirtilmesi bir gerekliliktir.

Çizelge 4.17: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Sonuç ve Önerileri

Türü	Sonuç ve Önerileri	Yılı
	---	2015
	---	2015
	---	2014
	Belirsizlik kavramıyla ilişkili alt temalar ayrı ayrı birer çalışma konusu olarak ele alınabilir. Belirsizlik konusuna öğretmen, öğrenci ve velinin bakışa açısını irdeleyen çalışmalar yapılabilir. Araştırma sonuçları ışığında belirsizlik yönetimi üzerine bir anket geliştirilip, nicel bir çalışma yapılabilir.	2014
	---	2014
	---	2014
	Hazırlanacak yönetmelik hukuki istikrar sağlayacak şekilde hazırlanmalıdır.	2013
	---	2013
	---	2013
	---	2013
	Eğitim ortamında kelebek etkisinin ileriye yönelik sinyalleri dikkate alınarak oluşabilecek sorunlara erken çözüm getirilebilir.	2012
		2011
	Ders kitapları tekrar düzenlenip üst düzey becerileri içeren sorularla geliştirilmelidir	2011
	---	2010
TEZLER YÜKSEK LİSANS	Benzer araştırmalar, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarında da yapılabilir.	2010
	Çalışmanın önemi düşünüldüğünde tanımsızlık ve belirsizliğin hem müfredatımızda hem de öğretmenler tarafından sınıfta öğrencilerin aklında soru işareti bırakmayacak şekilde anlatılması gerektiği ortaya çıkarmaktadır	2010
	Örgütlere belirsizliğe cevap verme ve uyum sağlama yeteneği kazandırılmalıdır.	2009
	---	2009
	---	2009
	---	2009
	---	2008
	1.Türk milli eğitim sistemi içerisinde görev yapan eğitim liderlerine yönelik hazırlanan eğitimler ve seminerler için eğitim programlarının içerikleri hazırlanırken, kazandırılmaya çalışılan davranışa ilişkin çok boyutlu bir inceleme yapılması gerekebilir. Araştırmanın konusu olan belirsizlikten kaçınma davranışı ile ilgili hazırlanan bir seminer programı içeriğinde belirsizlikten kaçınmanın bireysel, örgütsel ve toplumsal boyutları göz önünde bulundurulduğunda, daha etkili bir eğitim haline dönüşebilir. 2. Belirsizlikten kaçınma davranışının çok boyutlu olduğu düşünüldüğünde verilen yaygınlaştırıcı eğitiminin benzerlerinin, bireylere daha önceki yıllarda lisans ve lisans öncesi eğitimleri sırasında ve daha uzun süreli verilmesi, istendik davranışın gösterilmesinin sağlanmasında etkili olabilir. 3. Belirsizlikten kaçınma davranışlarının eğitim düzeyi ile ilişkili olması, Milli Eğitim Sistemimiz içerisinde çalışmak üzere seçilen eğitim yöneticilerinin atanmasında eğitim seviyelerinin dikkate alınması gerektiğini düşündürülebilir. Eğitim düzeyleri daha yüksek olan yöneticilerin daha rahat risk alabilmeleri, uygun koşullarda yapı ve kurallara ilişkin esneklik sağlayabilmeleri, tek bir doğruya inanmamaları ve değişime daha rahat uyum sağlayabilmeleri,	2008

girdisi insan olan eğitim kurumlarının belirsiz ve kaotik durumlarda daha etkili yönetilebilmeleri konusunda gelişim göstermelerini sağlayabilir. 4. Araştırma konusunun devamı niteliğinde olabilecek, belirsizlikten kaçınma davranışları ile ilgili olarak örgütsel boyutun yanı sıra bireysel ve toplumsal boyutlarda göz önünde bulundurularak, yöneticilerin belirsizlikten kaçınma davranışlarının bu boyutlara ilişkin düzeyleri araştırılabilir. 5. Araştırmanın bulgularından yola çıkılarak, düşük düzeyde belirsizlikten kaçınma davranışını, sadece mesleki kariyerlerine başladıktan sonra değil, eğitim sistemine girdikten ve hatta aile içinde verilen eğitim dâhilinde bireylere kazandırmaya çalışmak gerekmektedir. 6. Milli Eğitim Sistemi içerisindeki okulların kültürleri, yapıları ve işleyişleri, yetki sahibi bireylerin ya da eğitim yöneticilerinin riskli ve belirsiz durumlarda esneklik yaşayabilecekleri ve yaşatabilecekleri, tek bir doğruyu kabullenmeyecekleri, sorgulayabilecekleri ve değişime daha rahat uyum sağlayabilecekleri biçimde gelişime göstermesi desteklenmelidir.

	---	2008
	---	2007
	---	2007
	---	2015
	---	2015
	---	2013
	---	2011
	---	2009
	---	2008

DOKTORA

Çizelge 4.17 incelendiğinde makalelerin 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili sonuç ve önerileri incelendiğinde doktora tezi türündeki yayınların belirsizliğe ilişkin sonuç ve önerileri olmadığı, yüksek lisans türündeki 13 yayının belirsizlikle ilgili sonuç ve önerilerinin olmadığı, 8 yayının belirsizlikle ilgili olarak belirsizlik yönetimi üzerine anket geliştirme, belirsizliğe yönelik bilimsel çalışmalar yapma, kelebek etkisi, ders kitapları, müfredat, eğitim programları, seminer çalışmaları, yönetici atamaları boyutlarına yönelik önerilerin olduğu söylenebilir. Doktora tezlerinin 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bulgu ve yorumları incelendiğinde belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumu olan 3 çalışma olmasına rağmen sonuç ve önerilerinin olmayışı dikkat çekicidir. Tez çalışmalarında belirsizliğe ilişkin var olan bulgu ve yorumların önerilerle desteklenmesi çalışmanın bütünlüğü açısından son derece önemlidir.

Çizelge 4.32 (EK 6) incelendiğinde 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili kitapların sonuç ve önerileri incelendiğinde belirsizliğe ilişkin sonuç ve önerilerin olmadığı söylenebilir. Aynı şekilde, eğitim sistemindeki

önemli değişikliklerin olduğu dönemlerde yapılan çalışmaların da belirsizliğe ilişkin yorum ve önerilerinin eksikliği dikkat çekmektedir.

Çizelge 4.33 (EK 7) incelendiğinde 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bildirilerin sonuç ve önerileri incelendiğinde belirsizliğe ilişkin sonuç ve önerilerin olmadığı söylenebilir. Bu durum bize belirsizliğe ilişkin çalışmalarda konunun daha büyük bir titizlikle ele alınması gerekliliğini vurgulamaktadır.

4.7. 1990-1999 ile 2000 ve Sonrası Dönemde Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların İçeriklerine İlişkin Farklılıklarla İlgili Bulgular

Çizelge 4.18'e göre 1990-2000 ve 2001 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili makalelerin 3 tanesinin 1990-2000 döneminde yayınlandığı derleme makale türünden 1, özgün makale türünden 1, araştırma notu türünden 1 makale yayınlandığı; 2001 ve sonrası dönemde ise derleme makale türünden 8, özgün makale türünden 14, araştırma notu türünden 23 makale yayınlandığı görülmektedir.

Çizelge 4.18. Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri

Türü	İçerik	Yılı	
2001 ve sonrası	Derleme Makale	Karmaşıklık ve Belirsizlik	2014
		Liderlik ve belirsizlik	2012
		Örgütsel öğrenme ve belirsizlik	2011
		Liderlik ve Belirsizlik	2008
		Belirsizliğin işgörelere yansıması	2007
		Yönetişim ve Belirsizlik	2006
		Belirsizlikle baş edebilme, belirsizlikten kaçınma	2003
		Liderlik ve Belirsizlik	2001
	Özgün Makale	Karmaşıklık ve Belirsizlik	2016
		Eğitim, sosyal ağlar ve örgütsel belirsizlik kavramları arasındaki mevcut ilişkiler	2015
		Psikolojik direncin nedenlerinden biri olarak belirsizlik	2013
		Kaos, Karmaşıklık ve Belirsizlik	2013
		Kaos, Kuantum ve Belirsizlik	2013
		Belirsizlik ilkesinin ortaya çıkışı, savları ve yönetim ve eğitim bilimleri üzerindeki etkisi	2012

	Entropi ve Belirsizlik	2011	
	Kaos ve Belirsizlik	2009	
	Örgütsel sosyalleşme ve belirsizlik	2008	
	Örgütsel değişim ve belirsizlik	2008	
	Karmaşıklık ve Belirsizlik	2008	
	Değişim sürecinde belirsizlik	2007	
	Belirsizlikten Kaçınma	2006	
	Liderlik ve Belirsizlik	2006	
Araştırma Notu	Belirsizlikten Kaçınma	2016	
	Belirsizliğe Karşı Tutum Ölçeği geliştirmek	2015	
	Liderlik ve belirsizlik	2014	
	Değişim yönetimine ilişkin güvensizlik ve sürece yönelik belirsizlikler	2014	
	Belirsizlik duygusunu önlemek	2014	
	Algılanan örgütsel değişimin iş doyumu ve işten ayrılma niyeti üzerindeki etkisinde belirsizliğin aracı rolü	2014	
	Okul yöneticilerinin yaşadıkları belirsizlik durumlarının sebepleri, böyle anlarda alınan kararlar ve bu kararları etkileyen etkenler	2013	
	Risk ve Belirsizlik	2011	
	Belirsizlikten kaçınma	2011	
	Kaos ve belirsizlik	2010	
	Örgüt kültürü ve belirsizlik	2009	
	Liderlik ve belirsizlik	2009	
	Kriz Yönetimi ve belirsizlik	2009	
	Belirsizlikten kaçınma	2009	
	Risk ve belirsizlik	2008	
	Liderlik ve belirsizlik	2008	
	Görev tanımlamalarındaki belirsizlik	2007	
	Değişim ve belirsizlik	2007	
	Liderlik ve belirsizlik	2006	
	Örgüt kültürü ve belirsizlik	2005	
Liderlik ve belirsizlik	2005		
Belirsizlikten Kaçınma	2004		
İş Bölümündeki Belirsizlik	2002		
1990 -2000	Derl Mak	Liderlik ve Belirsizlik	2000
	Özg Makal	İnsan ve belirsizlik	1999
	Arş Notu	Değişim ve belirsizlik	1999

1999-2000 döneminde yayınlanan makalelerin içerikleri belirsizlik ve liderlik, belirsizlik ve insan, belirsizlik ve değişim konularında, 2001 ve sonrası makalelerin ise belirsizlik ve liderlik, karmaşıklık, örgütsel öğrenme, belirsizlikle baş edebilme, sosyal ağlar, kaos, karmaşıklık, kuantum, örgüt kültürü, görev tanımlarındaki

belirsizlik, iş bölümündeki belirsizlik, belirsizlikten kaçınma konularının ağırlıkta olduğu görülmektedir. İki dönem karşılaştırıldığında liderlik ve belirsizlik, değişim ve belirsizlik konularının ortak olduğu görülmektedir. Belirsizliğe yönelik çalışmalar 1999 yılında başlamış, daha önceki yıllarda konu gündeme getirilmemiştir, çalışmaların 2000 yılından sonra artmaya başladığı, konuya ilişkin çalışmaların hızlandığı söylenebilir.

Çizelge 4.19: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri

Türü	İçerik	Yılı	
2001 ve sonrası	YÜKSEK LİSANS	Üniversite öğrencilerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri	2015
		Belirsizlikten kaçınma	2015
		Eğitim öğretimdeki belirsizlikler	2014
		Okul yöneticilerine göre okullarda yaşanan belirsizliklerin sebepleri ve okul yöneticilerinin belirsizlik durumlarına ilişkin algıları, belirsizlikle başa çıkma yolları ve bu süreçte nelerden etkilendikleri	2014
		Örgütsel belirsizlik	2014
		Örgütsel belirsizlik	2014
		Uygulanan "belirsizlik yönetimi (BELYÖN)" programının kadın öğretmen adaylarının belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerine etkisini	2013
		Kaos ve belirsizlik ilkesi	2013
		Sınıf kurallarında belirsizlikler	2013
		Yönetim ve belirsizlik	2013
		Kaos ve belirsizlik	2012
		Dış tehdit ve iç zayıflıkların yol açabileceği belirsizlikler ve ölüm etmenleri	2011
		6.-8. sınıf matematik ders kitaplarındaki belirsizlikler	2011
		Örgüt kültürü ve belirsizlik	2010
		Kaos ve belirsizlik	2010
		Öğretmen ve öğretmen adaylarına göre tanımsızlık ve belirsizlik kavramları	2010
		Örgütsel değişim ve belirsizlik	2009
		Liderlik, yönetim ve belirsizlik	2009
		Bilimsel bilgideki tahmin ve belirsizlik	2009
		Kuantum liderlik ve belirsizlik	2009
		Kuantum Fizikinde belirsizlik İlkesi	2008
		İlköğretim okullarında oluşturulan BT sınıflarının kullanım esaslarına ilişkin belirsizlikler	2008
		Belirsizlikten kaçınma	2008
		Belirsizlikleri gidermek	2007
		Belirsizlikleri gidermek	2007
		DOKTORA	Okuldaki belirsizlikler
Akademik ve idari personelin görüşleri doğrultusunda yöneticilerin açık lider olma ve sosyal ağları benimseme durumlarının örgütsel belirsizlik üzerindeki etkileri	2015		
Liderlik, yönetim, kaos, belirsizlik	2013		
Çevrimiçi eğitimde belirsizliklerin ortadan kalkması ve kalite standartlarının belirlenebilmesi	2011		
Öğrencilerin Heisenberg belirsizlik ilkesini anlama düzeyleri	2009		
Belirsizlik	2008		

1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili tez yoktur

Çizelge 19'a göre 1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili tez olmadığı, konuya ilişkin çalışılan bütün tezlerin 2001 ve sonrası dönemde yapıldığı görülmektedir. Konuya ilişkin ilk tez çalışması 2008 yılında yapılmıştır.

Çizelge 4.20: Kitap Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri

Türü	İçerik	Yılı	
2001 ve sonrası	Bireysel Kitap	Yükseköğretimde örgütsel belirsizlik, sosyal ağları benimseme ve açık liderlik	2016
		Karmaşıklık ve belirsizlik	2015
		Değişim, belirsizlik, yönetim ve liderlik	2009
		Sürekli değişim ve belirsizlik	2002
		Kaos, karmaşıklık ve belirsizlik	2001
	Kitap Terc.	Kaos ve belirsizlik	2007
	Editörlü Kitap	Kaos, karmaşıklık, eğitim ve belirsizlik	2016
		Kaos, karmaşıklık ve belirsizlik	2016
		Kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik	2016
		Kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik	2015
		Kaos ve belirsizlik	2014
		Kaos ve belirsizlik	2014
		Kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik	2014
	Kitap Bölümü	Eğitimde belirsizlik	2016
		Liderlik ve belirsizlik	2016
		Örgütsel zeka ve belirsizlik	2016
		Entropi ve belirsizlik	2016
		Sosyal ağlar ve belirsizlik	2016
		Sosyal medya ve belirsizlik	2016
		Kaos, karmaşıklık ve belirsizlik	2016
Damgalama, liderlik ve belirsizlik		2016	
Eğitim, liderlik, sosyal ağlar ve belirsizlik		2016	
Karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik		2016	
Sosyal ağlar ve belirsizlik		2015	
Eğitim yönetimi ve belirsizlik		2015	
Kaos, liderlik ve belirsizlik		2015	
Yönetimsel narsizm ve belirsizlik		2014	
Kaos ve belirsizlik		2014	
Kuantum liderlik ve belirsizlik		2014	
Karmaşık uyarlanan sistemler ve belirsizlik		2014	
Kaos, liderlik ve belirsizlik		2013	

		Örgütsel zeka ve belirsizlik	2013
		Narsizm, liderlik ve belirsizlik	2012
1990 -2000	Bireysel Kitap	Kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik	2000
	Kitap Terc	---	
	Editörlü Kitap	---	
	Kitap Bölümü	---	

Çizelge 4.20'ye' göre 1990-2000 ve 2001 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili kitapların bireysel kitap türünde 1 çalışmanın 1990-2000 döneminde yayınlandığı; 2001 ve sonrası dönemde ise bireysel kitap türünden 5, kitap tercümesi türünden 1, editörlü kitap türünden 7, kitap bölümü türünden 20 çalışma olduğu görülmektedir. 1999-2000 döneminde yayınlanan kitabın içeriği kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik konusunda olduğu, 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan kitaplarda ise kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik, eğitim yönetimi, sosyal ağlar, entropi, değişim konularının ağırlıkta olduğu görülmektedir. İki dönem karşılaştırıldığında kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik konusuna ilişkin yayınların her iki dönemde de olduğu, bu konudaki çalışmaların 2000 yılında başladığı söylenebilir.

Çizelge 4.21: Bildiri Türlerine Göre Bilimsel Yayınların İçerikleri

Türü	İçerik	Yılı
2001 ve sonrası	Örgütsel öğrenme ve örgütsel belirsizlik	2015
	Okul müdürlerinin vizyoner liderlik davranışları, öğrenci başarısı ve belirsizlik	2014
	Örgüt kültürü, örgütsel öğrenme ve belirsizlik	2014
	Okul yönetimi ve belirsizlik	2014
	Eğitim örgütlerinde algı yönetimi ve belirsizlik	2014
	Okul müdürlerinin güç mesafesi ve belirsizlikten kaçınma	2005
TAM METİN	Yönetim, liderlik ve belirsizlik	2015
	Eğitim ve belirsizlik	2014
1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili tez yoktur		

Çizelge 4.21'e göre 1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bildiri olmadığı, konuya ilişkin yayınlanan bütün bildirilerin 2001 ve

sonrası dönemde olduğu görülmektedir. Konuya ilişkin bildiri çalışmaları 2014 yılında başlamıştır.

4.8. 1990-1999 ile 2000 ve Sonrası Dönemde Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Yöntemine İlişkin Farklılıklarla İlgili Bulgular

Çizelge 4.22'ye göre 1990-2000 ve 2001 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili makalelerden derleme makale türünde 1, özgün makale türünde 1, araştırma notu türünde 1 olmak üzere 3 çalışmanın 1990-2000 döneminde yayınlandığı; 2001 ve sonrası dönemde ise bireysel derleme makale türünden 8, özgün makale türünden 14, araştırma notu türünden 22 çalışma olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.22: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri

Türü	Yöntem			Yılı	
	Araştırma Deseni	Evren Örneklem	Veri Toplama Araçları		
Derleme Makale	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2014	
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2012	
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2011	
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2008	
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2007	
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2006	
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2003	
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2001	
2001 ve sonrası	Özgün Makale	Nitel- Literatür Taraması	---	---	2016
		Nitel-Kavramsal Analiz	---	---	2015
		Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2013
		Nitel- Literatür Taraması	---	---	2013
		Nitel- Literatür Taraması	---	---	2013
		Nitel- Literatür Taraması	---	---	2012
		Nitel- Literatür Taraması	---	---	2011
	Nitel-Örnek Olay	---	---	2009	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2008	
	Nitel- Literatür Taraması	---	---	2008	
	Nitel- Literatür Taraması	---	---	2008	
	Nitel- Literatür Taraması	---	---	2007	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2006	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2006	
Araştırma Notu	Nicel	303 öğretmen adayı	Bireysellik-Toplulukçuluk Ölçeği	2016	
	Nicel	237 öğrenci	Belirsizliğe Karşı Tutum Ölçeği	2015	
	Nicel	290 öğretmen	Okul Müdürlerinin Öğretim	2014	

		Liderliği Davranışları Anketi		
	Nitel	479 kamu personeli	Anket	2014
	Nitel	488 öğretmen	Örgütsel Öğrenme Mekanizmaları Ölçeği (ÖÖM)	2014
	Nitel	Özel dersanelerde görev yapan 161 kişi	Algılanan Örgütsel Değişim Ölçeği Belirsizlik Ölçeği İşten Ayrılma Niyeti Ölçeği İş Doyumu Ölçeği	2014
	Nitel	30 okul yöneticisi	Yarı yapılandırılmış görüşme formu	2013
	Nitel	263 erkek öğretmen 168 erkek polis	Denetim Odağı Ölçeği Anket Heyecan Arama Ölçeği	2011
	Nitel	45 yönetici	Araştırmacı tarafından geliştirilen anket	2011
	Nitel	39 katılımcı	Görüşme	2010
	Nitel	460 üniversite 4. sınıf öğrencisi	Araştırmacılar tarafından hazırlanan ölçek	2009
	Nitel	358 öğretmen	İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Kriz Yönetme Becerileri Ölçeği	2009
	Nitel	265 öğretmen	Liderlik Stili Ölçeği	2009
	Nitel	58 yönetici	Anket	2009
	Nitel	665 öğretmen	Liderlik Profili Anketi	2008
	Nitel	8 katılımcı	Anket	2008
	Nitel	200 öğretmen, 90 yönetici	Anket	2007
	Nitel	114 öğretmen, 61 yönetici	Sınıfta Zaman Yönetimi Ölçeği	2007
	Nitel	250 öğretmen, 322 ögr	Ölçek	2006
	Nitel	2380 ilköğretim öğretmeni, 1191 ortaöğretim öğretmeni	Örgüt Kültürü Ölçeği	2005
	Nitel	38 yönetici, 380 öğretmen	Sıfat Tarama Listesi Liderlik Davranışı Belirleme Ölçeği	2005
	Nitel	203 öğretmen adayı	Anket	2004
	Nitel-Örnek Olay	5 kişi	---	2002
1990 -2000	Derleme Makale	Nitel-Literatür Taraması	---	2000
	Özgün Makale	Nitel- Kavramsal Analiz	---	1999
	Araştırma Notu	Nitel	27 öğretim elemanı, 252 öğrenci	Anket

1999-2000 döneminde yayınlanan makalelerin nitel ve nicel araştırma modeli ile desenlendiği, 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan makalelerin de nitel ve nicel araştırma modeli ile desenlendiği görülmektedir. 1999-2000 döneminde yayınlanan

makalelerin örneklemlerinin öğretim elemanı ve öğrenciden, 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan makalelerin öğretim elemanı, öğrenci, yönetici ve kamu personelinden oluştuğu ve her iki dönemde de nicel çalışmalarda veri toplama aracı olarak anket kullanıldığı, 2001 ve sonrası dönemde anket yanında ölçek de kullanıldığı görülmektedir.

Çizelge 4.23: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri

Türü	Yöntem			Yılı
	Araştırma Deseni	Evren Örneklem	Veri Toplama Araçları	
2001 ve sonrası YÜKSEK LİSANS	Nicel	215 üniversite öğrencisi	Anket	2015
	Nicel	426 öğrenci	Kişisel Bilgi Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği-Kısa Formu	2015
	Deneme Modeli	Deney grubu 24 öğrenci, Kontrol grubu 22 öğrenci	öntest, sontest ve kalıcılık testi	2014
	Nitel	10 kadın 20 erkek 30 okul yöneticisi	Yüz yüze görüşme yöntemiyle ve yarı yapılandırılmış bir görüşme formu	2014
	Nitel	5 öğretmen	Araştırma fenomenografi yöntemiyle katılımcılara sekiz soru sorularak gerçekleştirilmiştir	2014
	Nicel	328 öğretmen	"Okul Müdürlerinin Karmaşık Sistem Liderliği Özelliklerine İlişkin Öğretmen Algıları" ölçeği	2014
	Deneyisel araştırma modeli	61 kadın öğretmen adayı	Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği (BTÖ)	2013
	Nitel durum araştırması	14 öğretmen adayı	Yarı yapılandırılmış görüşme sorularıyla odak grup görüşmeleri	2013
	Sıralı açıklayıcı karma model	Ölçekleme süreci 422 öğrenci, 2. uygulama 229 meslek lisesi 9. sınıf öğrencisi 391 öğrenci ölçek	Öğrenciler tarafından Algılanan Sınıf İklimi Ölçeği	2013
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2013
	Nitel	30 öğretim üyesi	Görüşme formu	2012
	Nitel	6.-8. sınıf ders kitaplarından her sınıf düzeyinde üç farklı yayınevine ait toplam 9 ders kitabı	---	2011
	Nitel	48 dershaneenin kurucu ve yöneticisi	Yüz yüze görüşmeler	2011
	Nitel yorumlayıcı paradigma'ya sahip özel durum çalışması	77 öğretmen adayı ile, M.E.B.'da görev yapan (36) öğretmen	Performans testleri, görüşmeler ve doküman analizi	2010
	Nicel	318 öğretmen	Örgütsel Kültür Ölçeği	2010
Deneme Modeli	Kamu eğitim kurumundan 82'si deney 80'i kontrol grubu olmak	Araştırmacı tarafından geliştirilen Kaosu Yönetmede Sergilenen Liderlik Davranışları Ölçeği	2010	

		üzere toplam 162 kişilik bir çalışma grubu		
	Nitel-Literatür Taraması	---	---	2009
	Nicel	437 öğretmen	2 anket	2009
	Nicel	45 yönetici	Araştırmacı tarafından geliştirilen anket	2009
	Deneme Modeli	(39) deney (36) kontrol toplam 75 7. sınıf öğrencisi	Öğrenmeye İlişkin Motivasyonel Stratejiler Ölçeği İlköğretim Düzeyi için Bilimin Doğası Ölçeği Görüşme Formu	2009
	Nicel	150 yönetici, 690 öğretmen ve 1390 öğrenci	Yönetici, öğretmen ve öğrenci olmak üzere üç ayrı anket	2008
	Nicel	58 yönetici	Anket	2008
	Nicel-Deneme Modeli	3. sınıf öğrencisi öğretmen adaylarının ikiye bölünmesinden oluşan iki grup öğrenci	"Dalga Paketi ve Belirsizlik İlkesi Görüşme Formu" ve "Belirsizlik İlkesi Klasik Sınavı"	2008
	Nitel	---	---	2007
	Nicel-Deneme Modeli	192 8. sınıf öğrencisi	öntest-sontest olarak Genetics Achievement Test, Test of Logical Thinking, and Learning Approach Questionnaire	2007
	Nitel	15 öğretmen, 6 öğrenci, 3 idareci ve 3 veli	Yarı yapılandırılmış görüşmeler, saha notları ve belgeler	2015
	Nicel	650 akademik ve idari personel	Açık Liderlik Ölçeği Sosyal Ağları Benimseme Ölçeği Örgütsel Belirsizlik Algısı Ölçeği	2015
	Nicel	1047 öğretmen ve yönetici	Anket	2013
	Nicel	1510 katılımcı	Çevrimiçi Derslere Yönelik Kalite Standartları Değerlendirme Anketi	2011
DOKTORA	Yarı Deneysel Araştırma Modeli	111 üçüncü sınıf öğrencisi öğretmen adayı	Anket-Mektup	2009
	Deneysel Desen	Deney g (37); kontrol g 35)	Denel İşlem Materyali Öğrenme Düzeyini Belirleme Testi Üstbilmiş Farkındalık Ölçeği Akademik Benlik Kavramı Ölçeği Öğretim Tasarımı Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Ürün Değerlendirme Formu Gözlem Formu Özdeğerlendirme Raporu Görüşme Formu Günlükler	2008

1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili tez yoktur

Çizelge 4.23'e göre 1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili tez olmadığı, konuya ilişkin yayınlanan bütün tezlerin 2001 ve sonrası dönemde olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.24: Kitap Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri

Türü	Yöntem			Yılı	
	Araştırma Deseni	Evren Örneklem	Veri Toplama Araçları		
Bireysel Kitap	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2015	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2009	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2002	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2001	
Kitap Terc.	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2007	
Editörlü Kitap	Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Kavramsal Analiz	---	---	2015	
	Kavramsal Analiz	---	---	2014	
	Kavramsal Analiz	---	---	2014	
	Kavramsal Analiz	---	---	2014	
2001 ve sonrası	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Nicel	Finans şirketleri	İş Örgütleri için Örgütsel Zeka Ölçeği	2016	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Nicel	125 yönetici	Stigma Ölçeği	2016	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016	
	Kitap Bölümü	Nitel	3 katılımcı	Yarı yapılandırılmış görüşme formu	2016
		Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016
		Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2016
		Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2015
		Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2015
		Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2015
		Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2014
		Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2014
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2014	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2014	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2013	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2013	
Nitel- Kavramsal Analiz		---	---	2012	
1990 -2000	Bireysel Kitap	Nitel- Kavramsal Analiz	---	2000	
	Kitap Terc				
	Editörlü Kitap				
	Kitap Bölümü				

Çizelge 4.24'e göre 1990-2000 ve 2001 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bireysel kitap türünde 1 çalışmanın 1990-2000 döneminde yayınlandığı; 2001 ve sonrası dönemde ise bireysel kitap türünden 5, kitap

tercümesi türünden 1, editörlü kitap türünden 7, kitap bölümü türünden 20 çalışma olduğu görülmektedir.

1999-2000 döneminde yayınlanan kitapların nitel araştırma modeli kavramsal analiz yöntemiyle desenlendiği, 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan kitapların nitel ve nicel araştırma modelleri ile desenlendiği söylenebilir. 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan kitapların kitap bölümü türündeki 3 çalışmanın örneklemelerinin yönetici ve finans şirketleri olduğu, kullanılan veri toplama araçlarının ise yarı yapılandırılmış görüşme formu ve ölçek olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.25'e göre 1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bildiri olmadığı, konuya ilişkin yayınlanan bütün bildirilerin 2001 ve sonrası dönemde yayımlandığı görülmektedir.

Çizelge 4.25: Bildiri Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Yöntemleri

Türü	Yöntem			Yılı	
	Araştırma Deseni	Evren Örneklem	Veri Toplama Araçları		
2001 ve sonrası	ÖZET BİLDİRİ	Nitel		Short Form Minnesota Satisfaction Questionnaire (MSQ) ölçeği Dimensions of Organizational Learning" ölçeği	2015
		Nitel-Literatür Taraması	---	---	2014
		Nitel	11 kurum yöneticisi	Görüşme formu	2014
		Nitel-Literatür Taraması	---	---	2014
		Nitel-Literatür Taraması	---	---	2014
		Nitel	172 okul müdürü	Ulusal kültür değerleri ölçeği	2005
TAM METİN	Nitel	20 öğretmen	Anket	2015	
	Nitel- Kavramsal Analiz	---	---	2014	
1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili tez yoktur					

4.9. 1990-1999 ile 2000 ve Sonrası Dönemde Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Bulguları ve Yorumlarına İlişkin Farklılıklarla İlgili Bulgular

Çizelge 4.26'e göre 1990-2000 ve 2001 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili makalelerden derleme makale türünde 1, özgün makale türünde 1, araştırma notu türünde 1 olmak üzere 3 çalışmanın 1990-2000 döneminde yayınlandığı; 2001 ve sonrası dönemde ise bireysel derleme makale türünden 8, özgün makale türünden 14, araştırma notu türünden 22 çalışma olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.26: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Bulgu ve Yorumları

Türü	Bulgu ve Yorumları	Yılı
2001 ve sonrası Derleme Makale	Edward Lorenz'in deneyi, karmaşıklık teorisinin varsayımlarının ortaya çıkışı ve belirsizlik likesi	2014
	Liderler, karşımıza çıkan tutarsız, değişken, belirsiz durumları keşfederken yöneticiler ise bu durumlar karşısında boyun eğler. Belirsizliğin giderek arttığı ve değişimin hızlandığı ortamda; "sorunu anlayabilmek, hızlı karar alabilmek, esnek, duyarlı olabilmek ve sürekli değişimi şekillendirebilmek" kuruluşlara rekabet üstünlüğü sağlamaktadır.	2012
	Öğrenen organizasyon; belirsizliğe, karmaşıklığa ve değişime tepki veren ve değişimde ben varım diyebilen örgüttür. Örgütsel öğrenme ise; çevredeki belirsizlik ve karmaşıklığa yanıt verebilme kapasitesini artırmak ile ilgilidir.	2011
	Günümüzde küreselleşmenin yarattığı karmaşa ve belirsizlik ortamında, bilginin işletmeler için çok önemli bir stratejik kaynak haline gelmiş, bilgiye sahip olmanın ve etkin yönetmenin küresel rekabette en önemli koşullardan birisi olarak ortaya çıkmış olmasıdır	2008
	İş güvencesizliği, mevcut işin sürekliliğine engel olacak her türlü yasal veya yasal olmayan organizasyonel değişimler sonucunda ortaya çıkan, çalışmada, belirsizlik düşüncesine dayalı olarak işini kaybetme kaygısı doğuran durumları kapsamaktadır.	2007
	Kamu yönetiminde dikey yönetim süreci sürekli olarak yatay süreç ile sorunlar yaşamaktadır. Böyle bir ortamda yönetimler yönetme ve başarıya yeteneklerini nasıl artıracakları hâlâ belirsizliğini korumakta, doğal olarak yönetimin bu yönü ile ilgili belirsizlik yaşanmasına yol açmaktadır.	2006
	Kültürel değer olarak belirsizlikle baş etme eğiliminin yüksek olduğu girişimci ve direngen kültürel sistemlerde yine merkezleşmenin az olduğunu, belirsizlikle savaşıma eğilimi azaldıkça, direnme ve mücadele gücü azaldıkça merkezleşmenin arttığı, sorumluktan kaçan bir yönetimin hakim olmaya başladığını görüyoruz.	2003
	Vizyoner liderlik örgütlerin geleceğe yönelik belirsizlikleri gidermeye önemli katkılar sağlamaktadır	2001

Karmaşıklık teorisi, durumsallık yaklaşımın hedeflediği gibi çevresel belirsizliği ve karmaşıklığı arttıran faktörlerin nötrleştirilmesi yoluyla organizasyonun etkinliğinin artırılması görüşünden farklı olarak bu belirsizliklerin ve karmaşıklığın yeni bir düzen için yaratıcılığı tetikleyen bir unsur olduğuna vurgu yapmaktadır.	2016
Örgütlerde belirsizliğin giderilmesi adına ve örgütsel örtük bilginin elde edilmesi sürecinde sosyal ağ teknolojilerinin aracı bir unsur olarak kullanılabileceği ise sosyal ağların doğal ve kendi başına bir “sosyal uygulama topluluğu” olmaları nedeniyle ön görülebilir.	2015
Değişimin beraberinde getirdiği bir başka şey de belirsizlik ve kestirilemezliktir; çünkü eski bilim anlayışına göre çok daha az kontrole ve tahmin edilebilirliğe dayanıyor ve bu rüzgârın nereye doğru estiği çok daha az kestirilebiliyor.	2013
Kuantum teorisi, görecelik kanunu ve belirsizlik prensibi, ilk fizikçileri ve fizikçi olmayanları bile makine modelinin sınırlarını daha iyi anlamaya yönlendiren bir kriz oluşturdu	2013
Üst yönetimin iletişime yeterli önem vermemesi ya da değişimden etkilenmesi muhtemel kişilere değişimin gerekçesinin anlatılamaması belirsizliği ve kaygıları artırarak direnişe sebep olabilir.	2013
Belirsizlik ilkesinin ortaya çıkışı, savları ve yönetim ve eğitim bilimleri üzerindeki etkisi (kaos) incelenmiştir	2012
Entropi kavramı günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmiş olan; düzensizlik, belirsizlik, kaos, karmaşıklık, örgütlenememe, iletişimsizlik, kirlilik, yaşlanma, bozulma, çürüme, ölüm, iflaslar gibi çok sayıda sorunla doğrudan ilişkili bir kavram olmasına ve birçok düşünür tarafından evrenin en temel yasası olarak tanımlanmasına rağmen, tüm yönleriyle çok iyi tanınan bir kavram değildir.	2011
Deprem sonrasındaki toplumsal sinerji ile Kılıçköy / Yalova'daki bir ilkokulun yapım süreci, farklı düzeyler ve farklı dinamikler arasındaki iletişim etkileşim kanalları örneğinde açıklanmıştır	2009
Başarılı bir örgütsel sosyalleşme; rol belirsizliğini gidererek rol açıklığı, işe yüksek oranda güdülenme ve ilgi, örgüte yüksek düzeyde bağlılık ve işte kalabilme istek ve hakkı sağlar.	2008
Örgütsel değişim sürecinde, önceden tahmin edilmesi zor olan bir takım sonuçların ortaya çıkması her zaman beklenir bir durumdur. Bu belirsizliği ortadan kaldırmak örgütün iyi analiz edilmesine ve ön çalışmanın iyi yapılmasına bağlıdır.	2008
Liderlik yapılandırılmaz ve kestirilemez	2008
Değişim sürecinde çalışanlar bir gelecek belirsizliği yaşarlar ve bu belirsizlik içerisinde kendilerine yol gösterecek olan liderlerine güvenmek isterler.	2007
Belirsizlikten kaçınan kültürlerde insanlar kendi örgütlerinde ve ilişkilerinde olayların tahmin edilebileceği bir yapı aramakta ve doğal olarak bu da onları içgüdüsel olarak riskli davranışlara itmektir.	2006
Ortamin ve geleceğin belirsizliğine rağmen, lider, fırsat maliyetlerinin yanı sıra potansiyel başarısızlık maliyetini de hesaba katmak durumundadır.	2006

Kültürün karmaşıklık düzeyi arttıkça bireyselci eğilimin de arttığı söylenebilir.	2016
“Belirsizliğe Karşı Tutum Ölçeği” bireylerin belirsizlik düzeylerini belirlemek amacıyla kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçektir	2015
Değişim yönetimine ilişkin güvensizlik ve sürece yönelik belirsizlikler, bu olumsuz algı üzerinde önemli rol oynamaktadır.	2014
Okul müdürlerinin öğretimsel liderlik davranışları anketinin boyutlarından öğretim süreci ve öğrencilerin değerlendirilmesi en yüksek düzeyde, öğretmenlerin desteklenmesi ve geliştirilmesi boyutunun ise en düşük düzeyde algılanan boyut olduğunu göstermiştir.	2014
Örgütsel öğrenme mekanizmalarının okullarda kullanıma düzeyi orta noktanın üzerindedir.	2014
Araştırma sonuçları, çalışanların işten ayrılma niyetlerinin, büyük ölçüde, algıladıkları belirsizlikten etkilendiğini söylemek mümkündür. Algılanan örgütsel değişimin çalışanların iş doyumunu üzerindeki etkisinde belirsizliğin kısmen aracılık ettiği görülmüştür.	2014
Belirsizliklerin sebepleri Belirsizlik ve kriz yönetimi Belirsizlik ve risk yönetimi Belirsizlik ve kararsızlık Belirsizliğin sonuçları Belirsizlik Durumlarında Alınan Kararlara Paydaş Etkisi Belirsizlik durumlarında yöneticilerin öğretmenlerden beklentileri Belirsizlik durumlarında karar vermede gizli tuzaklar Belirsizlikten yararlanma Belirsizlik durumlarında lider-yönetici farklılaşması	2013
Risk alma eğilimi ile denetim odağı arasında pozitif yönlü ilişki, ayrıca dışsal denetim odaklıların içsel denetim odaklılara oranla anlamlı şekilde daha fazla risk alma eğiliminde oldukları bulunmuştur.	2011
---	2011
---	2010
Sınav kaygısına istihdam oranının düşüklüğü eklendiğinde geleceğe yönelik belirsizlikler de artmaktadır	2009
Öğretmenlerin kriz yönetme becerilerine ilişkin algılarıyla vizyoner liderliğe ilişkin algıları arasında anlamlı, pozitif bir ilişki bulunmaktadır	2009
Otoriter tutuma sahip öğretmen çoğunlukla zayıf notla, disipline vermekle ve dayakla tehdit etmektedir. Her şey öğretmene bağlı olduğu için bir belirsizlik durumu söz konusudur.	2009
---	2009
Vizyoner liderliğin önemi, örgütlerin geleceğe yönelik belirsizlikleri gidermesinde gösterdiği başarıya dayanmaktadır.	2008
---	2008
Eğitim kurumunun genel politikası ve görev tanımlamalarındaki belirsizliğin, zaman yönetimini olumsuz etkilemesi yargısına eğitim çalışanlarının çoğu zaman sınırlarında katılması temel bir sorunu ortaya koymaktadır.	2007
İlköğretim okul yöneticisi ve öğretmenlerin okullarını benimseyerek değişime hazır oldukları ortaya çıkmıştır.	2007
---	2006
Genel olarak ilköğretim okullarında daha güçlü bir örgüt kültürü	2005

		olmasına karşılık ortaöğretim okullarında orta düzeyde bir örgüt kültürünün varlığına işaret etmektedir.	
		Türk toplumunda örgütsel güç mesafesinin fazla olması ve belirsizlikten kaçınma eğilimi askeri liderlik özelliklerinin ön plana çıkmasına yol açmaktadır.	2005
		Öğretmen adaylarının belirsizlikten kaçınma düzeyleri “çok” düzeyinde, güç mesafesi değerleri ise “orta” düzeyde bulunmuştur.	2004
		Örgüt içinde çatışma doğaldır, bilgisayar bölümündeki çatışma, kaynaklanan sınırlılığı, iş bölümündeki belirsizlik, iletişim kopukluğu ve güç mücadelesinden kaynaklanmaktadır.	2002
1990-2000	Derleme Makale	Belirsizliğin yüksek olduğu, uzun dönemli plan yapmanın ve doğru kararlar almanın giderek güçleştiği çevre koşullarında, yöneticiler, örgütsel değişim konusunda daha temkinli davranmaktadırlar	2000
	Özgün Makale	İnsanoğlunun böylesine doğaya müdahale edebilme; doğal dünyayı yeniden düzenleyebilme gücü sağlaması belirsizlikleri, riskleri de beraberinde getirmektedir	1999
	Araştırma Notu	Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının değişim sürecinden olumlu etkilendikleri söylenebilir.	1999

1999-2000 döneminde yayınlanan makalelerin bulgu ve yorumlarının örgütsel değişim, insan doğası ve belirsizlikle ilgili olduğu, 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan makalelerin bulgu ve yorumları liderlerin belirsizlik karşısındaki tutumunun örgüte yansımaları, örgütsel öğrenmenin belirsizlikle ilişkisi, belirsizlik ve bilgiye erişim, iş güvencesizliği ve belirsizlik, örgüt kültürü ve belirsizlik ilişkisi, örgütsel değişim ve belirsizlik ilişkisi, çevresel belirsizlik ve belirsizlik, örgütlerde belirsizliğin giderilmesi, kuantum teorisi ve belirsizlik, entropi ve belirsizlik, iletişim ve belirsizlik, liderlerin belirsizlikteki rolü, belirsizlikten kaçınma, insan doğası ve belirsizlik yönetim ve belirsizlik, belirsizliğin sebepleri, belirsizliğin sonuçları, belirsizlikten yararlanma, belirsizlik ve kriz yönetimi, belirsizlik ve risk yönetimi, belirsizlik ve kararsızlık, öğretmenlerin liderlik stili ve belirsizlik, eğitim kurumlarının genel politikası, güç mesafesi ve belirsizlik başlıklarında özetlenebilir. Her iki dönemde de örgütsel değişim ve belirsizlikle ilgili bulgu ve yorumların ortak olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.27: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Bulgu ve Yorumları

Türü	Bulgu ve Yorumları	Yılı
2001 ve sonrası YÜKSEK LİSANS	Üniversite öğrencilerinin belirsizlik kültürel değerinin de çalışmayı tercih ettikleri sektörlere göre farklılık gösterdiği görülmüştür	2015
	Belirsizliğe tahammülsüzlük ile psikolojik iyi olma düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir	2015
	---	2014
	Belirsizlik durumlarında okul yöneticilerinin ilk olarak çevrelerindeki kişilere -başta müdür yardımcıları, diğer okulların idarecileri ve gerekli durumlarda öğretmenler olmak üzere- danıştıkları ya da yaşadıkları duruma benzer örnekler arama yoluna gittikleri sonucuna ulaşılmıştır	2014
	---	2014
	---	2014
	BELYÖN programının kadın öğretmen adaylarının belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinde etkili olduğu söylenebilir. Araştırma sonuçları, belirsizliğin basa çıkılabilir ve yönetilebilir bir olgu olduğunu ortaya koymaktadır	2013
	---	2013
	Yapılan gözlem ve görüşme sonuçlarına göre, olumlu sınıf iklimine sahip sınıfta, öğrencilerin akademik olarak derslerle daha az ilgilenmesinin sonucu olarak, daha çok gürültü olmakta, sınıf kuralları ile ilgili daha çok belirsizlik yaşanmakta, öğretmenler öğrencilere daha çok müdahale etmekte ve öğretmenlerden öğrencilere olumsuz olarak nitelendirilebilecek davranışlar genel olarak daha sık gözlenmektedir.	2013
	---	2013
	Eğitim örgütlerinde kelebek etkisinin izleri görüldüğü, eğitim sürecinde küçük bir aksamanın ileriki yıllarda daha büyük bir sorun oluşturmada etkili olduğu anlaşılmıştır.	2012
	Gerek birer işletme haline gelemedikleri için gerek siyasi ve toplumsal olarak kabullenilemediklerinden dershaneleri gelecekte belirsizlikler beklemektedir.	2011
	PISA, belirsizlik yeterli ölçeğini 6 düzey olarak belirlemesine rağmen ele alınmış olan 6., 7. ve 8. sınıf matematik ders kitaplarının olasılık ve istatistik konularında bütün düzeylere yer verilmediği görülmektedir	2011
	---	2010
	Denizli ili merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin örgüt kültürüne ilişkin algıları "nötr" düzeydedir.	2010
Kaosu yönetmenin tüm boyutlarında sergilenmesi gerektiği değerlendirilen liderlik davranışlarına ilişkin araştırmanın yapıldığı kurumdaki eğitim yöneticilerinin görüşlerinin anlamlı şekilde farklılaştığı ortaya çıkmıştır	2010	
Karmaşıklık, hız, değişkenlik ve belirsizlik, günümüz çalışma hayatının sürekli karşı karşıya kaldığı olgulardır. Belirsizlik ve değişen çevre koşullarına karşı örgütün uyum gücünü ve gelişmesini sağlama amacı taşıyan örgütsel değişim, sürekli bir süreçtir. Örgüt içerisindeki iletişim eksikliği ve bilgilendirme mekanizmasının iyi çalışmaması belirsizliklere yol açacak ve belirsizlik sonucunda çalışanlar eksik veya yanlış bilgilerle değişime direnç göstereceklerdir. Liderlik, korkuyu azaltmak, umudu çoğaltmaktır: değişim sürecinde insan, doğal olarak geleceğe dair bir belirsizlik içindedir. Belirsizliklerden ve tehlikelerden ortaya çıkar liderliği genelleştirmek zordur; çünkü şartlar durumdan duruma, zamandan zamana değişir.	2009	
Her şeyin her an değişebildiği ve önceden tahmin edilmesinin giderek zorlaştığı "belirsizlik ortamında", bir okul yöneticisi, mevcut düzeni, yeni ilişkilerin gerektirdiği ihtiyaçlar ve sorunlar karşısında gerekli esnekliği göstererek, yaşanan önemli çatışmaları, krizleri yöneterek, eğitim hizmetlerinin devamlılığını sağlayabilir	2009	

	Proje tabanlı öğrenme yaklaşımının uygulandığı sınıftaki öğrencilerin uygulama öncesi ve uygulama sonrası bilimin doğasını anlama düzeyleri ile ilgili olarak sorgulanan, bilimsel bilginin yaratıcı doğası, bilimsel yöntem, bilimsel bilgideki tahmin ve belirsizlik gibi boyutları anlamaları bakımından aralarında uygulama sonrası lehine anlamlı bir fark vardır	2009
	---	2009
	---	2008
	Yaygınlaştırıcı okul müdürlerinin, araştırmada ölçülmesi amaçlanan belirsizlikten kaçınma davranışlarını gösterme eğilimleri, kıdem ve eğitim düzeyine göre farklılaşmakla birlikte genel olarak orta düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum, uzun süreli yaygınlaştırıcı eğitimi alan okul yöneticileri ile ilgili olarak verilen eğitimin grup üzerinde belirsizlikten kaçınma davranışını gösterme eğilimini farklılaştırmakta çok fazla etkili olmadığını düşündürmektedir. Okul müdürlerinin görev yaptıkları okulların kültürü bürokratik yapılardan oluşmakta ve bu durum yöneticilerin düşük düzeyde belirsizlikten kaçınma davranışı gösterme eğilimlerini azaltmaktadır. Okul müdürlerinin belirsizlikten kaçınma davranışları, çalıştıkları okuldaki yöneticilik kademelerine göre farklılık göstermektedir. Kıdemi yüksek olan yöneticilerde belirsizlikten kaçınma davranışı gösterme düzeyi daha yüksektir. Bu farklılık, yöneticilik kıdeminin başında bulunan yöneticiler ile kıdemi on ve on üç yıl arasında değişen yöneticiler için geçerli değildir. Bu durumda, belirsizlikten kaçınma davranışları kariyer, risk alma eğilimi, istihdam talebi, örgüt kültürünün benimsenme derecesi, iş doyumuna gibi bireysel ve örgütsel faktörler ile de ilişkilidir. MEGEP içindeki yaygınlaştırıcı okul müdürlerinin belirsizlikten kaçınma davranışları, sahip oldukları eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir. Üniversite mezunu olan yöneticilerin belirsizlikten kaçınma davranışlarını gösterme düzeyi daha düşüktür. Bu durum, alınan formasyon eğitiminin süresinin belirsizlikten kaçınma davranışını gerçekleştirme düzeyi ile ilişkili olabileceğini düşündürmektedir. MEGEP içindeki yaygınlaştırıcı okul müdürlerinin belirsizlikten kaçınma davranışları, yalnızca bireysel faktörlerden etkilenmemektedir. Yöneticiler, belirsizlikten kaçınma davranışı gösterme eğilimlerini sahip oldukları değerler, alışkanlıklar ve kültür ile de ilişkilendirmişlerdir. Bu durum, belirsizlikten kaçınma davranışı gösterme düzeyinin bireysel faktörlere ek olarak, hem kurum kültürü hem de daha geniş bir etki alanına sahip olan toplumsal kültür ile ilişkili olabileceğini düşündürmektedir.	2008
	Hibrit öğretim yaklaşımı "Belirsizlik İlkesi" ile ilişkili öğrenme gücünü ve yanlıgılarını ciddi oranda azaltmaktadır	2008
	Probleme Dayalı Öğrenme öğrencilerinin genetik konularını Geleneksel Fen Öğretimi öğrencilerine kıyasla daha iyi öğrendiğini ve verilen problemdeki gerekli bilgilerin kullanımı, belirsizliklerin ortaya konması, kavramların organize edilmesi ve bilgilerin yorumlanması gibi beceriler açısından daha başarılı olduğu ortaya çıkmıştır	2007
	Herhangi bir toplum için en büyük tehlikelerden biri olan anomi (normsuzluk), yabancılaşmış öğrencilerde gözlemlenir. Bu tip öğrencilerin toplumsal ve örgütsel normlara olan bağlılığı zayıflamıştır. Öğrenciler bir amaçsızlık, kargaşa, kararsızlık ve belirsizlik içine düşmüşlerdir.	2007
	Araştırmada açık liderliğin örgütsel belirsizliği $\gamma=0.49$ düzeyinde yordayabildiği, ancak sosyal ağları benimseme değişkeninin bu analize dâhil edilmesiyle birlikte bu değer $\gamma=0.46$ 'ya indiği tespit edilmiştir	2015
DOKTORA	Okulda, öğretmen değerlendirme ölçütlerinin hazırlanması ve öğretmenlerin performanslarının değerlendirilme süreçlerinde aksaklıklar ve belirsizlikler bulunmaktadır	2015
	---	2013
	---	2011
	---	2009
	Sınıf ortamı içinde meydana gelen gürültü, proje çalışmalarının başında belirsizliklerden kaynaklanan kaygı, takım çalışmaları ve ortak karar alma sürecinin zorlukları, çalışmalar için zamanın yetersiz görülmesi ve öğrencilerin süreçteki rollerinin sonucu olarak yorgunluk yaşamaları sürecin sınırlılıkları olarak değerlendirilmiştir	2008
1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili tez yoktur		

Çizelge 4.27'ye göre 1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili tez olmadığı, konuya ilişkin yayınlanan bütün tezlerin 2001 ve sonrası dönemde olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.34 (EK 8) incelendiğinde 1990-2000 döneminde ve 2001 ve sonrası dönemde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili kitapların bulgu ve yorumları incelendiğinde belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumların olmadığı söylenebilir.

Çizelge 4.35'e (EK 9) göre 1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bildiri olmadığı, konuya ilişkin yayınlanan bütün bildirilerin 2001 ve sonrası dönemde yayınlandığı görülmektedir.

4.10. 1990-1999 ile 2000 ve Sonrası Dönemde Eğitim ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Bilimsel Yayınların Sonuçları ve Önerilerine İlişkin Farklılıklarla İlgili Bulgular

Çizelge 4.28: Makale Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Sonuç ve Önerileri

Türü	Sonuç ve Önerileri	Yılı	
2001 ve sonrası	Derleme Makale	---	2014
		---	2012
		---	2011
		---	2008
		---	2007
		---	2006
		---	2003
		---	2001
	Özgün Makale	---	2016
		---	2015
		1.Müfredatlar hazırlanırken belirsizleşen dünyada öğrencilere yardım edebilmek de amaçlanmalıdır. Bu anlamda öğretim etkinlikleri, bilimlerdeki belirsizlikleri ve yaşamdaki belirsizlikleri yönetebilmenin öğretilmesine de dönük olmalıdır. Dinamik ve belirsiz dünyada öğrencilere yardım edebilmenin en iyi yolu, sınıfta öğrencileri böyle bir ortamla karşı karşıya bırakmaktır. Günümüzün ve geleceğin dünyasında, öğrencilere, kendi yapılarını yaratabilme, aniden değişen koşullara uyum sağlayabilme, belirsizlikler karşısında rahat	2013

davranabilme öğretilmelidir.

2. Eğitim sistemleri ve okullar da doğanın, dünyanın belirsizliğinden etkilenmektedir.

Zaman zaman belirsizliklerle karşı karşıya kalan öğretmenlere ve yöneticilere de belirsizliği yönetebilme becerisi kazandırılmalıdır. Bu bağlamda, öğretmen yetiştiren kurumlarda, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin hizmet içi eğitimlerinde belirsizlik yönetimine dönük programlar uygulanmalıdır.

3. Plan yapılırken ve politika oluşturulurken dünyanın belirsizliklerle dolu ve öngörülemez olduğu unutulmamalıdır. Bu, planlarımız ve politikalarımız olmayacağı anlamına gelmemektedir. Anlatılmak istenen, geleceğe dair tüm olasılıkları içeren bir planın olanaklı olmadığıdır. Bu anlamda, eğitimle ilgili planlar ve politikaların esnek bir biçimde yapılandırılması önerilebilir

---	2013
---	2013
---	2012
---	2011
---	2009
---	2008
---	2008
---	2008
---	2008
Değişimde amaç ve beklentilerin neler olduğu, kişilere düşen görevler açıkça belirtilerek yeterli bilgilendirme yapılmalı ve gelecek belirsizliği ortadan kaldırılmalıdır	2007
Kültürel farklılık boyutlarından biri olan belirsizlikten kaçınma yöneticiler tarafından mutlaka hesaba katılmalıdır.	2006
---	2006
---	2016
Belirsizliğe Karşı Tutum Ölçeği geliştirilmiştir	2015
Çalışanların yönetime ve örgütsel değişime karşı güvenini arttırmak için örgüt içi iletişim güçlendirilmeli, değişim sürecine ilişkin belirsizlik ve güvensizlikler ortadan kaldırılmalıdır.	2014
---	2014
Farklı araştırmaların yapılması, okulların öğrenen okul olmasına ve etkili okul olmasına katkı sağlayabilir.	2014
---	2014
Yöneticiler, okulun tüm bileşenleriyle iş birliği ve fikir alışverişi içinde çalışmalıdır. Bu yolla sorumluluğu paylaşarak çalışanlarına güvendiğini	2013

Araştırma Notu

gösterdiği gibi kendisinin göremediği noktaları etrafındakiler tamamlayarak doğru kararlar alınmasını sağlarlar. Çalışanları atacakları adımlarda desteklemeli, yaratıcılığı teşvik etmelidirler. Çünkü belirsizlik yönetiminde önemli adımlardan biri de olası sonuçlara dair senaryolar oluşturmaktır. Bu da yaratıcılığı gerektirdiğinden öğretmenler fikirlerini açıklamaya cesaretlendirilmelidirler. Belirsizlikle baş etmede en etkili yollardan biri iletişimdir. Suçlayıcı değil, kişileri ve olayları anlamaya yönelik bir dil geliştirilmelidir. Bu özelliklerin kurumda yerleştirilmesinde de birinci derece sorumlu olan okul yöneticisidir.

Belirsizlik yönetiminde yerleşmiş olumlu örgüt kültürü, kişilerarası güven önemlidir. İnsanlar birbirlerine güvendikleri oranda bilgi paylaşımında bulunacaklardır. Belirsizlik ortamlarında sağlıklı bilgi akışı sağlanmalıdır. Çünkü bazen belirsizliğin sebebi bilgi eksikliği, bilgi kirliliği ya da çarpıtılması da olabilmektedir. Her kriz içinde belirsizlik barındırır ve krizleri tamamen önlemenin bir yolu yoktur. Bir kriz anında kimin ne yapması gerektiğine dair oluşturulmuş görev dağılımına uygun davranılması gerekmektedir. Pek çok noktada olduğu gibi kriz anlarında da paydaş desteği gerekli ve önemlidir.

---	2011
---	2011
---	2010
---	2009
---	2009
---	2009
---	2009
---	2009
---	2008
---	2008
Öğretmenlerin kişisel zaman yönetimi becerileri her zaman sınırlarında olmasa da genelde yeterli görülmeyle beraber, Türk Eğitim Sisteminin eğitim politikaları ve görev tanımlamalarındaki belirsizliğin ortadan kaldırılması da öğretmenin zaman yönetimi davranışlarını olumlu düzeyde etkileyecektir.	2007
Araştırmada, yapılan değişimlerin öğretmenlerin benimsemesi için hizmet içi eğitimin önemi vurgulanmıştır.	2007
---	2006
---	2005
---	2005
---	2004
---	2002

1990 -2000	Derleme	---	2000
	Makale		
	Özgün	---	1999
	Makale		
	Araştırma	---	1999
	Notu		

Çizelge 4.28'e göre 1990-2000 ve 2001 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili makaleleri derleme makale türünde 1, özgün makale türünde 1, araştırma notu türünde 1 olmak üzere 3 çalışmanın 1990-2000 döneminde yayınlandığı; 2001 ve sonrası dönemde ise bireysel derleme makale türünden 8, özgün makale türünden 14, araştırma notu türünden 22 çalışma olduğu görülmektedir.

1999-2000 döneminde yayınlanan makalelerin sonuç ve önerilerinin olmadığı, 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan makalelerin sonuç ve önerilerinin eğitim sistemi, müfredat, planlama, eğitim politikaları, örgüt içi bilgilendirme ve yöneticiler, örgütsel öğrenme, kişisel zaman yönetimi ve hizmet içi eğitime yönelik olduğu gözlenmiştir.

Makalelerin 1990-2000 dönem döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili sonuç ve önerileri incelendiğinde makalelerin belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumu olmayan çalışma olmamasına rağmen sonuç ve önerilerinin olmayışı, aynı şekilde 2001 ve sonrası dönemde derleme makalelerin belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumu olmayan çalışma olmamasına rağmen sonuç ve önerilerinin olmayışı, özgün makalelerin sadece 3 çalışmada sonuç ve önerilerinin oluşu ve araştırma notu türündeki makalelerin belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumları olmayan 5 çalışma olmasına rağmen sonuç ve önerisi olmayan 17 yayının olması dikkat çekicidir.

Çizelge 4.29: Tez Türlerine Göre Bilimsel Yayınların Sonuç ve Önerileri

Türü	Sonuç ve Önerileri	Yılı
	---	2015
	---	2015
	---	2014
	Belirsizlik kavramıyla ilişkili alt temalar ayrı ayrı birer çalışma konusu olarak ele alınabilir. Belirsizlik konusuna öğretmen, öğrenci ve velinin bakışa açısını irdeleyen çalışmalar yapılabilir. Araştırma sonuçları ışığında belirsizlik yönetimi üzerine bir anket geliştirilip, nicel bir çalışma yapılabilir.	2014
	---	2014
	---	2014
	Hazırlanacak yönetmelik hukuki istikrar sağlayacak şekilde hazırlanmalıdır.	2013
		2013
	---	2013
	---	2013
	Eğitim ortamında kelebek etkisinin ileriye yönelik sinyalleri dikkate alınarak oluşabilecek sorunlara erken çözüm getirilebilir.	2012
		2011
	Ders kitapları tekrar düzenlenip üst düzey becerileri içeren sorularla geliştirilmelidir	2011
	---	2010
2001 ve sonrası YÜKSEK LİSANS	Benzer araştırmalar, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarında da yapılabilir.	2010
	Çalışmanın önemi düşünüldüğünde tanımsızlık ve belirsizliğin hem müfredatımızda hem de öğretmenler tarafından sınıfta öğrencilerin aklında soru işareti bırakmayacak şekilde anlatılması gerektiği ortaya çıkarmaktadır	2010
	Örgütsel değişimde; iletişim, bilgi ve öğrenmeye önem verilerek, hızla değişen çevre olaylarına ve belirsizliğe cevap verme ve uyum sağlama yeteneği kazandırılmalıdır.	2009
	---	2009
	---	2009
	---	2009
	---	2008
	1. Türk milli eğitim sistemi içerisinde görev yapan eğitim liderlerine yönelik hazırlanan eğitimler ve seminerler için eğitim programlarının içerikleri hazırlanırken, kazandırılmaya çalışılan davranışa ilişkin çok boyutlu bir inceleme yapılması gerekebilir. Araştırmanın konusu olan belirsizlikten kaçınma davranışı ile ilgili hazırlanan bir seminer programı içeriğinde belirsizlikten kaçınmanın bireysel, örgütsel ve toplumsal boyutları göz önünde bulundurulduğunda, daha etkili bir eğitim haline dönüşebilir.	2008
	2. Belirsizlikten kaçınma davranışının çok boyutlu olduğu düşünüldüğünde verilen yaygınlaştırıcı eğitiminin benzerlerinin, bireylere daha önceki yıllarda lisans ve lisans öncesi eğitimleri sırasında ve daha uzun süreli verilmesi, istendik davranışın gösterilmesinin sağlanmasında etkili olabilir.	
	3. Belirsizlikten kaçınma davranışlarının eğitim düzeyi ile ilişkili olması, Milli Eğitim Sistemimiz içerisinde çalışmak üzere seçilen eğitim yöneticilerinin atanmasında eğitim seviyelerinin dikkate alınması gerektiğini düşündürülebilir. Eğitim düzeyleri daha yüksek olan yöneticilerin daha rahat risk alabilmeleri, uygun koşullarda yapı ve kurallara ilişkin esneklik sağlayabilmeleri, tek bir doğruya inanmamaları ve değişime daha rahat uyum sağlayabilmeleri, girdisi	

insan olan eğitim kurumlarının belirsiz ve kaotik durumlarda daha etkili yönetilebilmeleri konusunda gelişim göstermelerini sağlayabilir.

4. Araştırma konusunun devamı niteliğinde olabilecek, belirsizlikten kaçınma davranışları ile ilgili olarak örgütsel boyutun yanı sıra bireysel ve toplumsal boyutlarda göz önünde bulundurularak, yöneticilerin belirsizlikten kaçınma davranışlarının bu boyutlara ilişkin düzeyleri araştırılabilir.

5. Araştırmanın bulgularından yola çıkılarak, düşük düzeyde belirsizlikten kaçınma davranışını, sadece mesleki kariyerlerine başladıktan sonra değil, eğitim sistemine girdikten ve hatta aile içinde verilen eğitim dâhilinde bireylere kazandırmaya çalışmak gerekmektedir.

6. Milli Eğitim Sistemi içerisindeki okulların kültürleri, yapıları ve işleyişleri, yetki sahibi bireylerin ya da eğitim yöneticilerinin riskli ve belirsiz durumlarda esneklik yaşayabilecekleri ve yaşatabilecekleri, tek bir doğruyu kabullenmeyecekleri, sorgulayabilecekleri ve değişime daha rahat uyum sağlayabilecekleri biçimde gelişime göstermesi desteklenmelidir.

	---	2008
	---	2007
	---	2007
	---	2015
DOKTORA	---	2015
	---	2013
	---	2011
	---	2009
	---	2008

1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili tez yoktur

Çizelge 4.29'a göre 1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili tez olmadığı, konuya ilişkin yayınlanan bütün tezlerin 2001 ve sonrası dönemde olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.36 (EK 10) incelendiğinde 1990-2000 döneminde ve 2001 ve sonrası dönemde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili kitapların sonuç ve öneriler incelendiğinde belirsizliğe ilişkin sonuç ve önerilerin olmadığı söylenebilir.

Çizelge 4.37'ye (EK 11) göre 1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bildiri olmadığı, konuya ilişkin yayınlanan bütün bildirilerin 2001 ve sonrası dönemde olduğu görülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bulguları özetlenerek sonuçlara yer verilecek bu sonuçlar doğrultusunda araştırmacılara ve uygulayıcılara dönük öneriler geliştirilmiştir.

5.1. Sonuçlar

Araştırma sonuçlarına göre;

Eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınların 1999 yılında başladığı görülmektedir. Dönemsel olarak bakıldığında ise kitapların %2.94'ünün 1990-2000 dönemde %97.06'sının ise 2001 ve sonrası dönemde yayınlandığı görülmektedir. Genel olarak bakıldığında eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili 2016 yılında yayınlanan bilimsel yayınların %28.1inin kitap, %39.7'sinin makale, %25.6'sının tez, %6.6'sının ise bildiri olduğu görülmüştür. Dönemsel olarak bakıldığında ise 2000 ve sonrası dönemde yayınlanan bilimsel yayınların %28.58'inin kitap, %38.65'inin makale, %26.05'inin tez, %6.72'sinin ise bildiri olduğu, 1990-2000 döneminde yayınlanan bilimsel yayınların ise tamamının makale olduğu görülmüştür.

1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlardan makalelerin derleme makale, özgün makale ve araştırma notuna ilişkin türlerinde çalışmaların olduğu ancak teknik not, vaka takdimi, kitap kritiği, yorum, editöre mektup, özet, bilirkişi raporu türlerine ilişkin bilimsel çalışma olmadığı bulunmuştur.

Makale türünde yapılan çalışmalara genel olarak bakıldığında çalışmaların 1999 yılı ve sonrasında yapıldığı, 2013 ve 2014 yıllarında yoğunlaştığı söylenebilir. Yapılan makale türündeki bilimsel çalışmaların başlıklarına bakıldığında ise liderlik ve yönetimle ilgili çalışma başlıklarının yoğunlukta olduğu görülmektedir.

Makalelerin içeriklerinde belirsizliğin yanı sıra çalışılan ana kavramların kaos, karmaşıklık, örgüt kültürü, değişim, risk, liderlik, yönetim, örgütsel öğrenme, sosyal ağlar olduğu görülmektedir. Derleme türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak belirsizlik ve liderlik çalışıldığı, özgün makale türündeki yayınların içeriğinde yoğun

olarak kaos ve karmaşıklık çalışıldığı, araştırma notu türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak liderlik çalışıldığı söylenebilir.

Makalelerin araştırma desenlerinin nicel ve nitel araştırma deseni olduğu, özgün makalelerin ve derleme makalelerin araştırma desenlerinin tamamının nitel araştırma deseninde olduğu literatür taraması ve kavramsal analiz kullanılarak çalışıldığı görülmektedir. Araştırma notu türündeki makalelerin ise 3 tanesinin nitel araştırma deseninde olduğu, 2 tanesinde görüşme formu kullanılarak verilerin toplandığı, bir çalışmada ise verilerin örnek olay yöntemiyle toplandığı görülmektedir. Araştırma notu türündeki nicel araştırma deseniyle modellenmiş makalelerin ise örnekleminin büyük çoğunlukla öğretmenlerden, öğretmen adaylarından ve öğrencilerden oluştuğu, ayrıca veri toplama tekniği olarak anket ve ölçek kullanıldığı görülmektedir.

Makalelerin araştırma notu türündeki çalışmaların 5 tanesinde belirsizlikle ilgili bulgu ve yoruma rastlanmamıştır. Derleme makale türündeki çalışmaların bulgu ve yorumları incelendiğinde, çalışmaların bulgu ve yorumları liderlerin belirsizlik karşısındaki tutumunun örgüte yansımaları, örgütsel öğrenmenin belirsizlikle ilişkisi, belirsizlik ve bilgiye erişim, iş güvencesizliği ve belirsizlik, örgüt kültürü ve belirsizlik ilişkisi, örgütsel değişim ve belirsizlik ilişkisi başlıklarında özetlenebilir. Özgün makale türündeki çalışmaların bulgu ve yorumları incelendiğinde ise karmaşıklık teorisi, çevresel belirsizlik ve belirsizlik, örgütlerde belirsizliğin giderilmesi, kuantum teorisi ve belirsizlik, belirsizlik ve örgütsel değişim, entropi ve belirsizlik, iletişim ve belirsizlik, liderlerin belirsizlikteki rolü, belirsizlikten kaçınma, insan doğası ve belirsizlik olarak özetlenebileceği söylenebilir. Araştırma notu makale türündeki çalışmaların bulgu ve yorumları incelendiğinde örgüt kültürü, belirsizliğe karşı tutum, değişim yönetimi ve belirsizlik, örgütsel öğrenme ve belirsizlik, yönetim ve belirsizlik, belirsizliğin sebepleri, belirsizliğin sonuçları, belirsizlikten yararlanma, belirsizlik ve kriz yönetimi, belirsizlik ve risk yönetimi, belirsizlik ve kararsızlık, öğretmenlerin liderlik stili ve belirsizlik, eğitim kurumlarının genel politikası, güç mesafesi ve belirsizlik başlıklarında özetlenebilir. Makale türündeki çalışmalarda belirsizliği eğitim kurumlarına yansımalarının çok çeşitli boyutlarıyla incelendiği ancak çoğunlukla yönetsel süreçler, öğrenme süreçleri, örgütsel değişim boyutlarının öne çıktığı söylenebilir.

Derleme makale türündeki yayınların belirsizliğe ilişkin sonuç ve önerileri olmadığı, özgün makale türündeki 12 yayının belirsizlikle ilgili sonuç ve önerilerinin olmadığı, 3 yayının eğitim sistemi, müfredat, planlama, eğitim politikaları, örgüt içi bilgilendirme ve yöneticilere yönelik önerilerin olduğu söylenebilir. Araştırma notu türündeki makalelerin 18'inin belirsizliğe ilişkin sonuç ve önerilerinin bulunmadığı, 6 çalışmada ise belirsizliğe karşı tutum, yöneticiler, örgütsel öğrenme, kişisel zaman yönetimi ve hizmet içi eğitime yönelik önerilerin olduğu gözlenmiştir.

Makalelerin 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bulgu ve yorumları incelendiğinde derleme ve özgün makalelerin belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumu olmayan çalışma olmamasına rağmen sonuç ve önerilerinin olmayışı, aynı şekilde araştırma notu türündeki makalelerin belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumları olmayan 5 çalışma olmasına rağmen sonuç ve önerisi olmayan 12 yayının olması dikkat çekicidir.

Eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bilimsel yayınlardan tezlerin 2007 ve sonrasında yapıldığı görülmektedir. Yüksek lisans tezi türünde yapılan bilimsel çalışmaların başlıklarına bakıldığında örgütsel belirsizliğin tez başlıklarının çoğunda yoğun olarak kullanıldığı, bunun yanında liderlik, değişim, kaos ve karmaşıklık kavramlarının da başlıklarda kullanıldığı söylenebilir. Doktora tezleri incelendiğinde çalışmaların 2008 yılında başladığı görülmektedir. Tez türündeki çalışmalara genel olarak bakıldığında ise belirsizlik kavramının tez başlıklarında yoğun olarak kullanıldığı, bunun yanında liderlik, kaos, karmaşıklık, değişim kavramlarının da kullanıldığı söylenebilir.

Tezlerin içeriklerinde belirsizliğin yanı sıra çalışılan ana kavramların kaos, karmaşıklık, liderlik, yönetim olduğu görülmektedir. Yüksek lisans tezi türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak belirsizlik ve liderlik çalışıldığı, doktora tezi türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak eğitim örgütlerinde belirsizlik çalışıldığı söylenebilir.

Doktora ve yüksek lisans tezlerinin araştırma desenleri incelendiğinde nitel araştırma deseni, nicel araştırma deseni, deneysel araştırma deseni, karma araştırma deseni olmak üzere farklı türlerin kullanıldığı görülmektedir. Doktora ve yüksek lisans tezlerinde örneklem olarak öğretmen, öğretim elemanı, öğrenci, öğretmen adayı, yönetici olmak üzere eğitim kurumlarının iç paydaşlarının

yardımcı personel, teknik personel ve veli hariç tümünün kullanıldığı söylenebilir. Doktora ve yüksek lisans tezlerinde veri toplama aracı olarak anket, ölçek, yüze yüze görüşme, yarı yapılandırılmış görüşme formu, test, sınav, günlük, gözlem formu, deneysel işlem materyali gibi çok çeşitli araçların kullanıldığı söylenebilir.

Tezlerden yüksek lisans tezlerinin 7 ve doktora tezlerinin 3 tanesinde belirsizlikle ilgili bulguya rastlanmamıştır. Yüksek lisans tezlerinin bulgu ve yorumları incelendiğinde üniversite öğrencilerinin kültürel değerlerinin çalışmayı düşündükleri iş sektörüne etkisi ve belirsizlik, belirsizliğe tahammülsüzlük ve psikolojik iyi olma, belirsizlik durumlarında yöneticilerin danıştıkları kişiler, kadın öğretmen adaylarının belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri, sınıf kurallarında belirsizlik, öğretme etkinliklerinde belirsizlik, örgütlerinde geleceğinde oluşan tehdit olarak belirsizlik, kelebek etkisi, örgüt kültürü, kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik, proje tabanlı öğrenme yaklaşımı uygulamalarında belirsizlik, belirsizlikten kaçınma başlıklarında özetlenebilir. Doktora tezlerinin bulgu ve yorumları incelendiğinde ise örgütsel belirsizlik ve sosyal ağlar, öğretmen performans yönetimi ve öğretmen performans değerlendirme sistemlerindeki belirsizlikler, öğretme ve öğrenme süreçlerindeki belirsizlikler olarak özetlenebilir. Tez çalışmalarının bulgu ve yorumları incelendiğinde örgüt içinde yaşanan süreçlere dair belirsizliklere ilişkin bulgu ve yorumların yoğunlukta olduğu söylenebilir.

Doktora tezi türündeki yayınların belirsizliğe ilişkin sonuç ve önerileri olmadığı, yüksek lisans türündeki 13 yayının belirsizlikle ilgili sonuç ve önerilerinin olmadığı, 8 yayının belirsizlikle ilgili olarak belirsizlik yönetimi üzerine anket geliştirme, belirsizliğe yönelik bilimsel çalışmalar yapma, kelebek etkisi, ders kitapları, müfredat, eğitim programları, seminer çalışmaları, yönetici atamaları boyutlarına yönelik önerilerin olduğu söylenebilir. Doktora tezlerinin 1990 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bulgu ve yorumları incelendiğinde belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumu olan 3 çalışma olmasına rağmen sonuç ve önerilerinin olmayışı dikkat çekicidir.

Kitapların 2000 ve sonrasında yapıldığı, 2012 yılında sonra yoğunlaştığı, 2003, 2004, 2005, 2006, 2008, 2010 ve 2011 yıllarında çalışma olmadığı görülmektedir. Çalışmada bireysel kitap, kitap tercümesi, editörlü kitap, kitap bölümü türlerinden

çalışmaların yapıldığı araştırma kitabı (tez hariç), ders kitabı, ansiklopedi maddesi türlerinden çalışmanın olmadığı görülmüştür.

Bireysel kitaplar incelendiğinde çalışmaların 2000 yılı ve sonrasında yapıldığı görülmektedir. Bireysel kitap türünde yapılan bilimsel çalışmaların başlıklarına bakıldığında belirsizlik, liderlik, karmaşıklık, yönetim kavramlarının kullanıldığı söylenebilir. Editörlü kitap türü incelendiğinde çalışmaların 2014 yılında başladığı, başlıklarına bakıldığında kaos, karmaşıklık ve liderlik kavramlarının kullanıldığı görülmektedir. Kitap tercümesi türünde 2007 yılında yapılmış bir çalışma olduğu, kitap başlığında kaos kavramının kullanıldığı görülmektedir. Kitap bölümü türünde çalışmaların 2012 yılında başladığı, başlıklarında yoğunlukla kaos, karmaşıklık ve liderlik kavramlarının geçtiği görülmektedir. Kitap türündeki çalışmalara genel olarak bakıldığında ise belirsizlik kavramının tez başlıklarında yoğun olarak kullanılmadığı, liderlik, kaos, karmaşıklık kavramlarının yoğun olarak kullanıldığı söylenebilir.

Kitapların içeriklerinde belirsizliğin yanı sıra çalışılan ana kavramların kaos, karmaşıklık, liderlik, yönetim, değişim, örgütsel zeka olduğu görülmektedir. Bireysel kitap türündeki yayınların içeriğinde belirsizlik ve kaos, karmaşıklık, değişim ve sosyal ağların, kitap tercümesi türündeki yayınların içeriğinde belirsizlik ve kaos çalışıldığı, editörlü kitap ve kitap bölümü türündeki yayınların içeriğinde yoğun olarak belirsizlik ve kaos, karmaşıklık, liderlik çalışıldığı söylenebilir.

Kitaplarda araştırma deseni olarak nitel araştırma deseni kavramsal analiz yöntemi kullanıldığı, iki çalışmada nicel araştırma deseni kullanıldığı görülmektedir. Kitap bölümlerinde nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bir çalışmada 3 katılımcı ile görüşme yapılmıştır. Kitap bölümlerinden nicel araştırma deseni ile modellenmiş iki çalışmadan bir tanesinde 125 yöneticiye ölçek uygulaması yapılmış, diğer çalışmada ise finans şirketlerine ölçek uygulaması yapılmıştır.

Bildirilerin 2005 ve sonrasında sunulduğu, 2005 yılında sunulan bir bildiriden sonra konuya ilişkin 2014 yılında kadar çalışma olmadığı, çalışmaların 2014 yılında yoğunlaştığı söylenebilir. Özet bildiri, tam metin bildiri türlerinde çalışmaların bulunduğu poster, sözlü bildiri, davetli konuşmacı türlerinde çalışmaların bulunmadığı görülmektedir.

Özet bildiri türündeki çalışmaların başlıkları incelendiğinde yönetim kavramının başlıklarda yoğun olarak kullanıldığı, belirsizlik ve örgütsel öğrenme kavramlarının da kullanıldığı görülmektedir. Tam metin bildiri türündeki çalışmaların başlıklarına bakıldığında ise liderlik ve eğitim kavramlarının kullanıldığı, çalışmaların 2014 ve 2015 yıllarında yapıldığı söylenebilir. Bildiri türündeki çalışmaların başlıkları genel olarak incelendiğinde yönetim kavramının başlıklarda yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir.

Bildirilerin içeriklerinde belirsizliğin yanı sıra yönetim kavramının öne çıktığı görülmektedir. Özet bildiri türündeki yayınların içeriğinde belirsizlik ve örgüt kültürü, örgütsel öğrenmenin, tam metin bildiri türündeki yayınların içeriğinde belirsizlik ve yönetim çalışıldığı söylenebilir.

Bildirilerinde 3 çalışmada nicel, iki çalışmada ise nitel araştırma yöntemi uygulanmıştır. Tam metin bildiri türündeki çalışmalardan bir tanesinde nitel araştırma deseni kavramsal analiz yöntemi kullanılmış, diğerinde ise 20 öğretmene anket uygulaması yapılarak nicel araştırma deseni ile modellenmiştir. Özet bildiri çalışmalarından 4 nitel araştırma deseni ile modellenen 3 çalışmada literatür taraması yöntemi kullanılmış, 1 tanesinde ise 11 kurum yönetici ile görüşme yapılmıştır. Özet bildiri çalışmalarından nicel araştırma deseni ile modellenmiş bir çalışmada 172 okul müdürüne ölçek uygulanmış, diğer çalışmada da ölçek uygulaması yapılmış ancak özet bildiri metninde örnekleme dair bir bilgiye erişilememiştir.

Kitapların ve bildirilerin bulgu ve yorumları, sonuç ve önerileri incelendiğinde belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumlarının ve sonuç ve önerilerinin olmadığı söylenebilir.

1990-2000 ve 2001 ve sonrası eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili makalelerin 3 tanesinin 1990-2000 döneminde yayınlandığı derleme makale türünden 1, özgün makale türünden 1, araştırma notu türünden 1 makale yayınlandığı; 2001 ve sonrası dönemde ise derleme makale türünden 8, özgün makale türünden 14, araştırma notu türünden 23 makale yayınlandığı görülmektedir.

1999-2000 döneminde yayınlanan makalelerin içerikleri belirsizlik ve liderlik, belirsizlik ve insan, belirsizlik ve değişim konularında, 2001 ve sonrası makalelerin

ise belirsizlik ve liderlik, karmaşıklık, örgütsel öğrenme, belirsizlikle baş edebilme, sosyal ağlar, kaos, karmaşıklık, kuantum, örgüt kültürü, görev tanımlarındaki belirsizlik, iş bölümündeki belirsizlik, belirsizlikten kaçınma konularının ağırlıkta olduğu görülmektedir. İki dönem karşılaştırıldığında liderlik ve belirsizlik, değişim ve belirsizlik konularının ortak olduğu görülmektedir.

1999-2000 döneminde yayınlanan makalelerin nitel ve nicel araştırma modeli ile desenlendiği, 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan makalelerin de nitel ve nicel araştırma modeli ile desenlendiği görülmektedir. 1999-2000 döneminde yayınlanan makalelerin örneklemelerinin öğretim elemanı ve öğrenciden, 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan makalelerin öğretim elemanı, öğrenci, yönetici ve kamu personelinden oluştuğu ve her iki dönemde de nicel çalışmalarda veri toplama aracı olarak anket kullanıldığı, 2001 ve sonrası dönemde anket yanında ölçek de kullanıldığı görülmektedir.

1999-2000 döneminde yayınlanan makalelerin bulgu ve yorumlarının örgütsel değişim, insan doğası ve belirsizlikle ilgili olduğu, 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan makalelerin bulgu ve yorumları liderlerin belirsizlik karşısındaki tutumunun örgüte yansımaları, örgütsel öğrenmenin belirsizlikle ilişkisi, belirsizlik ve bilgiye erişim, iş güvencesizliği ve belirsizlik, örgüt kültürü ve belirsizlik ilişkisi, örgütsel değişim ve belirsizlik ilişkisi, çevresel belirsizlik ve belirsizlik, örgütlerde belirsizliğin giderilmesi, kuantum teorisi ve belirsizlik, entropi ve belirsizlik, iletişim ve belirsizlik, liderlerin belirsizlikteki rolü, belirsizlikten kaçınma, insan doğası ve belirsizlik yönetim ve belirsizlik, belirsizliğin sebepleri, belirsizliğin sonuçları, belirsizlikten yararlanma, belirsizlik ve kriz yönetimi, belirsizlik ve risk yönetimi, belirsizlik ve kararsızlık, öğretmenlerin liderlik stili ve belirsizlik, eğitim kurumlarının genel politikası, güç mesafesi ve belirsizlik başlıklarında özetlenebilir. Her iki dönemde de örgütsel değişim ve belirsizlikle ilgili bulgu ve yorumların ortak olduğu söylenebilir.

1999-2000 döneminde yayınlanan makalelerin sonuç ve önerilerinin olmadığı, 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan makalelerin sonuç ve önerilerinin eğitim sistemi, müfredat, planlama, eğitim politikaları, örgüt içi bilgilendirme ve yöneticiler, örgütsel öğrenme, kişisel zaman yönetimi ve hizmet içi eğitime yönelik olduğu gözlenmiştir.

Makalelerin 1990-2000 dönem döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili sonuç ve önerileri incelendiğinde makalelerin belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumu olmayan çalışma olmamasına rağmen sonuç ve önerilerinin olmayışı, aynı şekilde 2001 ve sonrası dönemde derleme makalelerin belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumu olmayan çalışma olmamasına rağmen sonuç ve önerilerinin olmayışı, özgün makalelerin sadece 3 çalışmada sonuç ve önerilerinin oluşu ve araştırma notu türündeki makalelerin belirsizliğe ilişkin bulgu ve yorumları olmayan 5 çalışma olmasına rağmen sonuç ve önerisi olmayan 17 yayının olması dikkat çekicidir.

1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bildiri ve tez olmadığı, konuya ilişkin yayınlanan bütün bildirilerin ve tezlerin 2001 ve sonrası dönemde olduğu görülmektedir.

1999-2000 döneminde yayınlanan kitabın içeriği kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik konusunda olduğu, 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan kitaplarda ise kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik, eğitim yönetimi, sosyal ağlar, entropi, değişim konularının ağırlıkta olduğu görülmektedir. İki dönem karşılaştırıldığında kaos, karmaşıklık, liderlik ve belirsizlik konusuna ilişkin yayınların her iki dönemde de olduğu, bu konudaki çalışmaların 2000 yılında başladığı söylenebilir.

1999-2000 döneminde yayınlanan kitapların nitel araştırma modeli kavramsal analiz yöntemiyle desenlendiği, 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan kitapların nitel ve nicel araştırma modelleri ile desenlendiği söylenebilir. 2001 ve sonrası dönemde yayınlanan kitapların kitap bölümü türündeki 3 çalışmanın örneklemlerinin yönetici ve finans şirketleri olduğu, kullanılan veri toplama araçlarının ise yarı yapılandırılmış görüşme formu ve ölçek olduğu görülmektedir.

5.2. Öneriler

5.2.1. Araştırmaya Dönük Öneriler

Çalışma sonuçlarına göre araştırmaya yönelik aşağıdaki öneriler sunulabilir.

1. Örgütsel belirsizliği her boyutuyla ve eğitim sisteminde olan değişikliklere yönelik olan tartışmalarla birlikte inceleyen çalışmaların alandaki mevcut durumunu ortaya koyan araştırmanın sonuçlarına dayanarak; örgütsel belirsizlik

ve örgütsel belirsizliğin kaos, karmaşıklık, liderlik, risk, değişim, örgüt kültürü boyutları ile inceleyen çalışmaların artırılması önerilebilir.

2. Örgütsel belirsizliğe ilişkin tez ve bildiri çalışmalarının az olması dikkat çekicidir, konunun tez ve bildiri çalışmaları ile de zenginleşmesi gereklidir.
3. Örgütsel belirsizlik konusu makale, kitap, bildiri, tez gibi bilimsel yayınlarla her boyutuyla tartışmaya açılmalıdır.

5.2.2. Uygulamaya Dönük Öneriler

Çalışma sonuçlarına göre uygulamaya yönelik aşağıdaki öneriler sunulabilir.

1. Eğitim sisteminin uygulama alanı olan eğitim örgütlerinde mevzuatta ve uygulamada yapılan değişikliklerin örgütsel belirsizlik açısından etkilerinin ve çözümlerinin araştırılması eğitim sistemine yön vermesi açısından faydalı olacaktır.
2. Örgütsel belirsizlikle baş edebilme anlamında yöneticilerin eğitilmesi, baş etme yöntemlerine yönelik beceri geliştirmeye dönük eğitimlerin yapılması faydalı olacaktır.
3. Örgütsel belirsizliği kaos, karmaşıklık, liderlik, risk, değişim, kurum kültürü boyutlarında yönetilmesine yönelik modeller geliştirilerek uygulamaya konulabilir ve bu modellerin etkinliği tartışılabilir.

KAYNAKÇA

- Açıkalin, A. (1994). *Toplumsal kurumsal ve teknik yönleriyle okul yöneticiliği*. Ankara: Pegem.
- Açıkalin, Ş.N. and Bölücek, C.A. (2014). Understanding of Arab Spring with chaos theory-Uprising or revolution. In: S. Banerjee, Ş.Ş. Erçetin and A. Tekin (eds.), *Chaos Theory in Politics* (p. 29-50). Springer, Germany.
- Açıkalin, Ş.N. and Erçetin, Ş.Ş. (2014). Great illusion in twenty- first century- Chaos knocking door. In: S. Banerjee and Ş.Ş. Erçetin (eds.), *Chaos, Complexity and Leadership 2012*, Springer Proceedings in Complexity (p. 1-8). Springer, Germany, DOI 10.1007/978-94-007-7362-2_1.
- Akbaşı, S. and Üredi, L. (2014). Eğitim sistemindeki 4+4+4 yapılanmasına ilişkin öğretmen görüşleri. *Journal of Teacher Education and Educators*, 3(1), 109-136.
- Akmansoy, V. ve Kartal, S. (2014). Kaos Teorisi ve eğitime yansımaları: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(2), 499-518.
- Akpınar, B., Dönder, A., Yıldırım, B. ve Karahan, O. (2012). Eğitimde 4+4+4 Sisteminin (Modelinin) karşıt program bağlamında değerlendirilmesi. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 36, 25-39.
- Aksu, A. (2009). Kriz yönetimi ve vizyoner liderlik. *Journal of Yaşar University*, 4(15), 2435-2450.
- Alkaya, A. ve Hepaktan, C. E. (2003). Organizational change. *Yönetim ve Ekonomi*, 10(1), 31-58.
- Alkın, M. C. (2006). *Liderlik özellik ve davranışlarının belirlenmesi ve konuyla ilgili olarak yapılan bir araştırma* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Argon, T. ve Kösterelioğlu, M. A. (2009). Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşam kalitesi ve fakülte kültürüne ilişkin algıları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(30), 43-61
- Argüden, Y. (2004). *Değişim yönetimi*. İstanbul: Arge Danışmanlık Yayınları.
- Arslan, Y. (2013). *Belirsizlik Yönetimi (BELYÖN) Programının belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyine etkisi -Kadın öğretmen adayları üzerine deneysel bir araştırma* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Arslan, H.; Kuru, M. ve Satıcı, A. (2005). İlköğretim ve ortaöğretim okullarındaki örgüt kültürünün karşılaştırılması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 44, 449-472.
- Aslanargun, E. (2012). Okul müdürlerinin atanmaları sürecinde idari yargı kararları ve öne çıkan değerler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 18(3), 347-376.
- Aydınlı, H. İ. (2003). Örgüt kültürünün yönetim açısından önemi. *Bilgi*, 7(2), 79-99.
- Aykaç, N.; Kabaran, H. ve Bilgin, H. (2014). Türkiye’de ve bazı Avrupa Birliği Ülkelerindeki öğretmen yetiştirme uygulamalarının karşılaştırılması olarak incelenmesi

(Almanya, Finlandiya, Fransa, İngiltere ve Türkiye Örneği). *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(3), 279-292.

Bailey, K.D. (1982). *Methods of social research*. New York: The Free Press.

Bahtiyar Karadeniz, C. (2012). Öğretmenlerin 4+4+4 zorunlu eğitim sistemine ilişkin görüşleri. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 10(40), 34-53.

Bakan, İ. (2008). Örgüt kültürü ve liderlik türlerine ilişkin algılamalar ile yöneticilerin demografik özellikleri arasındaki ilişki: Bir alan araştırması. *KMU İİBF Dergisi*, 10(14), 13-40.

Bakan, İ. ve Büyükbeşe, T. (2010). Liderlik türleri ve güç kaynaklarına ilişkin mevcut-gelecek durum karşılaştırması: Eğitim kurumu yöneticilerinin algılarına dayalı bir alan araştırması. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 12(19), 73-84.

Bakioğlu, A. ve Demiral, S. (2013). Okul yöneticilerinin belirsizlik durumlarını algılama ve karar verme tarzları. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 38, 9-35.

Balcı, A. (2001). *Etkili okul ve okul geliştirme*. Ankara: PegemA.

Başar Neyişçi, N. (2008). *Türkiye'deki Mesleki Eğitim ve Öğretimin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP) içindeki yaygınlaştırıcı okul yöneticilerinin, belirsizlikten kaçınma davranışlarını gerçekleştirme düzeyleri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Bayramoğlu, G. (2016). Karmaşıklık paradigması ışığında örgüt teorilerinin yeniden değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 35, 49-63.

Blank, W. (1995). *The 9 natural laws of leadership*. New York: Amacom.

Beabout, B.R. (2010). Urban school reform and the strange attractor of low-risk relationships. *School Community Journal*, 20 (1), 9-30.

Cameron, S.K., Kim, M.U. and Whetten, D.A. (1987). Organizational dysfunctions of decline. *Academy of Management Journal*, 32(1), 222-240.

Cerit, Y.; Akgün, N.; Yıldız, K. ve Soysal, M.R. (2014). Yeni eğitim sisteminin (4+4+4) uygulanmasında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri (Bolu il örneği). *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, Uluslararası e-dergi*, 4(1), 59-82.

Clark, C. M. and Floden, R. E. (1988). *Preparing teachers for uncertainty*. Teachers College Record, Summer 1988.

Covello, V.T. (2001). Risk communication, the west nile virus epidemic and bioterrorism: Responding to the communication challenges posed by the intentional or unintentional release of a pathogen in an urban setting. *Journal of Urban Health*, 78 (2), 382-391.

Çamlıbel, N. D. (2003). *Belirsizlik ortamında planlama düşüncesi 'sinerjetik toplum - sinerjik yönetim ve sinerjist planlama modeli' örnek olay: 17 Ağustos - 12 Kasım 1999 depremleri sonrası kaos ve kendi - kendine organizasyon süreci*

(Yayınlanmamış Doktora Tezi), Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Çelikten, M.; Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 207-237.

Daft, R.L. (1994). *Management*. Orlando: The Dryden Press.

Dağ, İ. ve Göktürk, T. (2014). Sınıf yönetiminde liderlik ve liderliğin sınıf yönetimine katkıları. *International Journal of Social Science*, 27, 171-184.

Demir, S.B.; Doğan, S. ve Pınar, M.A. (2013). 4+4+4 Yeni eğitim sistemi'nin yansımaları: beşinci sınıflardaki eğitim-öğretim sürecinin branş öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, (9), 1081-1098.

Demiral, S. (2014). *Okul yöneticilerinin belirsizlik durumlarına ilişkin algıları ve belirsizlikle başa çıkma yolları* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Demirkasımoğlu, N. (2011). Türk Eğitim Sisteminde bir alt sistem olan denetim sisteminin seçilmiş bazı ülkelerin denetim sistemleri ile karşılaştırılması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(23), 23-48.

Diker, N. ve Ökten, A.N. (2009). Kaos'dan düzene; sinerjetik toplum, sinerjik yönetim ve sinerjist planlama - örnek olay: 1999 marmara depremleri sonrası kaos ve kendikendine organizasyon süreci içinde bir ilkokulun yapımı. *Megaron*, 4(3), 147-162.

Dooley, J. (1995). Cultural aspects of systematic change management. İnternet'ten 30 Nisan 2016'de elde edilmiştir. <<http://www.well.com/u/dooley/culture.pdf.htm>>.

Dopson, S. and Neuman, J. E. (1998). Uncertainty contrariness and the double-find: Middle managers' reactions to changing contracts. *British Journal of Management*, 9(3), 53-70.

Dugas, M. J., Gosselin, P., and Ladouceur, R. (2001). Intolerance of uncertainty and worry: Investigating specificity in a non clinical sample. *Cognitive Therapy and Research*, 25(5), 551-558.

Durna, U. (2002). *Yenilik yönetimi*. Ankara: Nobel Yayınları.

Elma, C. ve Çinkır, Ş. (2002). *21. Yüzyıl eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi sempozyumu*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Yayın No 191

Epçaçan, C. (2014). İlkokul ve ortaokul öğretmen ve yöneticilerinin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri (Siirt ili örneği). *EKEV Akademi Dergisi*, 18(58), 505- 522.

Erçetin, Ş.Ş. (1998). Kuantum liderlik paradigması. *Çağdaş Eğitim*, 23(240), 9-12.

Erçetin, Ş.Ş. (1999). Biyoteknolojiyle değişen dünya düzeni ve eğitim-1. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 18, 169-180.

Erçetin, Ş. Ş. (2000). *Lider sarmalında vizyon*. Ankara: Önder Matbaacılık.

Erçetin, Ş. Ş. (2001). *Yönetimde yeni yaklaşımlar*. İstanbul: Nobel Yayınları.

- Erçetin, Ş. Ş. and Kamacı, M.C. (2008). Quantum leadership paradigm. *World Applied Sciences Journal*, 3(6), 865-868.
- Erçetin, Ş.Ş.; Açıkalin, Ş.N. and Bülbül, M.Ş. (2013). A Multi-Dimensional approach to leadership in chaotic environments. In: S Banerjee (ed.), *Chaos and Complexity Theory for Management: Nonlinear Dynamics* (p. 89-104). IGI Global, USA, 5.
- Erçetin Ş. Ş., Potas, N., Kısa, N., and Açıkalin, Ş. N. (2013). To be on the edge of chaos with organizational intelligence and health. In: S. Banerjee and Ş. Ş. Erçetin (Eds) *Chaos and complexity theory for management: Nonlinear Dynamics* (p. 184–203). USA: IGI Global.
- Erçetin, Ş.Ş. and Kayman, E.A. (2014). How to be a quantum leader in an intelligent organization? In: Ş.Ş. Erçetin and S. Banerjee (eds) *Chaos, complexity and leadership 2012* (p. 247-252). Springer, Dordrecht.
- Erçetin, Ş.Ş.; Hamedoğlu, M.A. and Açıkalin, Ş.N. (2014). Can managerial narcissism which likely leads to a chaotic process be measured? Managerial Narcissism Scale (MNS). In: Ş.Ş. Erçetin and S. Banerjee (eds) *Chaos and complexity in world politics* (p. 95-114). IGI Global, Hershey.
- Erçetin, Ş.Ş., Güngör, H. & Açıkalin, Ş.N. (2015). Chaotic Interaction in Abnormal Leadership Processes from the Perspective of Leaders and Followers. In Ş.Ş. Erçetin & S. Banerjee (Eds.) *Chaos, Complexity and Leadership 2013*. Springer Proceedings in Complexity (p. 235-242). New York: Springer. DOI: 10.1007 /978-3-319-09710-7_20.
- Erçetin, Ş. Ş. and Açıkalin, Ş.N. (2016). Lead-Entropy: Redefining Leadership from the Perspective of Organizational Entropy. In Ş.Ş. Erçetin; H. Bağcı (Ed.). *Handbook of Research on Chaos and Complexity Theory in the Social Sciences*. (p. 183-194). Hershey, PA: IGI Global Publication, doi:10.4018/978-1-5225-0148-0.ch014.
- Erdem, F. (2001). Girişimcilerin risk alma eğilimi ve belirsizliğe tolerans ilişkisine kültürel yaklaşım. *Akdeniz İ.İ.B.F Dergisi*, 2, 43-61.
- Eren, E. (2001). *Örgütsel davranış ve yönetim psikolojisi*. 7. Baskı, İstanbul: Beta Basım Yayın Dağıtım.
- Erkmen, T. ve Ordun, G. (2001). *Örgüt kültürü tipleri ile yönetim biçimleri arasındaki ilişkinin incelenmesine yönelik bir araştırma*. 9. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildirileri.
- Ersanlı, K. ve Uysal, E. (2015). Belirsizliğe Karşı Tutum Ölçeğinin geliştirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(54), 46-53.
- Ersoy Yılmaz, S. ve Çetinel, E. (2015). Örgütsel ölüm: Adaptasyon Teorileri bağlamında bir değerlendirme. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 211-230.
- Ertürk Kayman, E.A. (2008). *Türkiye'deki Mesleki Eğitim ve Öğretimin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP) içindeki yaygınlaştırıcı okul yöneticilerinin, kuantum liderlik davranışlarını gerçekleştirme düzeyleri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Flick, U. (2009). *An introduction to qualitative research*, Fourth Edition. London: Sage Publications.
- Gür, B.S. ve Çelik, Z. (2009). *Türkiye’de Millî Eğitim Sistemi. Yapısal sorunlar ve öneriler*. Ankara: SETA, Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı, 1.
- Gürçaylılar-Yenidoğan T. (2013). Yeni kurumsal iktisat geleneğinden işlem maliyeti teorisinin rolü ve son gelişmeler. *Business and Economics Research Journal*, 4(2), 109-134.
- Güven, İ. (2012). The 4+4+4 school reform bill and the Fatih Project: is it a reform? *Elementary Education Online*, 11(3), 556-577.
- Hofstede, G. (1980). *Culture’s consequences: International differences in work-related values*. Newbury Park: Sage Publications, Inc.
- Hofstede, G. (1983). National cultures in four dimensions. A research-based theory of cultural differences among nations. *International Studies of Management and Organization*, 13(12).46-74.
- Hofstede, G. J. (2001). *Culture’s consequences: Comparing values, behaviors, institutions and organizations across nations*. ThousandOaks, CA: Sage Publications, Inc.
- İraz, R. (2000). Örgütsel değişim ve çevresel belirsizliği yönetmede kullanılan stratejiler. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 4, 155-163.
- Jackson, P. W. (1986). *The practice of teaching*. New York: Teachers College Press.
- Keskinkılıç Kara, S. B. (2013). Yeni bilim ve liderlik. *Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Akademik Bakış Dergisi*, 34, 1-13.
- Kamacı, M.C. (2010). *Liderlik eğitim programının eğitim yöneticilerinin kaosu yönetmede sergiledikleri davranışlarına etkileri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Karakışla, E. (2009). *Kültür-Yönetim ilişkileri bağlamında örgütsel değişim sürecine örgütsel kültürün yönetsel etkinlik açısından etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman
- Karakuş, Ş. ve Yardım, M. (2014). Algılanan örgütsel değişim, belirsizlik, iş doyumu ve işten ayrılma niyeti arasındaki ilişkileri. *İş ve İnsan Dergisi*, 1(1), 21-31.
- Karip, E. (2005). Daha bir. Eğitimde değişim tartışmaları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 42, 149-150.
- Kasperson, R. E. (2008). Coping with deep uncertainty: Challenges for environmental assesment and decision-making. Bammer, G. and Smithson, M. (Ed.), *Uncertainty and risk: Multidisciplinary perspectives*. London, Cromwell Press.
- Kayatürk, N.; Geban, Ö. ve Önal, A. (1995). Genel lise programında yer alan kimya konularıyla ilgili derslerin müfredatlarının incelenmesi ve ders geçme sisteminin değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 9-13.
- Kerman, U. ve Öztop, S. (2014). Kamu çalışanlarının örgütsel değişim yönetimine yönelik algısı. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(19), 89-112.

- Koçak, S. ve Kavak, Y. (2014). Milli Eğitim Bakanlığı'nın öğretmen atama esasları ve kaynak yükseköğretim programlarıyla ilgili gelişmeler. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29 (4), 157-170.
- Kondakçı, Y.; Zayim, M. ve Çalışkan, Ö. (2010). Okul yöneticilerinin değişime hazır olma tutumlarının okulun öğretim düzeyi, yöneticilerin deneyimi ve okul büyüklüğü bağlamında incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 155–175.
- Krippendorff, K. (1980). *Content analysis: An introduction to its methodology*. Sage Publications, Newbury Park.
- Küçüközkan, Y. (2015). Liderlik ve motivasyon teorileri: Kuramsal bir çerçeve. *Uluslararası Akademik Yönetim Bilimleri Dergisi*, 1(2), 86-115.
- Külekçi, E. (2013). 4+4+4 Eğitim sistemi kapsamında birleştirilmiş sınıf uygulamasına ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 369-377.
- Kvale, S. (1996). *Interviews: An introduction to qualitative research interviewing*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.
- Lortie, D. C. (1975). *School teacher: A sociological study*. Chicago: University of Chicago Press.
- March, J. G. and Simon, H. A. (1958). *Organizations*. New York: Wiley.
- Matheson, D. and Matheson, J. (1999). *Akıllı örgüt*. Meral Tüzel (Çev.). İstanbul: Boyner.
- Mayring, P. (2000). Qualitative content analysis. *Forum: Qualitative Social Research*, 1(2), 20.
- McEvan, E. (1994). *Steps to effective instructional leadership*. USA: Scholastic Inc.
- Memişoğlu, S.P. (2013). Zorunlu eğitimde 4+4+4 uygulamasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(22), 14-25.
- Milliken, F. J. (1987). Three types of perceived uncertainty about the environment: State, effect, and response uncertainty. *The Academy of Management Review*, 12 (1), 133-143.
- Mirze, K. S. (2002). *Introduction to business*. İstanbul: Literatur Publishing.
- Odabaşı, B. (2014). Türk Eğitim Sisteminde yeni kanun (4+4+4) değişikliği üzerine düşünceler. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 43(2), 103-124.
- Örs, Ç.; Erdoğan, H. ve Kipici, K. (2013). Eğitim yöneticileri bakış açısıyla 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sistemi: Iğdır örneği. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4, 131-154
- Özalp, İ. ve Öcal, H. (2000). Örgütlerde dönüştürücü (transformational) liderlik yaklaşımı. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(4), 207-227
- Özdemir, S. ve Cemaloğlu, N. (1999). Eğitimde değişimi uygulama modelleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 5(17), 91-103

- Özmen, F. ve Sönmez, Y. (2007). Değişim sürecinde eğitim örgütlerinde değişim ajanlarının rolleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(2), 177-198
- Özmen, F. ve Yasan, T. (2007). *Türk Eğitim Sisteminde denetim ve Avrupa Birliği ülkeleri ile karşılaştırılması*. Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları.
- Özoğlu, M. (2010). Türkiye’de öğretmen yetiştirme sisteminin sorunları. Ankara: SETA, Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı, 17.
- Paksoy, H.M. ve Özbezek, B.D. (2013). Örgütsel değişimde beşeri sermayenin rolü. *Akademik Bakış*, 6(12), 293-331.
- Pıra.A. ve Sohodol, Ç.(2004). *Kriz yönetimi. Halkla ilişkiler açısından bir değerlendirme*. İstanbul: İletişim Yayıncılık A.Ş.
- Polat, M. ve Arabacı, İ. B. (2015). Enformasyon Kuramı bağlamında sosyal ağlar, örgütsel belirsizlik ve eğitim: Kavramsal bir analiz. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(37), 797-809.
- Polat, M. (2015). *Yöneticilerin açık liderlik özellikleri ve sosyal ağları benimseme durumlarının örgütsel belirsizlik üzerindeki etkileri: Fırat Üniversitesi örneği* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Pulat, İ. (2010). *Denizli ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin örgüt kültürü ve önemine ilişkin algıları* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Raftery, J. (1994). *Risk analysis in project management*. Edmundsbury Press Limited.
- Rico, R. and Cohen, S.G. (2005). Effects of task interdependence and type of communication on performance in virtual teams. *Journal of Managerial Psychology*, 20(3), 261-274.
- Sarı, S. (2007). *Sürekli kaygının yordayıcıları olarak belirsizliğe tahammülsüzlük, endişe ile ilgili kaynaklar ve kontrol odağının incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Sayılı, H. ve Tüfekci, A. (2008). Başarılı bir örgütsel değişimin gerçekleştirilmesinde dönüştürücü liderliğin rolü. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 30(1), 193-210.
- Schön, D. A. (1983). *The reflective practitioner: How professionals think in action*. New York: Basic Books.
- Serpin, D. M. (2012). *Örgüt kültürü ve mobbing (iş yerinde psikolojik taciz) uygulamalarının değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ufuk Üniversitesi, Ankara.
- Soydan, T. (2012). Eğitimin yapısal dönüşümü bağlamında öğretmenlerin istihdamı: istihdam biçimi farklılıkları üzerine öğretmen ve yönetici görüşlerine dayalı bir araştırma. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2), 1-13.
- Stacey, R. (2007). *Strategic management and organizational dynamics: The challenge of complexity*. Fifth Edition, England: Prentice Hall.

- Stoner, J. A. F. and Wankel, C. (1986). *Management*. Third Edition, Prentice Hall International Editio. New Jersey: Printed in the United States of America.
- Süngü, H. (2012). Türkiye, Almanya, Fransa ve İngiltere’de okul müdürlerinin atanması ve yetiştirilmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 2(1), 33-44.
- Şahin, A. (2010). Örgüt kültürü-yönetim ilişkisi ve yönetsel etkinlik. *Maliye Dergisi*, 159, 21-35
- Şahin, S.; Elçiçek, Z. ve Tösten, R. (2013). Türk Eğitim Sisteminde teftişin tarihsel gelişimi ve bu gelişim süreci içerisindeki sorunlar. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(5), 1105-1126.
- Şişman, M. (2002). *Öğretim liderliği*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Taş, A. (2009). Ortaöğretim okulu müdürlerinin değişimi yönetme davranışlarına ilişkin öğretmen algılarının değerlendirilmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2), 1–18.
- Teoh, Y. H. and Foo, L. S. (1997). Moderating effects of tolerance for ambiguity and risk-taking propensity on the conflict-perceived performance relationship: evidence from Singaporean entrepreneurs. *Journal of Business Venturing*, 12 (1), 67-81.
- Terzi, A.R. (2004). Üniversite öğrencilerinin güç mesafesi ve belirsizlikten kaçınma algıları üzerine bir araştırma. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 65-76.
- Tetenbaum, T. J. (1998). Shifting paradigms: From Newton to chaos, organizational Dynamics. *Spring*, 21-32.
- Toffler, A. (2003). The human side of change, http://www.stthomas.edu/mgmtctr/Newslette/ArticleHuman_Change.htm. (12. 03. 2016).
- Tunçer, P. (2013). Değişim yönetimi sürecinde değişime direnme. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 373-406.
- Usta, M.E. (2013). *Okul yöneticilerinin pozitivist ve kaos yönetim anlayışlarını benimsemelerinin kendilerinin ve öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerine etkileri* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Ünal, M. (2012). Bilgi çağında değişim ve liderlik. *Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 32(1), 297-310.
- Van Greenhuizen, M. and Nijkamp P. (2003). Expedition into the field of new transport technology. *Transportation planning and technology*, 26 (6), 449- 467.
- Wanous, J. P. (1980). *Organizational entry: Recruitment, selection, and socialization of newcomers*. Reading, Mass.: Addison- Wesley.
- White, R. E. (1998). *Takım lideri*. (çev. Ali Çimen), İstanbul: Timaş Yayınları.
- In B. Wildemuth (Ed.), *Applications of Social Research Methods to Questions in Information and Library Science* (pp. 308-319). Westport, CT: Libraries Unlimited.

- Yaşar Kip, Ş. (2014). *Öğretmen görüşlerine göre okul müdürlerinin karmaşık sistemlerde liderlik davranışları* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yeloğlu, H.O. (2011). Türk toplumsal kültürünün örgüt yapılarına olan etkilerinin belirlenmesine yönelik bir çalışma. *ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2 (4), 153-170.
- Yılmaz, K. ve Altinkurt, Y. (2011). Öğretmen adaylarının Türk Eğitim Sisteminin sorunlarına ilişkin görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8 (1), 942-973.
- Zel, U. (2001). *Kişilik ve liderlik*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zhang, Y. and Wildemuth, B.M. (2009). *Qualitative analysis of content*. In B. Wildemuth (Ed.) *Applications of Social Research Methods to Questions in Information and Library Science* (pp. 308-319). Libraries Unlimited, Westport, Connecticut.
- 27.04.2001/24385 yayınlanan İl Millî Eğitim Disiplin Kurulları Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik.
- 30.3.2004/25418 tarih ve sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Araçları İnceleme Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Yönetmelik.
- 13.08.2005/25905 tarih ve sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Öğretmenlik Kariyer Basamaklarında Yükselme Yönetmeliği.
- Kasım 2006/2590 tarih ve sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Anadolu Liseleri Öğretmenlerinin Seçimi ve Atamalarına İlişkin Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik.
- 2011 yılı 28054 sayılı resmi gazetede 652 Sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname.
- 24.4.2011/27914 tarih ve sayılı Resmî Gazetede Millî Eğitim Bakanlığı Sicil Amirleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik.
- 17 Nisan 2015 MEB Rehberlik ve Denetim Başkanlığı Yönetmeliği, Maarif Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği.
- 16 Mart 2016 MEB, Rehberlik ve Denetim Başkanlığı ile Maarif Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği.
- 28/6/2016 tarih ve 29756 sayılı Türkiye Maarif Vakfı Kanunu.
- 28480 sayılı Resmî Gazetede Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Öğrencilerinin Kılık ve Kıyafetlerine Dair Yönetmelik.
- 28941 sayılı Resmî Gazetede Millî Eğitim Temel Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun.
- 29026 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığınca Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmelik.
- 29439 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği.

29790 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Sözlüşmeli Öğretmen İstihdamına İlişkin Yönetmelik.

EKLER DİZİNİ

EK 1. ETİK KURULU ONAY BİLDİRİMİ

Form: 40

Tez Çalışması Etik Komisyon İzin Muafiyeti Formu

09 / 01 / 2017

Hacettepe Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Başkanlığı'na

Tez Başlığı / Konusu:	Eğitim Ve Okul Yönetiminde Örgütsel Belirsizlikle İlgili Temel Konuları Ele Alan Bilimsel Yayınların Analizi 1990-2016
------------------------------	--

Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmam:

1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır.
2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir.
3. Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir.
4. Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir.

Hacettepe Üniversitesi Etik Kurullar ve Komisyonlarının Yönergelerini inceledim ve bunlara göre tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Komisyondan/Kuruldan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Müzeyyen Petek Dinçman
(Öğrencinin Adı, Soyadı, İmzası)

Öğrenci Bilgileri

Adı Soyadı	Müzeyyen Petek Dinçman
Öğrenci No	11148048
Anabilim Dalı	Eğitim Bilimleri
Programı	Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi
Statüsü	☐ Yüksek Lisans ☒ Doktora ☐ Bütünleşik Dr.

Danışman Görüşü ve Onayı

Yrd. Doç. Dr. Didem KOŞAR
(İmza)
(Danışmanın unvanı, Adı ve Soyadı)

EK 2. VERİLER

MAKALE-DERLEME

No	Yazarlar	Başlık	Yayın Yılı	Ulusal/ Uluslar Arası	Veritabanı
1	Metin Atak	Örgütsel Bilginin Yönetimi ve Öğrenen Organizasyon Yazınındaki Yeri	2011	Ulusal	Google Scholar
2	Halil İbrahim Aydın	Örgüt Kültürünün Yönetim Açısından Önemi	2003	Ulusal	Google Scholar
3	Özlem Çakır	İşini Kaybetme Kaygısı: İş Güvencesizliği	2007	Ulusal	Google Scholar
4	Mesud Ünal	Bilgi Çağında Değişim ve Liderlik	2012	Ulusal	Google Scholar
5	M.Akif Özer	Yönetişim Üzerine Notlar	2006	Ulusal	Google Scholar
6	Sahra Sayğan	Örgüt Biliminde Karmaşıklık Teorisi	2014	Ulusal	Google Scholar
7	İnan Özalp, Hülya Öcal	Örgütlerde Dönüştürücü (Transformational) Liderlik Yaklaşımı	2000	Ulusal	Google Scholar
8	Melih Şimşeker, Sinan Ünsar	Küreselleşme Süreci ve Liderlik	2008	Ulusal	Google Scholar
9	Ali İlker Gümüşeli	Çağdaş Okul Müdürlerinin Liderlik Alanları	2001	Ulusal	Ulakbilim

MAKALE-ÖZGÜN

No	Yazarlar	Başlık	Yayın Yılı	Ulusal/ Uluslar Arası	Veritabanı
1	Hasan Basri Memduhoğlu	Örgütsel Sosyalleşme ve Türk Eğitim Sisteminde Örgütsel Sosyalleşme Süreci	2008	Ulusal	Google Scholar
2	Murat Poat İ. Bakır Arabacı	Enformasyon Kuramı Bağlamında Sosyal Ağlar, Örgütsel Belirsizlik ve Eğitim: Kavramsal Bir Analiz	2015	Ulusal	Google Scholar
3	Ünsal Sığırı Mehmet Tıǧlı	Hofstede'nin Belirsizlikten Kaçınma Kültürel Boyutunun Yönetimsel Örgütsel Süreçlere ve Pazarlama Açısından Tüketici Davranışlarına Etkisi	2006	Ulusal	Google Scholar
4	Fatma Özmen Yeşim Sönmez	Değişim Sürecinde Eğitim Örgütlerinde Değişim Ajanlarının Rollerini	2007	Ulusal	Google Scholar
5	Halil Sayılı Ahmet Tüfekçi	Başarılı Bir Örgütsel Değişimin Gerçekleştirilmesinde Dönüştürücü Liderliğin Rolü	2008	Ulusal	Google Scholar
6	Polat Tunçer	Değişim Yönetimi Sürecinde Değişime Direnme	2013	Ulusal	Ulakbilim
7	Nazire Diker Ayşenur Ökten	Kaos'dan Düzene; "Sinerjetik Toplum, Sinerjik Yönetim ve Sinerjist Planlama" - Örnek Olay: 1999 Marmara Depremleri Sonrası Kaos ve Kendi-Kendine Organizasyon Süreci İçinde Bir	2009	Ulusal	Google Scholar

İlkokulun Yapımı					
8	Abbas Ertürk	Kaos Kuramı: Yönetim ve Eğitimdeki Yansımaları	2012	Ulusal	Google Scholar
9	Göksel Alpan-İsmail Efil	Bir Yönetim Modeli Önerisi: Toplam Entropi Yönetimi	2011	Ulusal	Google Scholar
10	Gökben Bayramoğlu	Karmaşıklık Paradigması Işığında Örgüt Teorilerinin Yeniden Değerlendirilmesi	2016	Ulusal	Google Scholar
11	Sultan Bilge Keskinkılıç Kara	Yeni Bilim ve Liderlik	2013	Ulusal	Google Scholar
12	Nuray Mercan, Kemal Demirci, Emine Oyur	Alvin Toffler'a göre Bilgi Çağının Yeni Paradigması: Kaos Teorisi	2013	Ulusal	Google Scholar
13	Levent Eraslan	Liderlikte Post-Modern Bir Paradigma: Dönüşümcü Liderlik	2006	Ulusal	Google Scholar
14	Şefika Şule Erçetin	Biyoteknoloji ile Değişen Dünya Düzeni ve Eğitim-1	1999	Ulusal	Google Scholar
15	Şefika Şule Erçetin, Mehmet Cemal Kamacı	Quantum Leadership Paradigm	2008	Uluslar arası	Google Scholar

MAKALE - ARAŞTIRMA NOTU

No	Yazarlar	Başlık	Yayın Yılı	Ulusal/ Uluslar Arası	Veritabanı
1	Ayşe Bakioğlu Seyhan Demirel	Okul yöneticilerinin belirsizlik durumlarını algılama ve karar verme tarzları	2013	Ulusal	Google Scholar
2	Şenay Karakuş Mecbure Yardım	Algılanan Örgütsel Değişim, Belirsizlik, İş Doymu ve İşten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişkiler	2014	Ulusal	Google Scholar
3	Ali Ünal	Örgütsel Öğrenme Mekanizmalarının Okullarda Kullanılması Konusunda Öğretmen Görüşleri	2014	Ulusal	Google Scholar
4	Niyazi Can	Eğitim Çalışanlarının Görüşlerine göre Öğretmenin Sınıfta Zaman Yönetimi Davranışları	2007	Ulusal	Ulakbilim
5	Kurtman Ersanlı Emel Uysal	Belirsizliğe Karşı Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi	2015	Ulusal	Ulakbilim
6	Ruhi Sarpkaya	Eğitim Örgütlerinde Çatışma Yönetimi ve Bir Örnek Olay	2002	Ulusal	Ulakbilim
7	İsmail Aydoğan	Değişim Süreci ve Okul Personeli	2007	Ulusal	Google Scholar
8	Uysal Kerman Sezai Öztop	Kamu Çalışanlarının Örgütsel Değişim Yönetimine Yönelik Algısı	2014	Ulusal	Google Scholar
9	Erdal Ceyhan Semih Summak	Haşlanmış Kurbağa ve Değişim Yönetimi	1999	Ulusal	Google Scholar
10	İhsan Ünlü, Selçuk Ilgaz, Hakan Örtün	İlköğretim Öğretmen Adaylarının Kültür Algılarının Kültür Alt Boyutlarına göre İncelenmesi	2016	Ulusal	Ulakbilim
11	Ömer Erdoğan, Muammer Ergün	İki Farklı Meslek Grubunda Çalışan Personelin Denetim Odağı ve Risk Eğilimi	2011	Ulusal	Google Scholar

		Düzeylerinin Karşılaştırılması			
12	Türkan Argon, Meltem A. Kösterelioğlu	Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Yaşam Kalitesi ve Fakülte Kültürüne İlişkin Algıları	2009	Ulusal	Google Scholar
13	Hasan Arslan, Mehmet Kuru, Aytaç Satıcı	İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarındaki Örgüt Kültürünün Karşılaştırılması	2005	Ulusal	Ulakbilim
14	Ahmet Ayık, Gönül Şayir	İlköğretim Kurumlarında Görevli Okul Müdürlerinin Öğretimsel Liderlik Davranışlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	2014	Ulusal	Google Scholar
15	Ali Aksu	Kriz Yönetimi ve Vizyoner Liderlik	2009	Ulusal	Ulakbilim
16	Ali Aksu	İlköğretim Okullarından Vizyoner Liderlik	2008	Ulusal	Ulakbilim
17	Adil Çağlar, Özlem Yakut, Engin Karadağ	İlköğretim Okulu Müdürlerinin Öğretmenler Tarafından Algılanan Kişilik Özellikleri ve Liderlik Davranışları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi	2005	Ulusal	Ulakbilim
18	Mehmet Güllü, Cengiz Arslan	Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Liderlik Stilleri	2009	Ulusal	Ulakbilim
19	Mehmet Korkmaz	Liderlik Uygulamalarının İçsel Okul Değişkenleri ile Öğrenci Çıktı Değişkenlerine Etkisi	2006	Ulusal	Ulakbilim
20	Ali Rıza Terzi	Üniversite Öğrencilerinin Güç Mesafesi ve Belirsizlikten Kaçınma Algıları Üzerine Bir Araştırma	2004	Ulusal	Google Scholar
21	M. Şahin Bülbül, Şefika Şule Erçetin	Chaos and the Analogy of Education	2010	Uluslar arası	Google Scholar
22	Şefika Şule Erçetin, Seçil Dayıoğlu	It is Possible to Start Everything Again... Children at Risk and Galosh Production Center: Case Study of Trabzon Public Education Center	2008	Uluslar arası	Google Scholar
23	Nilay Neyişçi, Şefika Şule Erçetin	The Level of the Trained School Principals' Fulfillment of Uncertainty Behaviors within the Strengthening Vocational Education and Training (SVET) System	2009	Uluslar arası	Google Scholar
24	Esen Arzu Kayman, Şefika Şule Erçetin	The Level of the Trained School Principals' Fulfillment of Quantum Leadership Behaviors within Strengthening Vocational Education and Training (SVET) Project in Turkey	2011	Uluslar arası	Ulakbilim

TEZLER-DOKTORA

No	Yazarlar	Başlık	Yayın Yılı	Ulusal/ Uluslar Arası	Veritabanı
1	Mehmet Emin Usta	Okul Yöneticilerinin Pozitivist ve Kaos Yönetim Anlayışlarını Benimsemelerinin Kendilerinin ve Öğretmenleri Örgütsel Bağlılık Düzeylerine Etkileri	2013	Ulusal	YÖK
2	Ali Yıldız	Üniversite Öğrencilerinin Kuantum Fiziği Konularını Anlama Düzeyleri ve Öğrenme Amaçlı Yazma Aktivitelerinin Akademik Başarıya Etkisi	2009	Ulusal	YÖK
3	Makbule Başbay	Yenilenmiş Taksonomiye göre Düzenlenmiş Öğretim Tasarımı Dersinde Projeye Dayalı Öğretimin Öğrenme Ürünlerine Etkisi	2008	Ulusal	YÖK
4	Ömer Uysal	Meslek Yüksekokullarında Çevrimiçi Derslerin Kalite Standartlarına Yönelik Bir Araştırma	2011	Ulusal	YÖK
5	Murat Polat	Yöneticilerin Açık Liderlik Özellikleri ve Sosyal Ağları Benimseme Durumlarının Örgütsel Belirsizlik Üzerindeki Etkileri: Fırat Üniversitesi Örneği	2015	Ulusal	YÖK
6	Muhammet Emin Türkoğlu	Öğretmen Hesap Verebilirliği: Özel Bir Okulda Durum Çalışması	2015	Ulusal	YÖK

TEZLER-YÜKSEK LİSANS

No	Yazarlar	Başlık	Yayın Yılı	Ulusal/ Uluslar Arası	Veritabanı
1	Enver Karakışla	Kültür-Yönetim İlişkileri Bağlamında Örgütsel Değişim Sürecine Örgütsel Kültürün Yönetimsel Etkinlik Açısından Etkisi	2009	Ulusal	Google Scholar
2	Vesile Akmansoy	Kaos Teorisi ve Eğitime Yansımaları	2012	Ulusal	Google Scholar
3	İpek Pulat	Denizli İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Örgüt Kültürü ve Önemine İlişkin Algıları	2010	Ulusal	Google Scholar
4	Yıldız Feryat Taş	Toplam Kalite Yönetimi ve Stratejik Liderlik	2009	Ulusal	Google Scholar
5	Ahmet Alper Karagözoğlu	Eğitim Kurumları Yöneticisi Yetiştirme ve Atamada Meritokrasi	2013	Ulusal	YÖK
6	Arif Mesut Parsıl	Sınıf Örgütünde Yabancılaşma	2007	Ulusal	YÖK
7	Gülsüm Araz	The Effect of Problem-Based Learning on the Elementary School Students' Achievement in Genetics	2007	Uluslararası	YÖK
8	Erdoğan Özdemir	Kuantum Fiziğinde Belirsizlik İlkesi: Hibrit Yaklaşımla Öğretimin Akademik Başarıya Etkisi	2008	Ulusal	YÖK
9	Esen Arzu Ertürk Kayman	Türkiye'deki Mesleki Eğitim ve Öğretimin Güçlendirilmesi Projesi (Megep) İçindeki Yaygınlaştırıcı Okul Yöneticilerinin, Kuantum Liderlik Davranışlarını Gerçekleştirme Düzeyleri	2009	Ulusal	YÖK

10	Zerrin Akşak Ertuş	İlköğretim Okullarında Oluşturulan Bilgi Teknolojisi Sınıflarından Yararlanılma Durumları (Van İli Örneği)	2008	Ulusal	YÖK
11	Nilay Başar Neyişçi	Türkiye'deki Mesleki Eğitim ve Öğretimin Güçlendirilmesi Projesi (Megep) İçindeki Yaygınlaştırıcı Okul Yöneticilerinin, Belirsizlikten Kaçınma Davranışlarını Gerçekleştirme Düzeyleri	2008	Ulusal	YÖK
12	Abdulkadir Erdem	Özel Dershaneleri Gelecekte Bekleyen Belirsizliklere Yönelik Stratejik Öneri. Rize - Trabzon Bölgesinde Dershaneler Üzerinde Bir Uygulama	2011	Ulusal	YÖK
13	Özge Aslan	Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının İlköğretim Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersine Yönelik Motivasyonlarına ve Bilimin Doğasını Anlama Düzeylerine Etkisi	2009	Ulusal	YÖK
14	Mehmet Cemal Kamacı	Liderlik Eğitim Programının Eğitim Yöneticilerinin Kaosu Yönetmede Sergiledikleri Davranışlarına Etkileri	2010	Ulusal	YÖK
15	Meltem Çengel	Sınıf İkliminin Oluşması Sürecinde Örtük Program: Meslek Liseleri Üzerine Bir Araştırma	2013	Ulusal	YÖK
16	Ayşe Seis	6.-8. Sınıf Matematik Ders Kitaplarının PISA 2003 Belirsizlik Ölçeğine göre İncelenmesi	2011	Ulusal	YÖK
17	Diren Karalı	İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Matematiksel Modelleme Hakkındaki Görüşlerinin Ortaya Çıkarılması	2013	Ulusal	YÖK
18	Yaser Arslan	Belirsizlik Yönetimi (Belyön) Programının Belirsizliğe Tahammülsüzlük Düzeyine Etkisi Kadın Öğretmen Adayları Üzerine Deneysel Bir Araştırma	2013	Ulusal	YÖK
19	Şebnem Yaşar Kip	Öğretmen Görüşlerine göre Okul Müdürlerinin Karmaşık Sistemlerde Liderlik Davranışları	2014	Ulusal	YÖK
20	Çiğdem Yenialaca	Fizik Öğretmen Adaylarının Dere Akışı Gözlemiyle Deterministik Kaos Algılarının Ortaya Çıkarılması: Fenomenografik Araştırma	2014	Ulusal	YÖK
21	Seyhan Demiral	Okul Yöneticilerinin Belirsizlik Durumlarına İlişkin Algıları ve Belirsizlikle Başa Çıkma Yolları	2014	Ulusal	YÖK
22	Mücahit Öztürk	Uzaktan Eğitimde Öğretimi Ayırntılama Kuramına göre Yapılan Programlama Öğretiminin Değerlendirilmesi	2014	Ulusal	YÖK
23	Filiz Mine Erguvan	Üniversite öğrencilerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri ile psikolojik iyi olma düzeylerinin incelenmesi	2015	Ulusal	YÖK
24	Zeynep Damla Bükler	Kültürel Değerler İle Kariyer Çapaları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma	2015	Ulusal	YÖK
25	Sinan Aşık	Tanımsızlık ve Belirsizlik Kavramlarının Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Görüş ve Performansları Bağlamında İncelenmesi: 0, 1 ve ∞ ile Yapılan İşlemler	2010	Ulusal	YÖK

KİTAP-BİLİMSEL KİTAP

No	Yazarlar	Başlık	Yayın Yılı	Ulusal/ Uluslar Arası	Veritabanı
1	Murat Polat	Yükseköğretimde Örgütsel Belirsizlik, Sosyal Ağları Benimseme ve Açık Liderlik	2016	Ulusal	Google Scholar
2	Şefika Şule Erçetin	Yönetimde Yeni Yaklaşımlar	2001	Ulusal	Google Scholar
3	Şefika Şule Erçetin	Lider Sarmalında Vizyon	2000	Ulusal	Google Scholar
4	Mesud Ünal	21. Yüzyılda Değişim, Yönetim ve Liderlik	2009	Ulusal	Google Scholar
5	Zeynep Düren	2000'li Yıllarda Yönetim: Sürekli Değişim ve Belirsizlik Ortamında Gelişen Yönetimsel Yaklaşımlar	2002	Ulusal	Google Scholar
6	Niels Pflaeging Selçuk Alımdar	Karmaşıklık Dünyasında Organizasyon	2015	Ulusal	Google Scholar

KİTAP-EDİTÖRLÜ KİTAP

No	Yazarlar	Başlık	Yayın Yılı	Ulusal/ Uluslar Arası	Veritabanı
1	Şefika Şule Erçetin	Applied Chaos and Complexity Theory in Education	2016	Uluslar arası	Google Scholar
2	Şefika Şule Erçetin, Hüseyin Bağcı	Handbook of Research on Chaos and Complexity Theory in the Social Sciences	2016	Uluslar arası	Google Scholar
3	Şefika Şule Erçetin	Chaos, Complexity and Leadership 2014	2016	Uluslar arası	Google Scholar
4	Şefika Şule Erçetin, Santo Banerjee	Chaos, Complexity and Leadership 2013	2015	Uluslar arası	Google Scholar
5	Santo Banerjee, Şefika Şule Erçetin, Ali Tekin	Chaos Theory in Politics	2014	Uluslar arası	Google Scholar
6	Şefika Şule Erçetin, Santo Banerjee	Chaos and Complexity Theory in World Politics	2014	Uluslar arası	Google Scholar
7	Santo Banerjee, Şefika Şule Erçetin,	Chaos, Complexity and Leadership 2012	2014	Uluslar arası	Google Scholar

KİTAP-KİTAP BÖLÜMÜ

No	Yazarlar		Başlık		Yayın Yılı	Ulusal/ Uluslar Arası	Veritabanı
	Bölüm Yazarı	Editör	Bölüm Başlığı	Kitap Başlığı			
1	Şefika Şule Erçetin, Ssali Muhammadi Bisaso	Şefika Şule Erçetin	The Influence of Changing Paradigms on Educational Management and School Administration	Applied Chaos and Complexity Theory in Education	2016	Uluslar arası	Google Scholar
2	Şefika Şule Erçetin, Barış Eriçok, Anıl Kadir Eranıl	Şefika Şule Erçetin	Leaders' Emotional Intelligence in the Chaos and Complexity Situations of Educational Organizations	Applied Chaos and Complexity Theory in Education	2016	Uluslar arası	Google Scholar
3	Şefika Şule Erçetin, Nihan Potas, İlker Koç	Şefika Şule Erçetin, Hüseyin Bağcı	Organizational Intelligence Scale for Business Organizations in Chaotic Situations	Handbook of Research on Chaos and Complexity Theory in the Social Sciences	2016	Uluslar arası	Google Scholar
4	Şefika Şule Erçetin, Şuay Nilhan Açıklalın	Şefika Şule Erçetin, Hüseyin Bağcı	Lead-Entropy: Redefining Leadership from the Perspective of Organizational Entropy	Handbook of Research on Chaos and Complexity Theory in the Social Sciences	2016	Uluslar arası	Google Scholar
5	Şefika Şule Erçetin, Nilay Başar Neyişçi	Şefika Şule Erçetin	Social Network Analysis: A Brief Introduction to the Theory	Chaos, Complexity and Leadership 2014	2016	Uluslar arası	Google Scholar
6	Şefika Şule Erçetin, Ssali Muhammadi Bisaso	Şefika Şule Erçetin	The Effect of Social Media and Social Networking on Perceptions of Leadership and Leaders	Chaos, Complexity and Leadership 2014	2016	Uluslar arası	Google Scholar
7	Şefika Şule Erçetin, Nilay Başar Neyişçi	Şefika Şule Erçetin, Santo Banerjee	Social Networks: Connections in Structures	Chaos, Complexity and Leadership 2013	2015	Uluslar arası	Google Scholar
8	Şefika Şule Erçetin, Ssali Muhammadi Bisaso	Şefika Şule Erçetin, Santo Banerjee	The Incorporation of Fractals into Educational Management and its Implications for School Management Models	Chaos, Complexity and Leadership 2013	2015	Uluslar arası	Google Scholar
9	Şefika Şule Erçetin, Halime Güngör, Şuay Nilhan Açıklalın	Şefika Şule Erçetin, Santo Banerjee	Chaotic Interaction in Abnormal Leadership Processes from the Perspective of Leaders and Followers	Chaos, Complexity and Leadership 2013	2015	Uluslar arası	Google Scholar
10	Şefika Şule Erçetin, Mehmet Ali Hamedoğlu, Şuay Nilhan Açıklalın	Şefika Şule Erçetin, Santo Banerjee	Can Managerial Narcissism which Likely to Led Chaotic Process be Measured? Managerial Narcissism Scale (MNS)	Chaos and Complexity Theory in World Politics	2014	Uluslar arası	Google Scholar

No	Yazarlar		Başlık		Yayın Yılı	Ulusal/ Uluslar Arası	Veritabanı
	Bölüm Yazarı	Editör	Bölüm Başlığı	Kitap Başlığı			
11	Şuay Nilhan Açıkalın, Şefika Şule Erçetin	Santo Banerjee, Şefika Şule Erçetin	Great Illusion in Twenty-First Century-Chaos Knocking Door	Chaos, Complexity and Leadership 2012	2014	Uluslar arası	Google Scholar
12	Şefika Şule Erçetin, Esen Arzu Kayman	Santo Banerjee, Şefika Şule Erçetin	How to Be a Quantum Leader in an Intelligent Organization?	Chaos, Complexity and Leadership 2012	2014	Uluslar arası	Google Scholar
13	Esen Arzu Kayman, Şefika Şule Erçetin	Santo Banerjee, Şefika Şule Erçetin	Survival of the Fittest: Intelligent Organizations as Intelligent Complex Adaptive Systems	Chaos, Complexity and Leadership 2012	2014	Uluslar arası	Google Scholar
14	Şefika Şule Erçetin, Şuay Nilhan Açıkalın, M. Şahin Bülbül	Santo Banerjee	A Multi-Dimensional Approach to Leadership in Chaotic Environments	Chaos and Complexity Theory for Management: Nonlinear Dynamics	2013	Uluslar arası	Google Scholar
15	Şefika Şule Erçetin, Nihan Potas, Nuray Kısa, Şuay Nilhan Açıkalın	Santo Banerjee	To be on the Edge of Chaos with Organizational Intelligence and Health	Chaos and Complexity Theory for Management: Nonlinear Dynamics	2013	Uluslar arası	Google Scholar
16	Şefika Şule Erçetin, Mehmet Ali Hamedoğlu, Şuay Nilhan Açıkalın	Şefika Şule Erçetin	Narcissitic leaders	Discussions about leadership in different fields	2012	Uluslar arası	Google Scholar
17	Mehmet Özbaş	Şefika Şule Erçetin	Chaotic and Complex Situations in Girls' Education: Problems and Solutions	Applied Chaos and Complexity Theory in Education	2016	Uluslar arası	Google Scholar
18	Halime Güngör	Şefika Şule Erçetin	Principals' Views on Stigma Tendency	Applied Chaos and Complexity Theory in Education	2016	Uluslar arası	Google Scholar
19	Kenan İli, Mehmet Menteşe	Şefika Şule Erçetin	Education and Leadership in Social Networks	Applied Chaos and Complexity Theory in Education	2016	Uluslar arası	Google Scholar
20	Leyla Yılmaz Fındık	Şefika Şule Erçetin	Self-Assessment of Principals Based on Leadership in Complexity	Applied Chaos and Complexity Theory in Education	2016	Uluslar arası	Google Scholar

KİTAP-KİTAP TERCÜMESİ

No	Yazarlar	Başlık	Yayın Yılı	Ulusal/ Uluslar Arası	Veritabanı
1	Albert Caraco- Çev. Işık Ergüden	Kaos'un Kutsal Kitabı	2007	Ulusal	Google Scholar

BİLDİRİ-ÖZET BİLDİRİ

No	Yazarlar	Başlık	Yayın Yılı	Ulusal/ Uluslar Arası	Veritabanı
1	Soner Polat, Şüheda Doyuran- Göktürk	Okul Müdürlerinin Güç Mesafesi ve Belirsizlikten Kaçınma Eğilimleri İle Güven Düzeyleri Arasındaki İlişki	2005	Ulusal	Google Scholar
2	Zülfü Demirtaş, Özkan Küçük	Ortaöğretim Okullarında Görev Yapan Okul Müdürlerinin Vizyoner Liderlik Davranışları İle Öğrenci Başarısı Arasındaki İlişki	2014	Ulusal	Google Scholar
3	Arzu Yıldırım, Oktay Yıldırım	Örgüt Kültürünün Örgütsel Öğrenme Üzerindeki Etkisinin Değerlendirilmesi	2014	Ulusal	Google Scholar
4	Eray Demirçelik	Okul Yöneticilerinin Belirli Sürelerle Görevlendirilmesi Eğitim Yönetimindeki Durağanlığı Kaldırılabilir mi?	2014	Ulusal	Google Scholar
5	Eray Demirçelik, Kenan Işık, Elnur Can Mammadov	Eğitim Örgütlerinde Algı Yönetimi	2014	Ulusal	Google Scholar
6	Mehmet Fatih Köse	Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı Personelinin Örgütsel Öğrenme Düzeyleri ve İş Doyumları	2015	Ulusal	Google Scholar

TEBLİĞ-TAM METİN BİLDİRİ

No	Yazarlar	Başlık	Yayın Yılı	Ulusal/ Uluslar Arası	Veritabanı
1	Metin Durgut	Bilim İçin Eğitim	2014	Ulusal	Google Scholar
2	Soner Doğan, Hilal Çalmaşur, Duran Demir	Sınıf Öğretmenlerinin Liderlik Kavramına ve İlkokul Yöneticilerinden Bekledikleri Liderlik Davranışlarına İlişkin Görüşleri	2015	Ulusal	Ulakbilim

EK 3. ORJİNALLİK RAPORU

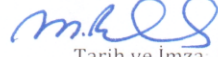
Rapor Tarihi	Sayfa Sayısı	Karakter Sayısı	Savunma Tarihi	Benzerlik Endeksi	Gönderim Numarası
23/11 /2016	167	197303	07/11 /2016	%15	742089142

Uygulanan filtreler:

- 1- Kaynakça hariç
- 2- Alıntılar dâhil
- 3- 5 kelimededen daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

26.12.2016

Tarih ve İmza

Adı Soyadı: Müzeyyen Petek DİNÇMAN
Öğrenci No: N11148048
Anabilim Dalı: Eğitim Bilimleri
Programı: Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması Ve Ekonomisi
Statüsü: Y.Lisans Doktora Bütünleşik Dr.

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.
Yrd. Doç. Dr. Didem KOŞAR
(Unvan, Ad Soyad, İmza)

ORIGINALITY REPORT

HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES
THESIS/DISSERTATION ORIGINALITY REPORT

HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES
TO THE DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION, INSPECTION, PLANNING AND
ECONOMY

Date: 26/12/2016

Thesis Title : Analysis Of Scientific Publications Addressing Key Issues Related To
Organizational Uncertainty In Education And School Management 1990-2016

The whole thesis that includes the *title page, introduction, main chapters, conclusions and bibliography section* is checked by using **Turnitin** plagiarism detection software take into the consideration requested filtering options. According to the originality report obtained data are as below.

Time Submitted	Page Count	Character Count	Date of Thesis Defence	Similarity Index	Submission ID
23/11 /2016	167	197303	07/11 /2016	15%	742089142

Filtering options applied:

1. Bibliography excluded
2. Quotes excluded
3. Match size up to 5 words excluded

I declare that I have carefully read Hacettepe University Graduate School of Educational Sciences Guidelines for Obtaining and Using Thesis Originality Reports; that according to the maximum similarity index values specified in the Guidelines, my thesis does not include any form of plagiarism; that in any future detection of possible infringement of the regulations I accept all legal responsibility; and that all the information I have provided is correct to the best of my knowledge.

I respectfully submit this for approval.

26.12.2016

Date and Signature

Name Surname: Müzeyyen Petek Dinçman

Student No: N11148048

Department: Educational Sciences

Program: Educational Administration, Inspection, Planning And
Economy

Status: Masters Ph.D. Integrated Ph.D.

ADVISOR APPROVAL

APPROVED.

Asst. Prof. Didem KOŞAR

(Title, Name Surname, Signature)

**EK 4. ÇİZELGE 4.30. KTAP TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN
BULGU VE YORUMLARI**

Türü	Bulgu ve Yorumları	Yılı	
KİTAP	Bireysel Kitap	---	2016
		---	2015
		---	2009
		---	2002
		---	2001
		---	2000
	Kitap Terc.	---	2007
	Editörlü Kitap	---	2016
		---	2016
		---	2016
		---	2015
		---	2014
		---	2014
		---	2014
		---	2014
	Kitap Bölümü	---	2016
		---	2016
		---	2016
		---	2016
		---	2016
---		2016	
---		2016	
---		2016	
---		2016	
---		2016	
---		2016	
---		2015	
---		2015	
---		2015	
---	2014		
---	2014		
---	2014		
---	2014		
---	2013		
---	2013		
---	2012		

**EK 5. ÇİZELGE 4.31. BİLDİRİ TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN
BULGU VE YORUMLARI**

Türü	Bulgu ve Yorumları	Yılı	
BİLDİRİ		---	
		2015	
	ÖZET BİLDİRİ		---
			2014

			2014

			2014

		2014	

	2005		
TAM METİN		---	
		2015	

	2014		

**EK 7. ÇİZELGE 4.33. BİLDİRİ TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN
SONUÇ VE ÖNERİLERİ**

Türü	Sonuç ve Önerileri	Yılı
BİLDİRİ	---	2015
	---	2014
	---	2014
	---	2014
	---	2014
	---	2005
	---	2015
TAM METİN	---	2014

**EK 8. ÇİZELGE 4.34. KİTAP TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN
BULGU VE YORUMLARI**

Türü	Bulgu ve Yorumları	Yılı
Bireysel Kitap	---	2016
	---	2015
	---	2009
	---	2002
	---	2001
Kitap Terc.	---	2007
Editörlü Kitap	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2015
	---	2014
	---	2014
	---	2014
2001 ve sonrası	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
	---	2016
Kitap Bölümü	---	2015
	---	2015
	---	2015
	---	2014
	---	2014
	---	2014
	---	2014
	---	2014
	---	2014
	---	2014
	---	2013
	---	2013
---	2012	
1990-2000	Bireysel Kitap	---
		2000

**EK 9. ÇİZELGE 4.35. BİLDİRİ TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN
BULGU VE YORUMLARI**

Türü	Bulgu ve Yorumları	Yılı	
2001 ve sonrası	ÖZET BİLDİRİ	---	2015
		---	2014
		---	2014
		---	2014
		---	2014
		---	2014
		---	2005
TAM METİN		---	2015
		---	2014
1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bildiri yoktur			

EK 10. ÇİZELGE 4.36. KİTAP TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN SONUÇ VE ÖNERİLERİ

Türü	Sonuç ve Önerileri	Yılı	
2001 ve sonrası	Bireysel K.	---	2016
		---	2015
		---	2009
		---	2002
		---	2001
		---	2000
	Kitap Terc.	---	2007
	Editörlü Kitap	---	2016
		---	2016
		---	2016
		---	2015
		---	2014
		---	2014
	1990-2000	Bireysel Kitap	---
---			2016
---			2016
---			2016
---			2016
---			2016
---			2016
---			2016
---			2016
---			2016
---			2016
---			2016
---			2015
---			2015
---			2015
---			2014
---			2014
---			2014
---	2014		
---	2014		
---	2013		
---	2013		
---	2012		
---	2000		

EK 11. ÇİZELGE 4.37. BİLDİRİ TÜRLERİNE GÖRE BİLİMSEL YAYINLARIN SONUÇ VE ÖNERİLERİ

Türü	Sonuç ve Önerileri	Yılı	
BİLDİRİ	ÖZET B.	---	2015
		---	2014
		---	2014
		---	2014
		---	2014
		---	2014
	TAM METİN	---	2005
	---	2015	
	---	2014	

1990-2000 döneminde eğitim ve okul yönetiminde örgütsel belirsizlikle ilgili bildiri yoktur

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı	Müzeyyen Petek Dinçman
Doğum Yeri	Mardin
Doğum Tarihi	04.10.1970

Eğitim Durumu

Lise	TED. Ankara Koleji	1989
Lisans	ODTÜ	1993
Yüksek Lisans	Hacettepe Üniversitesi	2002
Yabancı Dil	İngilizce: Okuma (Çok iyi), Yazma (Çok iyi), Konuşma (Çok iyi) Almanca: Okuma (İyi), Yazma (İyi), Konuşma (İyi)	

İş Deneyimi

Stajlar	Arı Koleji, ODTU GVO. Ankara	1992, 1996
Projeler	ÖYP – Hacettepe Üniversitesi	2015
Çalıştığı Kurumlar	ODTÜ GVO. Ankara Çankaya Üniversitesi Hacettepe Üniversitesi	1996-1998 1998-2000 2000-

Akademik Çalışmalar

Yayınlar (Ulusal, uluslararası makale, bildiri, poster vb. gibi.)

--

Seminer ve Çalıştaylar

--

Sertifikalar

CERTELT, DIPELT, Teacher Training Diploma, In-Service Teacher Training, Academic Writing
--

İletişim

E-Posta Adresi	petekd@gmail.com
-----------------------	------------------